

Programmarekening 2016

Inhoud

INHOUD	3
1 INLEIDING.....	5
1.1 LEESWIJZER	6
1.2 PERSONALIA PER 31 DECEMBER 2016.....	8
1.3 KERNGEGEVENS	9
2 ALGEMEEN BEELD.....	11
2.1 INLEIDING.....	12
2.2 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	18
2.3 FINANCIËLE TOELICHTING	19
2.4 BESLISPUNTEN REKENING 10 MEI 2017.....	22
2.5 BESLISPUNTEN REKENING 21 JUNI 2017.....	26
A JAARVERSLAG	27
3 ALGEMEEN	29
3.1 PROGRAMMAVERANTWOORDING	30
3.2 BEGROTINGSRECHTMATIGHEID.....	30
3.3 VERGELIJKENDE CIJFERS 2015.....	31
3.4 RONDREKENING EIGEN VERMOGEN	31
4 FINANCIËEL OVERZICHT NAAR PROGRAMMA	33
4.1 SOCIAAL DOMEIN	34
4.2 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING	43
4.3 ECONOMIE EN DUURZAAMHEID	53
4.4 OPENBARE RUIMTE	59
4.5 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	69
4.6 BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID.....	77
4.7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	85
5 PARAGRAFEN	91
5.1 LOKALE HEFFINGEN	92
5.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	99
5.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	115
5.4 BEDRIJFSVOERING.....	122
5.5 VERBONDEN PARTIJEN	130
5.6 GRONDBELEID.....	139
5.7 FINANCIERING	144
B JAARREKENING.....	149
6 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	151
6.1 GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING.....	152
6.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	153
6.3 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	153
7 BALANS	159
7.1 WAARDERINGSGRONDSLAGEN.....	160
7.2 BALANS.....	164
7.3 VASTE ACTIVA.....	166
7.4 VLOTTENDE ACTIVA.....	171

7.5	VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN	177
7.6	NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	185
C	BIJLAGEN	189
8	ALGEMENE BIJLAGEN	191
8.1	VERTAALTABEL PROGRAMMA/BESTUURLIJKE PRODUCTEN	192
8.2	LIJST VAN AFKORTINGEN	195
9	SISA BIJLAGE	199
9.1	SISA: SINGLE INFORMATION & SINGLE AUDIT	200

1 Inleiding

1.1 leeswijzer

Algemeen

De programmarekening beoogt transparante, leesbare en toegankelijke verslaglegging, met inachtneming van de wettelijke voorschriften zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De gemeente moet via dit jaarverslag verantwoording afleggen aan diverse organisaties. Naast de eigen organisatie (raad) betreft dit onder andere het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Provincie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het dienen van meerdere lezers waarbij tevens moet worden voldaan aan wettelijke voorschriften (programma-indeling en voorgeschreven paragrafen) leidt er wel toe dat wat voor de ene lezer nuttige informatie betreft dit voor de ander een overdaad van gegevens betekent.

Ondanks deze beperkingen die ons worden opgelegd bij het schrijven van dit document proberen wij alle geïnteresseerden een leesbaar jaarverslag aan te bieden. Een programmarekening dat zoveel als mogelijk zelfstandig leesbaar is, maar waarbij we er soms toch de voorkeur aan geven om voor meer uitgebreide informatie te verwijzen naar andere documenten zoals raadsbesluiten of programmabegroting.

Hierna volgt een korte leeswijzer met in vogelvlucht de onderdelen die in deze programmarekening staan opgenomen.

Personalia + kerngegevens

In het inleidend hoofdstuk vindt u een overzicht van het College van Burgemeester en Wethouders en de portefeuilles waar zij verantwoordelijk voor zijn.

Tevens zijn kerngegevens van de gemeente opgenomen. In een aantal gevallen worden deze gegevens vergeleken met landelijke waarden.

Algemene en financiële toelichting

In dit deel van de programmarekening wordt op bestuurlijke hoofdlijnen het financiële resultaat toegelicht en kort ingegaan op het uitvoeringsprogramma, de kostendekkende exploitaties (afvalstoffen huishoudens en Zorgvlied) en kredieten/investeringen.

Als sprake is van beslispunten die voortvloeien uit de rekening wordt in dit hoofdstuk daar nader op ingegaan.

Programmaverantwoording

De kern van de programmarekening wordt gevormd door de programmaverantwoordingen die elk zijn verdeeld in een aantal vastgestelde bestuurlijke producten.

De onderwerpen actuele beleidsontwikkelingen en kaderstellende nota's worden beschouwd als specifieke begrotingsonderwerpen. In het boekwerk "Over de grens heen kijken" (opgesteld door de staf in het najaar) wordt over de kengetallen en effectindicatoren verantwoord.

Per programma wordt ingegaan op de voortgang van de bestuurlijke actiepunten en de financiële verschillen ten opzichte van de begroting. Op de kredieten, subsidies, reserves en voorzieningen wordt ingegaan als dit van toepassing is op het programma.

De volgende programma's maken onderdeel uit van de programmarekening:

1. Sociaal domein
2. Onderwijs en ontplooiing
3. Economie en duurzaamheid
4. Openbare ruimte
5. Ruimtelijke ontwikkeling
6. Bestuur, bevolking en veiligheid
7. Algemene dekkingsmiddelen

Paragrafen

Voor een aantal onderwerpen is een paragraaf opgenomen waarin een "dwarsdoorsnede" wordt gepresenteerd van de verschillende programma's. De onderwerpen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

Balans

In dit overzicht is ruimte voor "verplichte" financiële overzichten, zoals waarderingsgrondslagen, balans, kredieten en investeringen, reserves en voorzieningen en niet uit de balans blijvende verplichtingen zoals gegarandeerde geldleningen.

Bijlagen

Het boekwerk bevat de bijlagen: vertaaltabel programma/producten, Single Information en Single Audit (SISA) en een lijst van (meest) gebruikte afkortingen.

Single Information en Single Audit (SISA)

Elke gemeente is verplicht in de programmarekening een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie waarmee het Rijk de specifieke uitkeringen beoordeelt. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de programmarekening door de accountant.

Het overzicht in de SISA-bijlage is beperkt tot 4 regelingen voor Amstelveen. Ofschoon de bijlage is opgenomen in het jaarverslag van Amstelveen betreft het feitelijk informatie voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Afronding

Door het geautomatiseerd inlezen vanuit het financieel pakket kan de situatie optreden dat er afrondingsverschillen optreden.

1.2 personalia per 31 december 2016

Burgemeester en wethouders

Burgemeester drs. Mirjam van 't Veld

Openbare orde en veiligheid, integraal veiligheidsbeleid, bevolking, communicatie, participatieproces en externe betrekkingen, algemeen bestuur waaronder coördinatie collegebrede projecten en personeelszaken.

Wethouder Herbert Raat

Financiën, handhaving en vergunningen, zorg en gezondheid, wonen en volkshuisvesting, A9, vastgoed en Stadshart.

Wethouder Maaïke Veeningen

Onderwijs, economische zaken, deregulering, werk en inkomen, cultuur & recreatie en Schiphol.

Wethouder Peter Bot

Ruimtelijke ordening, integraal wijkbeheer, duurzaamheid, milieu en energie, ruimtelijke ordening, Zorgvlied, sport, natuur en milieu educatie en afvalbeheer.

Wethouder Jeroen Brandes

Jeugdzorg, jeugd, welzijn, verkeer & vervoer, parkeren, dienstverlening en Amstelveenlijn.

Gemeentesecretaris

drs. Bert Winthorst wnd.

Griffier

drs. Pascale Georgopoulou

Directieteam

drs. Bert Winthorst
Henk Huitink, directeur a.i.

Bestuur ondernemingsraad

ing. Rogier van der Laan	voorzitter
Anita Magro	secretaris

1.3 kerngegevens

De volgende kerngegevens hebben als peildatum 1 januari 2017:

	Amstelveen 1-1-2017	Amstelveen 1-1-2016	Nederland 2016
Bevolking	89.321	88.609	16.979.120
Gemiddelde leeftijd bevolking	40,9	40,9	41,5
Percentage ouderen (65 jr. e.o.)	19,0	19,0	18,2
Aantal huishoudens	41.268	41.165	7.720.787
Percentage alleenstaanden	39,2	39	37,6
Woningvoorraad	n.n.b	43.302	7.641.323
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	n.n.b	261.000	209.000
Oppervlakte in km2	44,08	44,08	41.543,02
Aantal motorvoertuigen	n.n.b	50.138	12.059.414
Aantal personenauto's	n.n.b	38.091	8.100.864
Personenauto's per 1.000 huishoudens	n.n.b	925	1.049
Leerlingen basisonderwijs naar schoolgemeente (2015-2016)	n.n.b	7.042	1.528.377
Leerlingen voortgezet onderwijs naar schoolgemeente (2015-2016)	n.n.b	5.940	1.002.365

De volgende kerngegevens hebben als peildatum 1 januari 2015:

	Amstelveen 2015	Amstelveen 2014	Nederland 2015
Aantal vestigingen van bedrijven	9.180	8.616	1.428.370
Aantal banen	42.340	43.489	8.163.780
Percentage werkloze beroepsbevolking	6,2	7,0	6,9
Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen	n.n.b.	42.100	36.200*
Percentage bos en natuur	10,0	10,0	11,8
Aantal misdrijven	4.132	4.115	962.630
Aangiften/meldingen per 1.000 inwoners	46,6	47,2	56,7

n.n.b: nog niet bekend

*: Nederland 2014

financieel

omschrijving	rekening 2016		rekening 2015	
	totaal (x € 1.000)	per inwoner	totaal (x € 1.000)	per inwoner
<i>inwoners per 1 januari 2017 resp. 2016</i>		89.321		87.178
bruto rekeningresultaat (- is rekeningtekort)	15.143	169	15.953	183
totale lasten gemeenterekening	244.719	2.740	274.682	3.150
algemene uitkering / gemeentefonds	99.257	1.111	94.203	1.080
onroerende zaakbelastingen (OZB)	19.546	219	18.767	215
eigen vermogen	194.140	2.174	183.633	2.106
langlopende schulden	80.195	898	82.457	946

bestuurlijke structuur

	raadsleden	wethouders
VVD	9	1
D66	8	1
GroenLinks	4	
BBA	4	1
SP	3	
PvdA	3	1
CDA	3	
OCA	2	
ChristenUnie	1	
Totaal	37	4

2 Algemeen beeld

2.1 inleiding

Rekeningresultaat

De accountant controleert jaarlijks de programmarekening van de gemeente. Met de programmarekening 2016 legt het college verantwoording af aan de raad over het door het college gevoerde bestuur in 2016. In de programmarekening wordt ingegaan op de bestedingen en inkomsten en de mutaties in de vermogenspositie.

Algemeen beeld: goede uitgangspositie

Amstelveen sluit het jaar 2016 positief af. Er is een positief resultaat geboekt van € 15,1 miljoen. Daarnaast verwachten we dit jaar sinds twee jaar weer een accountantsverklaring zonder beperkingen. De financiële positie is sterk en de bestuurlijke actiepunten zijn grotendeels uitgevoerd.

Positief resultaat van € 15,1 miljoen

Het college van B en W sluit de rekening van 2016 af met een positief resultaat van € 15,1 miljoen. Via het wijzigingsvoorstel bij de behandeling van de jaarrekening op 10 mei jl. is besloten het totale resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

Na twee jaar weer een verklaring zonder beperking

In 2014 en 2015 heeft de accountant een verklaring met beperking afgegeven door geconstateerde onrechtmatigheden bij inkoop en aanbesteding. Het college heeft de afgelopen jaren maatregelen getroffen om daar waar mogelijk de inkoop en aanbesteding op orde te krijgen. Dat is grotendeels gelukt. In sommige gevallen is ervoor gekozen de onrechtmatigheid te accepteren tot de contractperiode is verlopen. Dit omdat het opzeggen van de contracten duurder zou uitvallen. Voor 2016 betekent deze keuze dat er vanuit het verleden nog een onrechtmatigheid is bij inkoop en aanbesteding van afgerond € 2 miljoen. Dit bedrag is aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. In 2015 was dit bedrag nog € 6 miljoen en vorig jaar € 4 miljoen.

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een "foutgrens" van afgerond € 2,5 miljoen en een "onzekerhedengrens" van € 7,5 miljoen. In 2016 worden deze grenzen niet overschreden, zodat over 2016 een goedkeurende verklaring wordt afgegeven.

Financieel zeer sterke positie

De accountant constateert dat Amstelveen een zeer sterke financiële positie heeft. Dit blijkt uit alle verplichte financiële kengetallen. Daar waar de gemeente gebruik maakt van schattingen wordt een conservatieve lijn gevolgd, maar niet te behoudend. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

JAARREKENING 2016 AMSTELVEEN

VERKLARING ZONDER BEPERKING

Sinds 2 jaar zeer waarschijnlijk weer
"goedkeurende verklaring"

SOLIDE POSITIE

- Accountant constateert dat
- Amstelveen zeer sterke financiële positie heeft;
- schattingen conservatief zijn, maar niet té behoudend;
- Amstelveen zeer goed in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen

AMSTELVEEN KAN DOOR SOLIDE POSITIE

- tegenvallers opvangen;
- goed haar taken uitvoeren;
- inwoners en ondernemers niet overmatig belasten.

SOLVABILITEIT (HOGER % = MEER SOLIDE)

JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
2014	53%	32%
2015	56%	niet bekend
2016	60%	niet bekend

RESULTAAT 2016

- rekeningresultaat € 15,1 miljoen;
- versterking solide positie

RESERVE 'SPAREN VOORAF' VOOR HANDHAVEN VAN:

- hoogwaardige voorzieningen;
- gezonde financiële positie;
- lokale lage lastendruk

SALDO GAAT NAAR ALGEMENE RESERVE

- algemene reserve is bedoeld voor incidentele tegenvallers;
- overschot 2016 was verwacht en is ingezet voor o.a. nieuwbouw HWC

WOONLASTEN MEERPERSOONS- HUISHOUDENS

JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
2014	€ 689	€ 698
2015	€ 686	€ 714
2016	€ 704	€ 723

Bestuurlijke actiepunten

Van de 53 voorgenomen besluiten (college en/of raad) is 62% gerealiseerd en nog eens 17% is anders gerealiseerd. De meeste niet-gerealiseerde besluiten worden op een later tijdstip in 2017 alsnog genomen. Daarnaast is van de 82 actiepunten 98% daadwerkelijk uitgevoerd of anders uitgevoerd. Conclusie: het overgrote deel van de plannen is gerealiseerd en/of uitgevoerd.

Enkele gebeurtenissen in 2016

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid is het afgelopen opnieuw flink aan de weg getimmerd. Van de subsidieregeling Voorkoming woninginbraken is veel gebruik gemaakt. Deze regeling biedt mensen korting in de aanschaf van hang- en sluitwerk. De regeling is voor 2017 opnieuw verlengd. Daarnaast is er vanuit de politie inzet gepleegd op de aanpak van zakkenrollerij en auto-inbraken. Ook is gestart met cameratoezicht in Uilenstede. Hierdoor is het aantal incidenten gedaald. In de aanpak van fietsendiefstallen wordt steeds meer gebruik gemaakt van lokfietsen. Het aantal Amstelveense deelnemers aan burgernet is het afgelopen jaar met ruim 7% gestegen. Verder is veel inzet gepleegd op het thema brandveilig wonen in samenwerking met de brandweer. Het betreft met name voorlichting op maat, gericht op ouderen.

Betaald parkeren Randwijck

In de straten bij de Henegouwselaan is per 1 september 2016 betaald parkeren met vergunningen ingevoerd. De bewoners van de straten rond Plantsoen Laanhorn (gebied A) hebben zich in oktober uitgesproken voor het invoeren hiervan. Ook een aantal straten aansluitend aan het gebied rond de Henegouwselaan heeft zich uitgesproken voor de invoering van betaald parkeren. Dit zal naar verwachting eind 1e kwartaal 2017 gebeuren. Betaald parkeren kan worden ingevoerd als in een gebied de parkeerdruk hoog is én als er voldoende draagvlak is onder de bewoners en ondernemers in zo'n gebied. Het draagvlak wordt gemeten door middel van een enquête.

Verder investeren in collectieve Wmo-voorziening

Bewoners van de terrasappartementen aan Luttickduin vroegen de gemeente eind 2015 om een collectieve woonvoorziening: de aanleg van automatische deuropeners voor het gehele gebouw. Omdat het college dit initiatief waardeerde, is besloten om naast de mogelijkheid om als individu een aanvraag te doen vanuit de Wmo, ook als VvE een collectieve aanvraag te doen voor het toegankelijk maken van het (een) woongebouw. De gemeente investeerde inmiddels ruim € 10.000 in de aanleg van automatische deuropeners. In 2016 zijn ook de appartementencomplexen La Foresta in Bovenkerk, Vijverblok in Keizer Karelpark en Matterhorn in de wijk Groenelaan voorzien van automatische deuropeners. De voorziening maakt het mogelijk dat bewoners langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen als zij minder mobiel worden.

Symposium vluchtelingen

Elk jaar krijgt elke gemeente een nieuwe taakstelling vanuit het Rijk met betrekking tot het aantal te plaatsen statushouders, vluchtelingen met een verblijfsstatus. Naast huisvesting, scholing en werk is de gemeente ook verantwoordelijk voor de begeleiding van de statushouders. Hoe vinden ze hun weg in de gemeenschap en hoe zorg je ervoor dat ze zich thuis gaan voelen? Dit waren de uitgangspunten voor een druk bezocht symposium 'Thuis in Amstelveen' waar tientallen (ervarings)deskundigen, vrijwilligers en professionals luisterden naar de verhalen van vluchtelingen en uitgebreid met elkaar in gesprek gingen over de beste manier om statushouders op te nemen in onze maatschappij. Het belang van direct meedoen werd mooi verwoord door een van de deelnemers: "Als je niks doet te doen hebt, krijg je roest op je ziel."

Bodycams

Handhavers van de gemeente Amstelveen zijn gestart met een proef met het dragen van bodycams. Het gaat in eerste instantie om fiscalisten, dit zijn medewerkers die parkeerboetes uitdelen, en jeugd-BOA's. Een bodycam is een camera geplaatst op de persoon welke ad-hoc aangezet kan worden om beelden op te nemen. De medewerker meldt altijd dat hij of zij de bodycam aanzet. De Ondernemingsraad van de gemeente heeft ingestemd met de proef. Daarnaast is er een protocol opgesteld met betrekking tot de beelden.

Integrale aanpak Duurzaamheid

Onder duurzaamheid verstaat de gemeente meer dan energiebesparing en minder CO2 uitstoot. Duurzaamheid is in de volle breedte van gemeentelijk beleid rekening houden met volgende generaties. We zetten in op de drie thema's circulaire economie, inclusieve stad en Amstelveen fossielvrij. De raad stelde de grondstoffenvisie 2017 - 2021 vast die tot doel heeft om afval als grondstof in te zamelen en zo min mogelijk restafval over te houden. Het college van b en w ziet veel kansen om zelf en samen met de duurzaamheidspartners initiatieven voor een inclusieve stad van de grond te krijgen en partijen te verbinden. De samenwerking werd medio december 2016 bekrachtigd met het gezamenlijk tekenen van een duurzaamheidsmanifest voor Amstelveen. Om energiebesparende maatregelen te stimuleren is eind november het regionale en online energieloket gestart. Woningeigenaren uit acht gemeenten in deze regio, waaronder Amstelveen, kunnen via dit online platform eenvoudig aan de slag met energiebesparing of duurzame opwekking van energie voor hun woning. In de prestatieafspraken met Eigen Haard was het onderwerp duurzaamheid ook een belangrijk thema. In Amstelveen zijn na 2022 geen sociale huurwoningen meer met energie label E, F of G. Al deze woningen worden naar een gemiddeld C niveau getrokken. Daarnaast wil de gemeente zelf het goede voorbeeld te geven. Om in lijn met de motie 'Parijsverklaring' en de aanpak duurzaamheid de gemeentelijke organisatie verder te verduurzamen, gaat de gemeente nieuwe mogelijkheden op het gebied van inkoop, gemeentelijk vastgoed, wagenpark en dienstverlening (zoals afvalinzameling, riolering en beheer buitenruimte) onderzoeken. Een organisatiebrede projectgroep gaat hier mee aan de slag.

Amstelveen ontvangt

Vanuit de aanpak aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is in 2016 'Amstelveen ontvangt' gestart. Het doel is om leerlingen te inspireren en enthousiasmeren. De gemeente investeert in haar leerlingen door inspirerende mensen te laten vertellen over hun vak om zo leerlingen een beeld te geven van wat mogelijk is. In oktober was de eerste 'Amstelveen ontvangt' gastspreker astronaut en arts André Kuipers. Leerlingen van de laatste twee leerjaren van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs zijn uitgenodigd voor het event.

Kansen voor vergroten woningaanbod op lange termijn

Najaar 2016 onderzocht de gemeente kansen om het woningaanbod de komende jaren uit te breiden. De gemeente ziet de komende jaren mogelijkheden voor zo'n 5.500 woningen. Na het vaststellen van de woonagenda in 2015 (realisatie van ca. 1.800 nieuwe woningen en 1.000 appartementen uit transformatieprojecten) heeft de gemeente onderzoek gedaan naar extra mogelijkheden. Die zijn er nu de markt aantrekt en ontwikkelaars in toenemende mate initiatieven aandragen voor met name kantoortransformaties. Het door de raad vastgestelde Ruimtelijk Ontwikkelperspectief Wonen geeft een beeld van mogelijke woningbouwlocaties uitgaande van de huidige regelgeving, stedenbouwkundige structuur en woonwensen.

Nieuwe Amstelveenpas

In oktober 2016 is de nieuwe Amstelveenpas geïntroduceerd die recht geeft op diverse kortingen voor mensen met een laag inkomen. De pas is, anders dan de vorige, in een digitale versie uitgevoerd. De pashouders krijgen kortingen variërend afhankelijk van de branches waartoe aan aanbieders behoren, van 100 tot 10 procent. In totaal zijn er met 55 aanbieders, er meer dan bij de Amstelveenpas oude stijl. Eind 2016 hadden 2200 Amstelveners een kortingspas.

Start crematorium op Zorgvlied

Medio april 2016 is het crematorium op Zorgvlied officieel geopend. Het crematorium is de eerste crematiemogelijkheid in Nederland waar nabestaanden met alle genodigden de kist, net als bij een begrafenis, kunnen wegbrengen, om de kist kunnen staan en de kist naar wens zelf de crematieoven in kunnen schuiven. De afscheidsbijeenkomst kan plaatsvinden in de monumentale aula van Zorgvlied, maar ook elders, bijvoorbeeld in de eigen huiskamer. In 2016 zijn vanaf de opening 337 crematies gehouden (t/m ultimo januari 2017).

Wijkcentra

Het beleid dat elke wijk een nieuw, eigentijds wijkcentrum krijgt, begint meer en meer vorm te krijgen. Zo was er in 2016 budget vrijgemaakt voor de verbouwing van de Bolder en budget voor de ombouw van de oude Michiel de Ruyterschool aan het Catharina van Clevepark naar Villa Randwijck. De verbouwing aan de Bolder is voortvarend aangepakt en binnen enkele maanden zal daarom de heropening zijn. Voor Villa Randwijck kan nu een begin worden gemaakt met concrete plannen voor de verbouwing. Nu kan worden gekeken naar wijken als Bankras-Kostverloren en Patrimonium om ook daar de wijkcentra te vernieuwen.

Vechtscheidingen

Vorig jaar is de pilot "kinderen uit de knel" gestart, een training voor ouders en kinderen die zich in een problematische echtscheiding bevinden. Hoewel het aanvankelijk veel inspanning kostte om ouders tot deelname te bewegen, gaat inmiddels de tweede groep van start. De voorlopige resultaten van het programma zijn positief. Wel wordt opgemerkt dat de doelgroep eerder in beeld zou moeten zijn om kans op succes te vergroten. Daarnaast werken we sinds het najaar samen met Villa Pinedo, een stichting die opkomt voor kinderen in echtscheidingssituaties. We zijn inmiddels gestart met het verstrekken van online workshops aan ouders die gaan scheiden.

Nieuwbouw scholen

In 2016 is besloten dat zowel de Piet Heinschool als Het Hermann Wesselink College een nieuw schoolgebouw krijgen. Door de ligging hangt de planvorm voor de Piet Hein school nauw samen met de ontwikkelingen rond de A9. Door de nieuwbouw zal de school in de toekomst niet meer op 3 maar op 2 locaties gevestigd zijn. Het 40 jaar oude school gebouw van het Hermann Wesselink College wordt op dezelfde plek gefaseerd opnieuw gebouwd.

Selectieleidraad

inzake de EU-aanbesteding

Bouwprojectmanagement

ter realisatie van de
**nieuwbouw van het
Hermann Wesselink College
te Amstelveen**

t.b.v. Stichting Ceder Groep

Ouderencampagne

In samenwerking met de Seniorenraad heeft de gemeente in 2016 een ouderencampagne opgezet. Onder de naam 'Ouder worden in Amstelveen', is geprobeerd senioren en mensen in hun omgeving bewust te maken van de mogelijkheden binnen de gemeentegrenzen. De speciale website www.amstelveen.nl/ouderen biedt informatie over bijvoorbeeld wonen voor senioren, hulp bij klusjes in huis, maar ook tips over activiteiten, cursussen, sport en ontspanning. Door de voorzieningen te clusteren op één plek wordt het voor ouderen meer overzichtelijk, zodat men kan kijken wat bij hem of haar past. Daarnaast is er in december een speciale ouderenkrant huis-aan-huis verspreid.

2.2 controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening de volgende goedkeuringstoleranties:

- a) ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en
- b) ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeuringstoleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantitatieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	–	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	–

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een "foutgrens" van afgerond € 2,5 miljoen en een "onzekerhedengrens" van € 7,5 miljoen.

2.3 financiële toelichting

balans

Op hoofdcategorieën ziet de balans van de gemeente er als volgt uit:

Immateriele activa	629	Algemene reserve + rek.resultaat	58.658
Materiele activa	200.412	Bestemmingsreserves	135.482
Financiële activa	21.730		
Voorraden incl. bouwgronden	-1.575	Voorzieningen	21.076
Uitzettingen < 1 jaar	88.091	Langlopende leningen	80.195
Liquide middelen	1.727	Kortlopende schulden	4.283
Overlopende activa	13.849	Overlopende passiva	25.170
	324.863		324.863

Materiële en financiële bezittingen

Eigen vermogen	60%
Schulden	40%

De bedragen aan de linkerzijde van de balans (groene kader) bestaan uit de bezittingen van de gemeente zoals gebouwen (materiële activa), voorraden bouwgrond en uitgeleend geld.

Op de rechterzijde staat hoe het bezit is gefinancierd. Voor 40% betreft dit geleend geld (2015: 44%). Dit is inclusief de post voorzieningen die niet door iedereen als schuld wordt geclassificeerd. Ten opzichte van 2015 betekent dit dat minder is gefinancierd via geleend geld.

programma's

Begrotingsontwikkeling

De ontwikkeling van het begrotingssaldo is als volgt:

Programma /onderwerp	Primitief	Kadernota	Besluit 2015	2e tijdvak	Act. grex	Begr. 2017	Dec.voorstel	Overig	Totaal
Winstafdrachten	6,5		-1,5	1,8	-3,4		0,3		3,7
Sociaal domein		3,9	-0,5	-0,4		-0,2			2,8
Onderwijshuisvesting		-2,3	-0,3					-1,7	-4,3
Verkoop gronden buiten exploitatie		0,8		1,3					2,1
Circulaires gemeentefonds		1,8	1,2	0,4		0,9	0,1		4,4
Grote projecten/Huiskamer vd Stad		-0,9							-0,9
Digitaal werken			-1,5						-1,5
KNLTB garantie								-1,0	-1,0
Aflossing A9						-2,5	0,3		-2,2
Overige verschillen	3,1	0,9	-0,5	0,6			0,6	-0,3	4,5
Begrotingsontwikkeling	9,6	4,1	-3,0	3,7	-3,4	-1,8	1,2	-2,9	7,5

Rekeningresultaat

De rekening sluit met een positief werkelijk saldo van € 15,1 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een extra verbetering van afgerond € 7,7 miljoen.

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in hoofdstuk 4. De grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** zijn de volgende (bedragen x € 1.000):

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	fasering?
01 Sociaal domein			
bijstandslasten		160	
Hulp bij het Huishouden	400		
Sociale VerzekeringsBank (SVB)	670		
eigen bijdragen CAK		330	
restant verplichting jeugdhulp 2015	850		
jeugdhulp	435		
overige verschillen	464		
02 Onderwijs en ontplooiing			
onderhoud scholen		143	
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	595		
kredieten SoU en Wending	155		ja
overige verschillen	-5		
03 Economie en duurzaamheid			
economische zaken	253		
04 Openbare ruimte			
openbare verlichting	237		
baggerwerken	150		
overige verschillen	-327		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
projecten ruimtelijke herontwikkeling	600		
bouwvergunningen	1.350		
bouwgrondexploitaties	850		
verkoop gronden Bovenkerk		350	ja
overige verschillen	89		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
(ondersteuning) bestuursorganen	380		
openbare orde en veiligheid	180		
overige verschillen	198		
10 Algemene dekkingsmiddelen:			
belastingen	160		
algemene uitkering		260	
stelpost onvoorzien en areaal	250		
bijzondere baten/lasten voorgaande jaren		170	
gebouwen vastgoed incl. vrijval voorziening	1.050		
kredieten openluchttheater Elsrijk en de Bolder	190		ja
overige verschillen	-72		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	9.102	1.413	
Saldo programma	7.689		
waarvan overige verschillen	347		

kostendekkende exploitaties

Op programma 4: openbare ruimte staan drie producten waarvan het resultaat wordt afgewikkeld met een egalisatievoorziening. Totaal gaat het hier om een lastenniveau van € 24 miljoen, waarvan afvalinzameling en –verwerking ongeveer de helft voor haar rekening neemt. De andere twee producten zijn riolering (€ 9 miljoen) en begraafplaats Zorgvlied (€ 4 miljoen).

Via het bestuurlijke product "996 Afwikkeling met voorziening" op dit programma wordt het resultaat van deze drie producten afgewikkeld met de bijbehorende voorzieningen. Ten opzichte van de begroting

is de onttrekking aan de voorziening € 1,9 miljoen hoger. Voor een specificatie wordt u verwezen naar hoofdstuk 4.8.

kredieten/investeringen

De grootste investeringsvolumes hebben betrekking op riolering, onderwijshuisvesting, wegen/verkeer en bedrijfsmiddelen. Evenals de afgelopen jaren moet worden geconstateerd dat het investeringstempo achterblijft ten opzichte van de raming. In totaliteit is eind 2016 ongeveer € 12 miljoen niet besteed, maar wel begroot t/m dit jaar. Het totale gevoteerde investeringsvolume tot 2020 bedraagt inclusief dit bedrag zo'n € 42 miljoen.

Het achterblijven van de investeringen heeft gevolgen voor de liquiditeitspositie van de gemeente. Aangetrokken gelden blijven onbenut, terwijl er wel rentelasten moeten worden betaald.

In het geval van kostendekkende exploitaties is er door achterblijvende investeringskosten sprake van een overschot. Indien dit een substantieel verschil betreft moet worden beoordeeld wat dit voor de tariefbepaling 2018 betekent.

2.4 beslispunten rekening 10 mei 2017

1. verordening 212

Op 8 februari heeft de raad ingestemd met de Financiële Verordening 2017 (ex artikel 212 Gemeentewet). In artikel 9 lid 5 van de verordening staat opgenomen: "Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.". In de Financiële Verordening 2016 staat dit in artikel 9 lid 6.

Door dit expliciet zo te benoemen in de verordening is het niet mogelijk de voorbereidingskosten voor grondexploitaties te verantwoorden onder de balanspost "Immateriële vaste activa". Dit leidt namelijk tot een onrechtmatigheid in de programmarekening. Bij het opstellen van de verordening is er geen rekening mee gehouden dat nieuwe wetgeving met betrekking tot het herrubriceren van grondexploitaties in conflict zou komen met artikel 9 lid 6 en vanaf 2017 met artikel 9 lid 5.

Naast de (herrubricering van de) voorbereidingskosten voor grondexploitaties heeft Amstelveen geen andere geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling. Voorgesteld wordt het artikel in de Financiële Verordening buiten werking te stellen en bij de eerstvolgende actualisatie van deze verordening dit besluit te verwerken.

Beslispunt 1: Artikel 9 lid 5 in de Financiële Verordening 2017 (ex artikel 212 Gemeentewet) en Artikel 9 lid 6 in de Financiële Verordening 2016 (ex artikel 212 Gemeentewet) buiten werking stellen en dit in de Financiële Verordening te verwerken bij de eerstvolgende actualisatie.

2 controle sociaal domein

De accountant mag pas een verklaring afgeven als alle materiële geldstromen bij de controle zijn betrokken. Voor Jeugdhulp en WMO (nieuwe taken) is voor ongeveer € 13 miljoen ingekocht en dit volume betreft voor Amstelveen een materiële geldstroom. In het accountantsverslag 2016 wordt aangegeven dat de accountant nog geen oordeel kan vormen over het sociaal domein.

Beslispunt 2: Kennisnemen van de nog uit te voeren controle bij het sociaal domein zoals staat beschreven in het accountantsverslag 2016.

3. voorlopig vaststellen programmarekening

De bij beslispunt 2 vermelde nog uit te voeren controle heeft betrekking op de bestuurlijke producten 660 Nieuwe taken WMO en 680 Nieuwe taken jeugd op programma 1 sociaal domein.

Onderdeel van het bestuurlijk product 653 Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) vormt "Hulp bij het huishouden". Net als bij de "Persoonsgebonden budgetten" (PGB's) ligt hier een relatie met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Van deze instelling is nog geen controle-informatie ontvangen. Ter indicatie: van het saldo op product 653 WMO van € 7,3 miljoen heeft ongeveer € 210.000 betrekking op de SVB. Vanwege de relatie tussen SVB en "Hulp bij het huishouden" wordt in beslispunt 3 ook het bestuurlijk product 653 WMO opgenomen.

Beslispunt 3: De programmarekening 2016 voorlopig vaststellen met uitzondering van de bestuurlijke producten 653 Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO), 660 Nieuwe taken WMO en 680 Nieuwe taken jeugd op programma 1 sociaal domein.

Beslispunt 4: Instemmen met definitieve vaststelling op een later moment met inbegrip van het "accountantsverslag 2016" en de "controleverklaring van de onafhankelijke accountant", waarbij ervan wordt uitgegaan dat dit binnen de wettelijke termijn wordt gerealiseerd.

4. rekeningresultaat

Beslispunt 5: Het rekeningresultaat toevoegen aan de algemene reserve.

5. algemene reserve

In de Kadernota 2017 is besloten dat de algemene reserve zich tussen de € 14 en € 16 miljoen mag begeven (in principe een maximumniveau van € 15 miljoen met marge van maximaal € 1 miljoen) en het meerdere wordt "afgeroomd" ten gunste van de reserve "sparen vooraf". Na de dotatie van het rekeningresultaat in de algemene reserve (beslispunt 5) bedraagt het saldo van de algemene reserve € 58 miljoen.

Op pagina 14 van de programmabegroting 2017 wordt bij de vorming van de reserve "sparen vooraf" rekening gehouden met een stand van de algemene reserve per 1 januari 2017 van € 50,1 miljoen. Het saldo loopt vanaf begin 2017 tot eind 2020 terug naar € 15 miljoen door met name:

- onderwijshuisvesting (HWC e.d.) ad. € 29 miljoen;
- dotatie aan sparen vooraf ad. € 11 miljoen.

De werkelijke stand per 1 januari 2017 van de algemene reserve in de jaarrekening 2016 bedraagt geen € 50,1 miljoen, maar € 58 miljoen. Voorgesteld wordt het verschil ad. € 8 miljoen aanvullend af te romen ten gunste van "sparen vooraf". Hiermee past de meerjarige prospectie van de algemene reserve binnen het door de raad vastgestelde maximumniveau van € 15 miljoen.

Beslispunt 6: Instemmen met het vrijvallen van € 8 miljoen uit de algemene reserve ten gunste van de exploitatie, dit bedrag te storten in de reserve "sparen vooraf" en de begroting 2017 hiervoor te wijzigen.

6. krediet huisvesting en eerste inrichting School of Understanding

In april 2015 heeft de raad ingestemd met het aanpassen van het gebouw Pandora 4a-5 en de aanschaf van eerste inrichting voor de School of Understanding. Van het door de raad verstrekte krediet van € 332.000 is administratief vooralsnog € 94.000 nog niet besteed. De definitieve afrekening zal t.z.t. echter uitsluitsel geven over de exacte kosten. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 administratief afgerond kan worden.

Het is de bedoeling dat de school komend schooljaar eveneens de beschikking krijgt over het gebouw Landtong 18. Voorzien wordt dat de raad hierover op 22 maart van dit jaar een besluit neemt.

Beslispunt 7: Instemmen met het overhevelen naar 2017 van het restantbudget ad. € 94.000 van het krediet "School of Understanding" voor het afronden van de bouwactiviteiten komend jaar en de begroting 2017 hiervoor wijzigen.

7. krediet herinrichting van de Wending

In september 2015 heeft de raad ingestemd met de huisvesting van de speciale school voor basisonderwijs Wending in het gebouw De overloop aan de Asserring. De bouwactiviteiten zijn inmiddels afgerond. Van het door de raad verstrekte krediet van € 280.000 is € 61.000 nog niet besteed. Een definitieve afrekening, waaruit de exacte kosten blijken, moet echter nog worden opgesteld. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 administratief afgerond kan worden.

Beslispunt 8: Instemmen met het overhevelen naar 2017 van het restantbudget ad. € 61.000 van het krediet "huisvesting Wending" voor het afronden van de bouwactiviteiten komend jaar en de begroting 2017 hiervoor wijzigen.

8. De Bolder

In de Kadernota 2017 heeft de raad ingestemd met een aanvullend krediet voor de Bolder ad. € 170.000. Van het door de raad verstrekte krediet is € 115.000 nog niet besteed. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 afgerond kan worden.

Beslispunt 9: Instemmen met het overhevelen naar 2017 van het restantbudget ad. € 115.000 van het krediet "De Bolder" voor het afronden van de bouwactiviteiten komend jaar, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Verbouwing wijkcentrum De Bolder" en de begroting 2017 hiervoor wijzigen.

9. Elsrijk

In de Kadernota 2017 heeft de raad ingestemd met een krediet van € 75.000 voor de "heroprichting" van het openluchttheater door Stadsdorp Elsrijk. Het door de raad verstrekte krediet is nog niet besteed. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 afgerond kan worden.

Beslispunt 10: Instemmen met het overhevelen naar 2017 van het restantbudget ad. € 75.000 van het krediet "Openluchttheater Elsrijk" en de begroting 2017 hiervoor wijzigen.

10. fasering kredieten

Eind 2016 resteert een investeringsbedrag aan door de raad gevoteerde kredieten van € 12 miljoen. Verwacht wordt dat niet het volledig gevoteerde bedrag benodigd is. Het verschil tussen kolom D en kolom E betreft met name het krediet voor de renovatie van het wijkcentrum Westwijk. Voor het gehele pand is een nieuwe onderhoudsplanning gemaakt en € 495.000 van het gevoteerde krediet is niet benodigd waardoor dit bedrag vrij valt.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2015 (B)	Uitgaven 2016 (C)	Restant ultimo 2016 (D)	verwachte lasten na 2016 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	4.601	3.495	935	170	170
Investeringsfondsen	10.681	2.445	3.158	5.078	4.540
onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	24.500	16.652	3.674	4.175	4.291
Overig	300	100	29	172	161
Subtotaal algemene middelen	40.082	22.691	7.796	9.594	9.163
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	645	0	0	645	645
Riolering	4.417	2.258	1.237	922	922
Zorgvlied	820	151	118	552	551
Subtotaal kostendekkende exploitaties	5.883	2.409	1.355	2.119	2.118
TOTAAL	45.965	25.100	9.151	11.713	11.281

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting 2017 voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit 1-op-1 aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking.

Kolom E bevat € 403.000 aan restantkredieten die worden afgewikkeld met de reserve "nieuwbouw onderwijshuisvesting". In de veronderstelling dat alle kredieten die worden afgewikkeld met deze reserve eind 2016 afgerond zouden zijn is in de Kadernota besloten deze reserve op te heffen. In 2017 moeten echter nog vijf kredieten worden afgerond waardoor wordt voorgesteld de reserve nog niet af te sluiten.

Beslispunt 11: Instemmen met het beschikbaar houden van de reserve "nieuwbouw onderwijshuisvesting" voor het afwickelen van restantkredieten met een totaalvolume van € 403.000 voor onder andere de buitenruimte van scholen.

Beslispunt 12: Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2017 van € 11.281.000 aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2017 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

Wijzigingsvoorstel op de Programmarekening 2016 (raadsvoorstel 23 voor de raadsvergadering 10 mei 2017)

in het raadsvoorstel "Vaststellen programmarekening 2016" wordt onder beslispunt 6 voorgesteld: "Instemmen met het vrijvallen van € 8 miljoen uit de algemene reserve ten gunste van de exploitatie, dit bedrag te storten in de reserve "sparen vooraf" en de begroting 2017 hiervoor te wijzigen".

De achtergrond van dit beslispunt is gelegen in de besluitvorming bij de programmabegroting 2017-2020 over de hoofdlijnen van een toekomst gericht financieel beleid en de instelling van de bestemmingsreserve "sparen vooraf" per 2017. In de door de raad geaccordeerde meer jaren begroting 2017-2020 is vanaf 2018 een structurele dotatie van € 4 miljoen per jaar aan de reserve "sparen vooraf" opgenomen. Voorts heeft de raad de gewenste omvang van de algemene reserve als bufferfunctie ad € 15 miljoen herbevestigd. Dit laatste betekent dat wanneer de algemene reserve minder dan € 15 miljoen bedraagt aanzuivering moet plaatsvinden en wanneer de omvang -langjarig-meer dan € 15 miljoen bedraagt, het meerdere gestort wordt in de reserve "sparen vooraf". Door het zeer positieve rekeningsaldo 2016 (dat op grond van beslispunt 5 aan de algemene reserve wordt toegevoegd) overstijgt de omvang van de algemene reserve genoemde bovengrens van € 15 miljoen aanzienlijk. Met deze door de raad vastgestelde kaders is vanuit rechtmatigheidsoptiek beslispunt 6 geformuleerd. Een en ander betekent dat op dit moment binnen de huidige financiële kaders geen financiële ruimte is voor substantiële eenmalige uitgaven ten laste van de algemene reserve.

Nadere uitwerking beleidskader "sparen vooraf"

In de onlangs gehouden brainstormsessie met de raad over de nadere invulling van "sparen vooraf" is gebleken dat bij de raadsleden behoefte bestaat aan;

1. een duidelijker inzicht in wat er nodig is op kortere en langere termijn,
2. wat aan bijdragen van derden bij bepaalde investeringen mag worden verwacht en
3. welke bestedingen kunnen ten laste van de reserve "sparen vooraf" worden gebracht (genoemd zijn gemeentelijk vastgoed, duurzaamheid, onderwijshuisvesting en de her ontwikkelopgaven binnen de bestaande stad).

Uit de brainstormsessie is duidelijk gebleken dat behoefte bestaat aan een nadere beleidsmatige en financiële kaderstelling omtrent /beleid "sparen vooraf". Dat dit conform de eerdere werkwijze in samenspraak met de raad plaatsvindt spreekt dan vanzelf.

Door het ontbreken van een eenduidige kaderstelling ten aanzien van "sparen vooraf" en de gemaximeerde omvang van de algemene reserve kan er een onbedoelde/ongewenste correlatie ontstaan tussen de algemene reserve en de reserve "sparen vooraf". In het thans bekende meerjarenperspectief is er alleen met gebruikmaken van de reserve "sparen vooraf" eenmalige financiële ruimte te creëren. Dit zou betekenen dat eventueel eenmalig benodigde middelen bij de eerste tijdvakrapportage of de Kadernota 2018, waaronder een onderbouwde claim over een extra benodigde middelen voor Programma Digitaal Werken en de verdere digitale transformatie uit de reserve "sparen vooraf" moeten komen. Uit de brainstormsessie met de raad is heel duidelijk naar voren gekomen dat dit niet de bedoeling kan zijn.

Het college geeft de raad daarom in overweging om beslispunt 6 van de Programmarekening 2016 te schrappen waardoor de omvang van algemene reserve ultimo 2016 zich ruim boven de minimale omvang van 15 miljoen euro bevindt.

Voorstel van dit addendum

Beslispunt 6 van raadsvoorstel 23 voor de raadsvergadering van 10 mei 2017 met betrekking tot het vaststellen Programmarekening 2016 schrappen.

2.5 beslispunten rekening 21 juni 2017

1. Programmarekening

Beslispunt 1: De programmarekening 2016 vaststellen

2. Rekeningresultaat

Ten opzichte van het raadsvoorstel "Vaststellen programmarekening 2016" van mei jl. is sprake van een positieve bijstelling van het rekeningresultaat met € 0,6 miljoen. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

Beslispunt 2: Positieve bijstelling rekeningresultaat t.o.v. raadsvoorstel "Vaststellen programmarekening 2016" d.d. 10 mei 2017 toevoegen aan de algemene reserve.

A JAARVERSLAG

3 Algemeen

3.1 programmaverantwoording

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten < baten). De kolom "Saldo (a-b)" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x 1000 euro	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo (a-b)
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	
Programma									2016
01 Sociaal domein	40.593	50.436	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222	2.329
02 Onderwijs en ontplooiing	22.091	20.543	23.208	1.948	21.260	22.879	2.661	20.219	1.041
03 Economie en duurzaamheid	999	1.377	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198	253
04 Openbare ruimte	18.459	21.220	45.930	24.471	21.459	44.934	24.449	20.485	974
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-4.611	1.439	34.164	32.774	1.391	31.309	32.029	-720	2.111
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	18.758	19.243	22.032	2.276	19.755	21.202	2.425	18.778	977
08 Algemene dekkingsmiddelen	-117.139	-117.289	37.713	151.060	-113.347	36.883	151.571	-114.688	1.341
Totaal saldo van baten en lasten	-20.850	-3.031	234.034	235.514	-1.480	225.542	236.049	-10.507	9.027
Reservemutatie (- = onttrekking)	4.898	-6.527	29.110	35.085	-5.975	19.177	23.814	-4.637	-1.338
Resultaat	-15.953	-9.558	263.144	270.599	-7.455	244.719	259.863	-15.143	7.689

De reservemutatie ad. € 4,6 miljoen sluit aan op het totaal van de op de programma's gespecificeerde reserveoverzichten. Tussen de programma's 04 openbare ruimte en 08 algemene dekkingsmiddelen is sprake van een verschuiving doordat alle reserves voor dekking kapitaallasten op algemene dekkingsmiddelen worden verantwoord.

De vergelijkende cijfers 2015 wijken af met de in de raad van juli 2016 behandelde programmarekening. Dit betreft een verschuiving van het onderdeel onderwijsachterstandenbeleid van programma "sociaal domein" naar "onderwijs en ontplooiing" voor € 391.000.

3.2 begrotingsrechtmatigheid

Voor het beoordelen van geconstateerde fouten en onzekerheden in de jaarrekening voor het aspect rechtmatigheid wordt een percentage van de lasten + dotaties aan de reserves gehanteerd (zie kolom lasten rekening bij paragraaf 3.1: € 246 miljoen):

voor **fouten** geldt een goedkeuringstolerantie van 1%: € 2,45 miljoen;

voor **onzekerheden** geldt een goedkeuringstolerantie van 3%: € 7,35 miljoen.

In het kader van zijn rechtmatigheidstoetsing dient de accountant in zijn verslag van bevindingen aan te geven welke begrotingsoverschrijdingen nog moeten worden geautoriseerd door de raad. Daartoe dienen deze overschrijdingen goed herkenbaar in de programmarekening te worden opgenomen. Onderstaand overzicht geeft hierover uitsluitel.

Programma	Lasten geraamd	Lasten werkelijk	Vershil	Over-schrijding?
01 Sociaal domein	69.336	66.806	2.530	
02 Onderwijs en ontplooiing	23.208	22.879	328	
03 Economie en duurzaamheid	1.652	1.528	124	
04 Openbare ruimte	45.930	44.934	996	
05 Ruimtelijke ontwikkeling	34.164	31.309	2.856	
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	22.032	21.202	829	
08 Algemene dekkingsmiddelen	37.713	36.883	830	
Totaal-generaal	234.034	225.542	8.492	

3.3 vergelijkende cijfers 2015

In de financiële overzichten op de programma's staan de vergelijkende cijfers over 2015.

3.4 rondrekening eigen vermogen

De mutatie eigen vermogen volgens de balans moet aansluiten op de mutaties eigen vermogen volgens de programmarekening.

	Bedrag x € 1.000	
Eigen vermogen per 31 december 2016 (excl. resultaat boekjaar)	€	178.997
Eigen vermogen per 31 december 2015 (incl. resultaat boekjaar)	€	183.633
Mutatie eigen vermogen volgens balans	€	-4.637
Lasten op functie 980 (stortingen in reserves)	€	19.177
Baten op functie 980 (onttrekkingen aan reserves)	€	23.814
Mutatie eigen vermogen volgens programmarekening	€	-4.637
Verschil	€	-

4 Financieel overzicht naar programma

4.1 Sociaal domein

Missie 2014 – 2018

De gemeente Amstelveen wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig zijn, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid, afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden, worden door de gemeente begeleid. De gemeente verleent inkomensondersteuning aan inwoners waar nodig en vraagt daarvoor waar mogelijk een tegenprestatie.

Thema 4.1.1 Zorg en welzijn

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Dementie-aanpak 2015-2018	Uitvoering	Uitgevoerd
Aanscherpen inkoop Wmo	Uitvoering	Uitgevoerd
Inrichting woonservicezones en renovatie Bolder	Uitvoering	Uitgevoerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
2. Terugdringen van overheadkosten bij uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
5. Stimuleren van vrijwilligerswerk en ondersteunen van mantelzorgers.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.

Thema 4.1.2 Werk en inkomen

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Het actieprogramma evalueren uit het beleidsplan Participatiewet 2015-2018 'Meer meedoen' .	College, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Nieuwe AM-werkorganisatie ontwikkelen.	Uitvoering	Uitgevoerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. In beginsel tijdelijk ondersteunen van mensen op zoek naar betaald werk via een persoonsgerichte benadering.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
2. Inzetten op extra uitstroom uit de bijstandsuitkering van 2,5% per jaar. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> • Wordt meegenomen in de tussentijdse evaluatie van de beleidsnota Meer Meedoen. 	College, 4 ^e kwartaal/1 ^e 2017	<p>In 2016 is gebleken dat ondanks goede resultaten o.a. de toename van het aantal statushouders en onverminderd hoog aanbod van nieuwe klanten participatiewet van invloed is op de extra uitstroom.</p> <p>De gemeenteraad is hier over geïnformeerd in april 2016 door middel van een Infographic.</p> <p>De tussentijdse evaluatie van het actieprogramma wordt conform de nota Participatiewet een jaar na de start van het Werkplein AA geëvalueerd, namelijk in het eerste kwartaal van 2017.</p>
3. Uitvoeren van de verplichte tegenprestatie bij ontvangst van een bijstandsuitkering, onder voorwaarden ook in de vorm van mantelzorg. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> • Wordt meegenomen in de tussentijdse evaluatie van de beleidsnota Meer Meedoen 	Uitvoering	Deels uitgevoerd: als een uitkeringsgerechtigde een mantelzorger is dan wordt er geen (verplichte) tegenprestatie gevraagd.
4. Creëren van een vangnet via een passend armoedebeleid en vroegtijdige schuldhulpverlening voor mensen die niet zelfstandig uit hun financiële problemen kunnen komen. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> • Nota schuldhulpverlening. 	Raad, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd
5. Onderzoek naar mogelijkheden voor aansluiting van de Amstelveenpas bij andere initiatieven die de toegankelijkheid van sport- en culturele voorzieningen bevorderen.		

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: • Concrete uitwerking van de vernieuwde Amstelveenpas.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunten.
6. Goed samenwerken met en ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen voor bewoners in de knel zoals de Voedselbank.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunten.

Thema 4.1.3 Jeugd

Bestuurlijke actiepunten 2016?

Programmabegroting 2016	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Versterken signaleringsstructuur met focus op het jonge kind.	College, 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd, nl. binnen de huidige uitvoering.
Onderzoek naar vernieuwende aanpak vechtscheidingsproblematiek.	College, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Onderzoek diverse vernieuwingsvoorstellen, waaronder alternatieven voor residentiële hulp.	College, 3 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd. Het onderzoek is uitgevoerd. Daaruit bleek dat een deel binnen de huidige uitvoering kan worden opgepakt en een ander deel op korte termijn niet realistisch is, waarmee een collegebesluit niet zinvol werd geacht.
Opstellen strategische inkoopagenda 2017, inclusief regionale samenwerking.	College, 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd, de regionale inkoopagenda betreft nu 2018 en verder.
Evaluatie Amstelveenloket en sociale teams.	College, 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd, namelijk in het vierde kwartaal
In het kader van de aansluiting jeugdhulp en passend onderwijs: oriëntatie naar uitbreiding inzet schoolmaatschappelijk werk.	College, 4 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd vanwege nieuwe ontwikkelingen, o.a. inzet jeugdhulpverlening op scholen. Een voorstel omtrent schoolmaatschappelijk werk volgt in eerste helft 2017.
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk.	Uitvoering	Uitgevoerd
2. Terugdringen van overheadkosten bij de uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap	Uitvoering	Uitgevoerd

Programmabegroting 2016	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
tussen voorzieningen		
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo (a-b)
		2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	
01 Sociaal domein									
610 Inkomen levensonderhoud	-2.486	1.491	17.915	19.090	-1.175	17.701	18.923	-1.222	47
611 Werk en reïntegratie	2.311	2.434	2.910	330	2.580	2.971	300	2.672	-92
612 Wet sociale werkvoorziening	2.780	2.591	2.591	0	2.591	2.589	54	2.535	56
614 Gemeentelijke minimavoorzieningen	3.773	3.632	4.508	281	4.227	4.578	374	4.204	23
621 Opvang en inburgering	196	173	727	419	308	653	434	218	90
630 Welzijn - participatie	2.885	4.431	3.083	69	3.014	3.099	100	2.999	15
631 Jeugd en jongeren	1.831	2.227	1.993	0	1.993	1.940	36	1.903	89
632 Welzijn - ondersteuningsgericht	2.342	2.531	2.506	0	2.506	2.553	135	2.418	88
653 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	7.418	7.694	8.968	1.704	7.265	8.646	1.405	7.241	24
660 Nieuwe taken WMO	5.744	8.753	5.799	50	5.749	5.648	55	5.592	157
680 Nieuwe taken jeugd	11.228	11.737	14.873	50	14.823	13.028	59	12.969	1.855
714 (Volks)gezondheid en preventie	2.573	2.742	3.462	791	2.671	3.401	709	2.692	-21
Totaal saldo van baten en lasten	40.593	50.436	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222	2.329
Reservemutatie (- = onttrekking)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	40.593	50.436	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222	2.329

610 Inkomen levensonderhoud

Bijstandslasten (nadeel € 160.000)

Bij de septembercirculaire is op basis van de toen bekende cijfers als prognose een neerwaartse bijstelling op de bijstandslasten verwerkt van € 300.000 vanwege afvlakking van de groei van het bijstandsvolume en een positieve correctie op terugvordering en verhaal. Op rekeningbasis blijken de uiteindelijke kosten ten opzichte hiervan € 160.000 hoger uit te vallen.

610/611/614 Inkomen levensonderhoud, Werk en Re-integratie en Gemeentelijke minimavoorzieningen

Statushouders (voordeel € 92.000)

Op het product 610 staat het budget voor de statushouders begroot (€ 300.000), terwijl de kosten op de producten 611 Werk en re-integratie, 614 gemeentelijke minimavoorzieningen en op programma 2; 480 lokale onderwijsvoorzieningen (totaal € 208.000) worden verantwoord.

Vanaf het moment dat vluchtelingen een verblijfstatus hebben worden zij door het Rijk verdeeld over de Nederlandse gemeenten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor huisvesting en voor ondersteuning van statushouders bij het vinden van werk. Het huisvesten en verder begeleiden van statushouders heeft consequenties voor Amstelveen als het gaat om wonen, onderwijs, inburgering, werk en inkomen, zorg en ondersteuning en jeugdzorg. In 2016 heeft de gemeente Amstelveen een bedrag uitgegeven van € 208.000 voor bijzondere bijstand, taalscholing en re-integratie en taalklassen. De aan statushouders gerelateerde uitgaven op het gebied van jeugdhulp en Wmo kunnen niet apart in beeld gebracht worden.

Eind april 2016 hebben Rijk en VNG een uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom gesloten met een financieel arrangement voor 2016/17. Dit is uitgewerkt in de meicirculaire gemeentefonds waarover u

bent geïnformeerd in het kader van de behandeling van de Kadernota 2017. Met inachtneming van de nodige onzekerheden is dit incidentele arrangement voor twee jaar budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Dat geldt ook voor deze jaarrekening. De hiervoor genoemde werkelijke kosten op dit programma zijn € 92.000 lager dan het hiervoor opgenomen budget ad. € 300.000. Tegelijkertijd echter, is ook de ontvangen vergoeding op Algemene Dekkingsmiddelen lager aangezien de werkelijke plaatsing van statushouders achterblijft bij de oorspronkelijke aannames. Dat laatste geldt niet alleen voor Amstelveen, maar dat is het landelijke beeld.

621 Opvang en inburgering

OBHA regeling (voordeel € 88.000)

In 2016 is via het COA een bedrag van € 143.000 aangevraagd en toegekend in het kader van de OBHA regeling. Dit bedrag is bestemd om onderwijs te realiseren voor kinderen in de noodopvang. Aan deze regeling is geen verantwoording verbonden. Totaal is er € 55.000 besteed aan de huisvesting, inrichting, materiaal en vergoeding van loonkosten waar daarvoor geen rijksbijdrage tegenover stond. Omdat er maar heel kort leerlingen waren, kon er geen gebruik gemaakt worden van de daarvoor bestemde regelingen.

653 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Hulp bij het huishouden (voordeel € 400.000)

De onderbesteding op de hulp bij het huishouden wordt veroorzaakt door verschillende factoren. Dit betreft ten eerste het gunstiger tarief dat is afgesproken na de laatste aanbesteding.

Daarnaast wordt dit overschot veroorzaakt door de indeling van zorgaanbieders in wijken. Voorheen was er sprake van één grote aanbieder met veel klanten en een hoog tarief in vergelijking met andere zorgaanbieders. De herindicaties en het scherper kijken naar de mogelijkheden van de klant zelf en zijn omgeving heeft invloed op het aantal klanten en de geleverde zorguren.

Eigen bijdragen (nadeel € 330.000)

Voorgaande jaren werd een inschatting gemaakt van de nog te ontvangen eigen bijdragen. De huidige accountant hanteert een andere waarderingssystematiek die aansluit op de CAK opgave. Dit betekent dat alleen de werkelijk ontvangen bedragen worden verantwoord in de jaarrekening.

680 Nieuwe taken jeugd

Restant verplichting Jeugdhulp 2015 (voordeel € 850.000)

In de jaarrekening 2015 is € 2,6 miljoen opgenomen aan nog te verwachten kosten jeugdhulp 2015. Hiervan is inmiddels € 1,75 miljoen gedeclareerd door aanbieders zodat er momenteel sprake is van een overschot van € 850.000. Het eerder opgenomen bedrag van € 2,6 miljoen betrof een schatting, onder meer op basis van door de aanbieders aangeleverd onderhandenwerk. Het is aannemelijk dat het onderhandenwerk gedurende het eerste jaar, 2015, niet altijd correct is aangeleverd. Dit blijkt o.a. uit niet goedgekeurde facturen. Het is echter nog steeds mogelijk dat er facturen worden ingediend die betrekking hebben op het jaar 2015. Het gaat dan met name over langdurige trajecten die over de jaargrenzen heen gaan.

653/660/680 Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO), Nieuwe taken WMO en Nieuwe taken jeugd

Sociale verzekeringsbank (voordeel € 670.000)

In 2016 is er afgerond € 2,5 miljoen aan de SVB verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget (PGB). Op 9 maart is van dit bedrag € 1,8 miljoen daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Amstelveen een vordering op de SVB heeft van afgerond € 0,7 miljoen.

De lagere besteding heeft betrekking op drie bestuurlijke producten, maar komt met name tot uiting op het bestuurlijk product 680 Nieuwe taken jeugd.

Voorzieningenmutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
610 Dubieuze debiteuren sociale dienst	239	0	-239	1.603	239	120	1.722	-119	-120
1 Sociaal domein	239	0	-239	1.603	239	120	1.722	-119	-120

610 Dubieuze debiteuren sociale dienst

Dubieuze debiteuren sociale dienst (voordeel € 120.000)

De voorziening dubieuze debiteuren is conform verordening 212 geactualiseerd. Dit leidt ertoe dat zowel het openstaande debiteurensaldo als de voorziening met € 120.000 neerwaarts is bijgesteld. Voor het rekeningresultaat betekent dit een neutraal verhaal.

Subsidies

Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	Begroting x € 1.000	
			Begroot	Werkelijk
610 Inkomen levensonderhoud				
Participatiegroep Minimabeleid Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, WMO en gerelateerde onderwerpen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	4
621 Inburgering				
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke en juridische begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	325*	355
630 Welzijnsbeleid participatie gericht				
Carafit, De Schakel Vrijtijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbouter, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	26	24
AanZ-Amstelveen	Cöördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang, infrastructuur, verbeteren en behoud van de woon- en leefomgeving in de Amstelveense wijken.	1.852	1.332**
Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages.	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	40	41
Diverse bewonersinitiatief groepen	Cöördinatie van activiteiten.	Bevorderen sociale samenhang.	262	240
Stichting Dorpshuis Nes a/d Amstel	Diverse activiteiten gericht op maatschappelijke participatie bewoners Nes aan de Amstel.	Bevorderen sociale infrastructuur Nes aan de Amstel.	5	6

			Begroting x € 1.000	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	Begroot	Werkelijk
Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	2	4
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	93	93
Vrijwilligerscentrale	Buurthulpdienst/gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	162	169
Mantelzorgsteunpunt (Osira-Amstelring)	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	156	180
631 jeugd en jongeren				
Amstelveense aanvrager o.b.v. subsidieregeling Fonds Doen	Projectmatige activiteit voor en door jongeren, begeleid door een ondersteuningsorganisatie.	Stimuleren initiatieven van jongeren.	28	18
Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	26	19
Amstelveense scoutingverenigingen o.b.v. de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	162	153
St. Brijder, GGD	Voorlichting op onder meer scholen.	Preventie alcohol- en drugsgebruik.	43	32
Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Amstelveense gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningsprogramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	59	63
Stichting SO&T (begroting) Sezo (werkelijk)	Opvoedsprekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	30	42

Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	Begroting x € 1.000	
			Begroot	Werkelijk
632 Welzijnsbeleid ondersteuningsgericht				
Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat van belang is om mensen met een handicap optimaal te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	16
Seniorenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat ouderen in Amstelveen raakt.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	17
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	90	88
Stichting Brentano Amstelveen	Kook ook, stimuleren van gezond eten en tegengaan eenzaamheid en/of sociaal isolement.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	89	94
Stichting Vita Welzijn en Advies	Inzet WWZ-wijkteams in wijken.	Bevorderen ondersteuning en participatie kwetsbare burgers.	21	11
Stichting Vita Welzijn en Advies	Maaltijdenfonds.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	27	0***
Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning vrijwilligers organisatie.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	10	10
Mantelzorg Steunpunt	Alzheimercafé.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen en hun mantelzorgers ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	2	2
Overleg Lichamelijk Gehandicapten Amstelland/ OLGA	Ondersteuning overleg lichamelijk gehandicapten (OLGA).	Ondersteuning belangenbehartiging en maatschappelijke participatie gehandicapten.	14	2
Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen ten einde de maatschappelijke	17	16

Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	Begroting x € 1.000	
			Begroot	Werkelijk
		deelname te vergroten.		
Stichting Kledingbank Amstelland	Kledingproject voor Amstelveense Minima, vluchtelingen en houders van de stadspas Amsterdam.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van minima, vluchtelingen en houders van de Amstelveenpas.	13	18
Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	42	35
Voedselbank Amstelveen	Ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten.	Ondersteunen minima.	15	15
Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling	Hulpverlening huiselijk geweld en uitvoering zorg wet tijdelijk huisverbod	Voorkomen (verdere) escalatie huiselijk geweld, opvang slachtoffers	124	0***
Totaal programma 1			3.795	3.099

* Vluchtelingenwerk ontvangt een hogere subsidie voor het inplaatsen van statushouders. De gemeente ontvangt hiervoor geld van het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA).

** AanZ-Amstelveen het verschil tussen het begrote bedrag en verleende subsidie komt voort uit de omstandigheid dat de gemeente de huur van de wijkcentra intern verrekend.

*** deze subsidierelatie is omgezet naar een inkooprelatie.

4.2 Onderwijs en ontplooiing

Missie 2014 – 2018

Goede scholen, een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Amstelveen tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. Goed onderwijs is de sleutel tot ontplooiing en bevordert de positie op de arbeidsmarkt. Er is hoogstaand onderwijs in Amstelveen voor alle leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooien en hun (latere) positie op de arbeidsmarkt wordt bevorderd. Kinderen met een achterstand worden ondersteund, kinderen die excelleren worden uitgedaagd en leraren krijgen een steuntje in de rug.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke inwoners begint bij de jeugd. Door te investeren in natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad en haar inwoners. Bovenal is sport natuurlijk leuk om te doen. Doel is alle Amstelveeners in beweging te krijgen. Bovendien is sport een ideaal middel om bij te dragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. Daarom dagen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke verbanden uit om letterlijk en figuurlijk in beweging te komen. Dat daarbij de sportdeelname in Amstelveen al boven het landelijk gemiddelde ligt, is een stimulans.

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor inwoners en de concurrentiepositie van Amstelveen. Cultuur draagt bij aan de economische aantrekkelijkheid en het imago en de identiteit van de stad. Bovendien draagt het bij aan een open en tolerante samenleving. Het cultureel voorzieningenniveau is hoog en dat moet zo blijven. Dit neemt niet weg dat er nog verbeterlagen te maken zijn, met name efficiencywinst.

Thema 4.2.1 Onderwijs

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Huisvesting Wending	Raad, 3 ^e kwartaal	Is gerealiseerd via besluitvorming in Kadernota 2017.
Onderwijsvoorziening De Scheg	Raad, 3 ^e kwartaal	Van realisatie wordt afgezien omdat de betrokken schoolbesturen hebben aangegeven niet langer uit te gaan van huisvesting in De Scheg. Om toch voorbereid te blijven op nieuwe ontwikkelingen blijft er in het gebied vooralsnog wel ruimte gereserveerd voor een onderwijsvoorziening
Besluit over voortzetting Aanval op de Uitval vanaf schooljaar 2016-2017	College, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd, het besluit is het 4 ^e kwartaal genomen
Besluit over samenwerkingsstructuur RMC	College, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd, het besluit is het 4 ^e kwartaal genomen

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
<p>1. Afstemmen van jeugdhulp op schoolmaatschappelijk werk.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Afstemming en ontwikkeling. (Schoolmaatschappelijk werk wordt vanaf 1 januari 2016 ingekocht na een meervoudig onderhandse aanbesteding). 	Uitvoering	Uitgevoerd
<p>2. De kwaliteit van het onderwijs helpen te verbeteren.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van de Onderwijsagenda. 	Uitvoering	Uitgevoerd: door de onderwijssubsidies is een aantal kwaliteitstrajecten mogelijk gemaakt.
<p>3. In samenwerking met het onderwijs de interesse in Techniek en ICT bevorderen.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van de Onderwijsagenda. 	Uitvoering	Uitgevoerd: door de onderwijssubsidies is een aantal ICT-trajecten mogelijk gemaakt en het organiseren van Amstelveen Ontvangt: André Kuipers
<p>4. Stimuleren van de vorming van een alles-in-één-school concept waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van de Onderwijsagenda. 	Uitvoering	Uitgevoerd: door onderwijssubsidies ontwikkelen steeds meer scholen zich tot IKC.
<p>5. Besluiten over de toekomstige huisvesting van het Hermann Wesselink College.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Krediet huisvesting Hermann Wesseling College. 	Raad, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd
<p>6. De aansluiting van het bedrijfsleven op het onderwijs stimuleren</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van de Onderwijsagenda. 	Uitvoering	Uitgevoerd: een aanjager is aangesteld om de verbinding te maken en te verduurzamen.
<p>7. Uitvoering geven aan het plan van aanpak laaggeletterdheid uit 2013, door uitvoering te geven aan het vastgestelde Plan van Aanpak.</p>	Uitvoering	Uitgevoerd: in september is een Taalpunt geopend in de buurtkamer Keizer Karel Park. Het Taalhuis wordt steeds beter bezocht. Het aantal deelnemers is gestegen

Thema 4.2.2 Sport, recreatie en natuur- en milieueducatie

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Voorstel invulling taakstelling	College, 3 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: het college heeft in een heisessie voorgesorteerd op het totaal aan maatregelen. Besluitvorming wordt voorzien in Kadernota 2018.
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
Sport		
1. Verbreden van de betrokkenheid van (sport)verenigingen bij realiseren maatschappelijke doelen en maatschappelijke activiteiten op wijkniveau.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt (voorbeeld Sportvereniging Bankras).
2. Vaststellen transparante, beredeneerde grondslagen voor gemeentelijke financiële ondersteuning van sportverenigingen.	Uitvoering	Uitgevoerd door rapport "Kostprijoriëntatie sport-accommodatietarieven". Het Sportbedrijf kan nu zelfstandig de tarieven bepalen (deze zijn niet gewijzigd op basis van het rapport).
3. Meer regionale samenwerking in het belang van de sport in Amstelveen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt (bestendigen samenwerkingsverbanden, SportAs).
4. Op een hoger plan brengen van Amstelveense sportbeoefening.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt (ondersteuning van initiatieven).
Recreatie		
1. Stadsstrand langs de noordelijke Poeloever. Actiepunten 2016: • In gebruik nemen van zwembad met horeca-faciliteit, als startpunt van recreatie rond de Poel en het Amsterdamse Bos.	Uitvoering (zie ook programma 4)	Niet uitgevoerd vanwege een bezwaarprocedure. De opening is gepland in mei 2017.
2. Recreatieve initiatieven ondersteunen	Uitvoering	Uitgevoerd
3. Meer ruimte geven aan lokale evenementen.	Uitvoering	Uitgevoerd

Thema 4.2.3 Kunst en cultuur

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Planning
Cultuuragenda	Raad, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd inclusief nieuwe bibliotheekvisie.
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. Voorzieningenniveau op peil houden	Uitvoering	Uitgevoerd
2. Verhogen efficiency instellingen	Uitvoering	Uitgevoerd
3. Implicaties nieuwe bibliotheekwet	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. een nieuwe bibliotheekvisie en afspraken over transitiekosten met de bibliotheek.
4. Verankeren cultuureducatie in het onderwijs	Uitvoering	Uitgevoerd: en wordt verder uitgevoerd door wederom deelname aan Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK).

Thema 4.2.4 Maatschappelijk vastgoed

Toelichting nieuwe actiepunten en overig:

In het kader van de structurele ombuiging per 2018 op het maatschappelijk vastgoed heeft een heroriëntatie plaatsgevonden om te bekijken of daaruit een bijdrage aan de ombuiging kan worden gerealiseerd. Uit de heroriëntatie bleek dat dat géén financieel effect voor de begroting zou opleveren. Daarom is een drietal vervolgonderzoeken gestart, te weten: haalbaarheid en effect van minder onderhoud, herontwikkeling Emergohal en onderzoek toekomst zwembad Meerkamp. Er is afgesproken dat uiterlijk bij de Kadernota 2018 de concrete invulling voor de ombuigingen op de thema's, waaronder maatschappelijk vastgoed, van 2018 en verder aan de raad worden voorgelegd.

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo (a-b)
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	2016
02 Onderwijs en ontplooiing									
410 Onderwijshuisvesting	5.161	3.890	5.304	784	4.521	4.999	1.525	3.474	1.046
480 Lokale onderwijsvoorzieningen	2.634	2.811	3.727	916	2.811	3.660	914	2.745	66
510 Bibliotheekwerk en infovoorziening	2.128	2.123	2.235	0	2.235	2.235	0	2.235	1
511 Culturele vorming	1.319	1.364	1.364	0	1.364	1.336	0	1.336	27
530 Sport	5.369	4.828	4.828	0	4.828	4.826	0	4.826	3
540 Podiumkunsten en beekende kunst	3.764	3.752	3.802	0	3.802	3.806	0	3.806	-4
560 Natuurrecreatie / -educatie	899	884	1.130	222	908	1.129	189	940	-32
580 Speelplaatsen	709	788	714	26	688	779	32	747	-59
650 Kinderopvang en peuterspeelzalen	109	102	102	0	102	110	0	110	-7
Totaal saldo van baten en lasten	22.091	20.543	23.208	1.948	21.260	22.879	2.661	20.219	1.041
Reservermutatie (- = onttrekking)	5.942	-2.501	12.023	10.741	1.282	7.864	6.143	1.721	-439
Resultaat	28.033	18.043	35.230	12.689	22.541	30.743	8.804	21.939	602

410 Onderwijshuisvesting: nieuwbouw onderwijshuisvesting

Onderhoud scholen (nadeel € 143.000)

Een incidenteel nadelig saldo van € 143.000, wordt met name verklaard door niet verhaalbare kosten van elektriciteit en gas ad € 27.000, grotendeels in gemeentelijke schoolgebouwen, door schades binnen het eigen risico van de gemeente ad. € 46.000 en door extra afschrijvingen ad € 59.000 wegens aanpassing van de afschrijvingsystematiek. De extra afschrijvingen zijn verrekend met de reserve "Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen".

Vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen (voordeel € 595.000)

Na de jaarlijkse actualisatie van de meerjarenonderhoudsplaning (MOP) kan € 0,6 miljoen vrijvallen uit de onderhoudsvoorziening onderwijsgebouwen.

Faseringsvoordeel kredieten

Voor onderstaande kredieten huisvesting en eerste inrichting van de School of Understanding en de huisvesting van de Wending in gebouw de Overloop ontstaat een faseringsvoordeel op de exploitatie. Aangezien deze bedragen middels besluitvorming aan u worden voorgelegd betreft dit slechts een faseringsvoordeel en dus geen budgettair voordeel.

Krediet huisvesting en eerste inrichting School of Understanding (voordeel € 94.000)

In april 2015 heeft de raad ingestemd met het aanpassen van het gebouw Pandora 4a-5 en de aanschaf van eerste inrichting voor de School of Understanding. Van het door de raad verstrekte krediet van € 332.000 is administratief vooralsnog € 94.000 nog niet besteed. De definitieve afrekening zal t.z.t. echter uitsluitsel geven over de exacte kosten. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 administratief afgerond kan worden.

Het is de bedoeling dat de school komend schooljaar eveneens de beschikking krijgt over het gebouw Landtong 18. Voorzien wordt dat de raad hierover op 22 maart van dit jaar een besluit neemt.

Krediet huisvesting Wending in gebouw de Overloop (voordeel € 61.000)

In september 2015 heeft de raad ingestemd met de huisvesting van de speciale school voor basisonderwijs Wending in het gebouw De overloop aan de Asserring. De bouwactiviteiten zijn inmiddels afgerond. Van het door de raad verstrekte krediet van € 280.000 is € 61.000 nog niet besteed. Een definitieve afrekening, waaruit de exacte kosten blijken, moet echter nog worden opgesteld. In de besluitvorming van de jaarrekening wordt u via resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te reserveren, zodat het project in 2017 administratief afgerond kan worden.

faseringsverschillen (voordeel € 439.000; nadeel van € 439.000 bij regel reservemutatie)

In de begroting werd rekening gehouden met hogere uitgaven voor investeringen die gedekt worden uit reserves. Dit betreft onder andere nieuwbouw Piet Heinschool en HWC. Dit leidt tot € 439.000 lagere kosten op het product 410. Door lagere uitgaven op het product hoeft minder onttrokken te worden aan gerelateerde bestemmingsreserves (zie regel "reservemutatie").

Reservemutatie

Zie toelichting product 410 onderwijshuisvesting.

Reservemutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
410 Dekking kapitaallasten onderwijsgeb. (410.1)	7.152	2.294	4.858	64.792	3.915	2.410	66.297	1.505	3.354
410 Nieuwbouw HWC	2.000	2.000	0	0	2.000	1.664	336	336	-336
410 Nieuwbouw onderwijshuisvesting	298	2.294	-1.997	1.997	355	1.830	522	-1.475	-522
410 Nieuwbouw Piet Heinschool	1.673	3.215	-1.542	6.624	1.673	980	7.317	693	-2.235
410 Nieuwbouw Wending	200	200	0	0	200	200	0	0	0
410 Overige toekomstige huisv.vorzieningen	700	700	0	0	700	0	700	700	-700
530 Breedtesport	0	38	-38	38	0	38	0	-38	0
2 Onderwijs en ontplooiing	12.023	10.741	1.282	73.451	8.844	7.123	75.172	1.721	-439

Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen

Dit betreft met name de faseringsverschillen bij de investeringen nieuwbouw onderwijshuisvesting

Nieuwbouw onderwijshuisvesting

Dit betreft faseringsverschillen bij de investeringen nieuwbouw onderwijshuisvesting. Het bouwprogramma onderwijshuisvesting 1^e en 2^e tranche is met uitzondering van de nieuwbouw van de Piet Heinschool en enkele nazorgkredieten na afgerond.

Nieuwbouw Piet Heinschool

Dit betreft het faseringsverschil van de investering in de nieuwbouw van de Piet Heinschool

Overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen

In de kadernota 2017 is voor € 9 miljoen euro gereserveerd voor overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen voor het voortgezet en het basisonderwijs. In 2016 werd hiervan € 700.000 gereserveerd. Gebleken is dat dit bedrag in 2016 niet noodzakelijk was. Daardoor blijft het totaal gereserveerde bedrag van € 9 miljoen euro beschikbaar in de reserve.

Nieuwbouw HWC

Dit betreft het faseringsverschil van de investering in de nieuwbouw van het HWC

Voorzieningenmutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
400 Onderhoud onderwijsgebouwen	291	796	505	1.478	302	729	1.051	427	78
2 Onderwijs en ontplooiing	291	796	505	1.478	302	729	1.051	427	78

Subsidies

Het college is, in het bijzonder binnen het sociale domein, bezig de wijze van opdrachtverlening te veranderen. Stap voor stap vindt er een verschuiving plaats van (periodieke) subsidieverlening naar (cyclische) aanbesteding en van bestuursrechtelijke subsidieverlening naar privaatrechtelijke inkoop. In onderstaande lijst is een opsomming gegeven van de (bestuursrechtelijke) subsidies die de gemeente verleend.

		Begroting x 1.000 euro	
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	begroot werkelijk

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	begroot	werkelijk
480 Lokale onderwijsvoorzieningen				
Stichting Amstelwijjs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	80	80
Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	96	0*
Amstelwijjs	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers.	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	110	117
Onderwijsgroep Amstelland	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers.	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	66	146**
Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilliger.	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	40	17
Onderwijs Advies	Preventieve logopedie op Amstelveense kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Zorg voor kinderen gericht op succesvolle deelname aan het regulier onderwijs.	0***	94
Amstelveense onderwijsinstellingen o.b.v. subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	295	193
Amstelveense onderwijsinstellingen o.b.v. subsidieregeling 'Brede school'.	Projecten van brede scholen die ondersteunend zijn aan de start of doorontwikkeling van de brede school of gericht zijn op kwetsbare kinderen.	Ondersteuning van partners binnen brede school op basis van de nota Onderwijsbeleid.	70	48
510 Bibliotheken en informatievoorziening				
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.222****	2.221
Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de Amstel.	1	1
511 Culturele vorming				
Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Amstelveense jongeren met groepsgerichte activiteiten.	Bevorderen cultuurdeelname en -educatie en versterken culturele klimaat.	972	977
Stichting Volksuniversiteit Amstelland	Onderwijs aan volwassenen.	Onderwijs aan volwassenen gericht op persoonlijke ontplooiing.	156	156
Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koningsdag (en -nacht), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	42	41

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	werkelijk
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Cultureel jongerenpaspoort.	Stimuleren cultuurparticipatie Amstelveense jongeren tot 30 jaar.	7	0
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Organiseren van culturele projecten, evenementen en ontmoetingen, ontwikkelen van diensten en producten.	Vergroten cultuurparticipatie, verhogen professionaliteit producenten, opdrachtgevers en afnemers en samenwerking tussen publieke en private partijen verbeteren.	1	0
Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	14	13
Comité Herdenking Gevallenen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	1
Cultuurcentrum VU Griffioen	Activiteiten Griffioen.	Aantrekkelijke woonomgeving Uilenstede.	2	2
Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht Sint Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1
Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	5	5
Amstelveense verenigingen voor amateurkunst o.b.v. de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van de Christelijke Oratorium Vereniging Amstelveen, Pauluskoor, Operette- en Musicalvereniging, Muziekvereniging Bovenkerk, Amstelveens Symfonie Orkest, Toneelvereniging Bovenkerk, Toneelgroep D.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	70	51
530 Sport				
Amstelveense sportverenigingen o.b.v. subsidieregeling Jeugsportstimulering	Verlaagde contributie voor jeugdleden.	brede sportdeelname Amstelveense jeugd.	29	22
Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	14	15
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	522	522
Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen o.b.v. subsidieregelingen.	Sportstimulering.	50	47
Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	13	3

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	werkelijk
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen –en buitensportaccommodaties, sportstimulering en advisering aan gemeente over sportbeleid.	Goede en goedkope dienstverlening aan verenigingen, huurders en bezoekers van de sportaccommodaties die veilig, schoon en attractief zijn.	3.917	3.917
RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	32	26
Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	40	37
540 Podiumkunsten en beeldende kunst				
Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.486	1.486
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	667	667
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	118	112
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het Broerse park, zomerfestival.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	11	8
Cultuurcentrum VU, Griffioen/ Filmhuis Uilenstede	Voorstellingen in de filmzaal.	Versterken leefklimaat Uilenstede.	4	4
Stichting Theater het Amsterdamse Bos	Voorstellingen in het openluchttheater.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	4	4
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.136	1.136
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Uitlenen van kunstwerken, kunstverwerving, tentoonstellingen en educatie ten behoeve van particulieren, instellingen en bedrijven.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst. Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	32	22
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	16	15

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	werkelijk
Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	21	17
Stichting Cobra Kunstprijs Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	15	14
Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling Stimulering podiumkunst en beeldende kunst	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	26	46
Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense kunstenaars.	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	35	18
Cultuurinstelling aan het Stadsplein, wisselend	Organiseren van het Stadspleinfestival.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	23	24
Amstelveense aanvrager o.b.v. subsidieregeling Actieplan Cultuurbereik provincie Noord-Holland	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Gemeentelijke bijdrage om provinciale subsidie te verwerven ten behoeve van projecten die cultuurdeelname bevorderen en het culturele klimaat in Amstelveen versterken.	26	27
Stichting RTV Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	73	89
Totaal programma 2			12.561	12.422

* deze subsidierelatie is omgezet naar een inkooprelatie;

** het aantal Nieuwkomersklassen is gegroeid door een toenemend aantal vluchtelingen, gezinsherenigers en kinderen van Expats. De meerkosten worden gedekt uit de extra middelen Onderwijs CUP;

*** het beschikbare budget voor logopedie € 103.000 is in de begroting 2016 opgenomen als inkoopbudget;

**** inclusief raadsbesluit 14 december 2016 frictiekosten bibliotheek Amstelland.

4.3 Economie en duurzaamheid

Missie 2014 – 2018

Het gemeentebestuur van Amstelveen zet zich de komende periode in om het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en de ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande ondernemingen in de stad verder te verbeteren. Dit gaat het bestuur doen aan de hand van een programma waarin vier thema's centraal staan: Ondernemerschap, Quality of life, Acquisitie (inter)nationale bedrijven en Ruimte voor ondernemen.

Duurzaamheid is meer dan luchtkwaliteit en energiebesparing. Het is in de volle breedte van de gemeentelijke beleidsterreinen rekening houden met volgende generaties. Het gaat hierbij vooral om de balans tussen de zogenaamde drie P's: People, Planet en Profit. De mens staat centraal met waardering voor ieders rol in de maatschappij en het zorgen voor welzijn. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kwaliteit van een ieders leefomgeving en dient er sprake te zijn van economische haalbaarheid én rechtvaardigheid. De gemeente wil kansen creëren voor duurzaam ondernemen en de ontwikkeling van duurzame welvaart.

Thema 4.3.1 Economie

Bestuurlijke actiepunten 2016

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Ontwikkelen van lokale citymarketing.	In voorbereiding	Onderdelen in uitvoering
2. Versterken van het internationale karakter van Amstelveen.	Uitvoering	In continue uitvoering: te noemen zijn het Deltaplan Internationaal Onderwijs en de uitbouw van Cherry Blossom van besloten bijeenkomst naar publiek evenement.
3. Versterken van de lokale economische structuur en aantrekkingskracht van Amstelveen. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none">Strategie bedrijventerreinen Legmeer en De Loeten	Raad, in voorbereiding	In 2016 is bij de Kadernota een krediet verleend om de transformatiestrategie van Legmeer in 2017 uit te werken. In het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief zijn hiervoor door uw raad de procesmatige uitgangspunten vastgesteld. Voor De Loeten wordt thans een bestemmingsplan en exploitatieplan voorbereid. De economische situatie en de behoefte om snel te kunnen handelen vraagt hierom.
<ul style="list-style-type: none">Accountmanagement voortzetten,	Uitvoering	Accountmanagers zijn geworven

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
<p>relaties met bedrijven uitbouwen en onderhouden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hotelvestigingen stimuleren • Uitvoeringskader horeca vernieuwen • Horecanota vernieuwen <ul style="list-style-type: none"> • Detailhandelsnota vaststellen. • Regionaal samenwerking; meewerken aan detailhandelsbeleid Stadsregio, deelname Provinciale adviescommissie, deelname PRES (Platform Regionaal-Economische Structuur) MRA (Metropoolregio Amsterdam). 	<p>Uitvoering Raad, 1^e kwartaal</p> <p>Raad, in voorbereiding</p> <p>Raad, 1^e kwartaal</p> <p>Uitvoering</p>	<p>en gestart per 1 januari 2017.</p> <p>Uitgevoerd. Gerealiseerd: op 17 november 2015 in de raad besproken. Niet gerealiseerd: er is voor gekozen om eerst een efficiencyslag te maken en vervolgens de horecanota te vernieuwen. Gerealiseerd: juni 2016 in de raad vastgesteld. Uitgevoerd conform actiepunt.</p>
<p>4. Versterken van de aantrekkingskracht van het Stadshart. Actiepunten 2016: Zie onder 2.3.2</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>Uitgevoerd</p>
<p>5. Ondersteunen van de ontwikkeling van het Oude Dorp als aantrekkelijk winkel- en uitgaansgebied Actiepunten 2016: • Economische visie Dit punt is afgerond en komt in de volgende begroting niet terug.</p>	<p>Gerealiseerd</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p>6. Ondersteunen van Amstelzijde als aantrekkelijk uitgaansgebied. Actiepunten 2016: • Afronden project Amstelzijde Dit punt is afgerond en komt in de volgende begroting niet terug.</p>	<p>Gerealiseerd</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p>7. Faciliteren van startende bedrijven, inclusief ZZP-ers Actiepunten 2016: • Doorontwikkeling programma ZAAI</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>Uitgevoerd</p>
<p>9. Inzetten op nieuwe functies voor leegstaande kantoorgebouwen. Actiepunten 2016: • Inzetten kantorenloods • Inzet kantorenteam • Deelname Expo Real</p>	<p>Uitvoering Uitvoering Uitvoering</p>	<p>Uitgevoerd Uitgevoerd Uitgevoerd</p>
<p>10. Transparant maken van resultaten en kosten buitenlandse handelsmissies.</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>Uitgevoerd</p>
<p>11. Dereguleren economisch beleid Actiepunten 2016: Zie hoofdstuk 6.</p>		<p>Zie hoofdstuk 6.</p>

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Dit punt komt in de volgende begroting hier niet terug.		

Toelichting nieuwe actiepunten en overig:

- Naar aanleiding van de motie in 2015 zijn er 5 Bedrijveninvesteringszones (BIZ) opgericht. De verordeningen zijn in de raad van december 2016 vastgesteld. In 2017 vindt een draagvlakmeting plaats.
- House of Skills is in ontwikkeling en de (MRA)subsidieaanvraag wordt in februari 2017 ingediend bij de regionale adviesgroep. In september 2017 gaat het House of Skills van start.

Thema 4.3.2 Stadshart**Bestuurlijke actiepunten 2016**

Collegeprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Het Stadsplein verlevendigen. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none">• Nieuw plan uitwerken voor het Stadsplein in samenwerking met Unibail-Rodamco.• Stimuleren van evenementen.	Raad, 2 ^e kwartaal Uitvoering	Niet gerealiseerd: de planning is aangepast, omdat er eerst kaders voor de doorontwikkeling van het Stadshart worden opgesteld. Uitgevoerd: te noemen zijn de combinatie van Diwali- en Japanfestival, Indian Colour Festival, Schaaktoernooi, Bluesfestival en Stadspleinfestival.

Thema 4.3.3 Schiphol**Bestuurlijke actiepunten 2016**

Collegeprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Monitoren verklaarbaarheid inzet en gebruik Buitenveldertbaan en Aalsmeerbaan.	Uitvoering	Uitgevoerd door aandacht te hebben gevraagd voor de inzet van de Buitenveldertbaan in het MER-traject.
2. Lobby tegen regelgeving voor transformatie	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. betrokkenheid bij de totstandkoming van nieuwe regelgeving LIB/20 Ke.

Thema 4.3.4 Amsterdam inbusiness

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Inzet op internationaal onderwijs	In overleg	Het Deltaplan Internationaal Onderwijs heeft geresulteerd in 17 concrete aanbevelingen, in te delen in drie thema's: 1. Vergroten van aanbod van internationaal onderwijs. 2. Verbeteren van informatievoorziening over (internationaal) onderwijs 3. Internationaliseren van het onderwijs in de MRA en verbeteren van instroom voor internationals.
Blijvende inzet Amsterdam inbusiness	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. In 2016 drie vestigingen van internationale bedrijven en een groei van 500 internationals
Blijvende inzet expatcenter	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.

Thema 4.3.5 Duurzaamheid

Wat gaan we daarvoor doen in 2016?

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Realiseren regionaal energieloket	Uitvoering, 1 ^e kwartaal	Uitgevoerd: per november 2016 is het Regionaal Energieloket operationeel.
Realisatie restwarmtebenutting (tuinbouw en Amstelveen Noord)	Uitvoering, 4 ^e kwartaal	Op regionaal niveau is het Grand Design en Routekaart (t.b.v. realisatie van een regionaal warmtenet) vastgesteld. Tevens is het Energie transitieplan in ontwikkeling dat inzicht biedt in te preferen energie infrastructures in Amstelveen. Na het vaststellen van het Energie transitieplan volgt een nadere uitwerking. Voor de tuinbouw is de ruimtelijke visie Noorder Legmeerpolder in ontwikkeling, duurzaamheid (ook warmte) is hier onderdeel van in afstemming met Greenport Aalsmeer

Toelichting nieuwe actiepunten en overig:

Nieuwe aanpak duurzaamheid & implementatie

In 2016 is de nieuwe aanpak duurzaamheid vastgesteld. Buiten de focus op een fossiel onafhankelijke gemeente, circulaire economie en een inclusieve stad maken we een omslag naar implementatie van duurzaamheid in de volle breedte van al het gemeentelijk beleid. In 2016 is het implementatietraject gestart waarmee duurzaamheid verder in de organisatie wordt verankerd.

Duurzaam Investeringsfonds Amstelveen

In 2016 is de uitwerkingsrichting voor het duurzaamheidsfonds Amstelveen vastgesteld. Het fonds focust op een beter werk- en woonklimaat in Amstelveen door initiatieven te faciliteren die substantieel bijdragen aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Naar verwachting is het fonds operationeel medio mei 2017.

Duurzaamheidspartners

De Amstelveense duurzaamheidspartners hebben gezamenlijk een manifest ondertekend en een agenda voor 2017 opgesteld. Met dit manifest bevestigen de partners dat zij binnen de eigen organisaties en in gezamenlijkheid activiteiten oppakken op het gebied van circulair werken en wonen, energiebesparing en duurzame energieopwekking en kansen creëren voor ieder talent.

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo (a-b)
		2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	
03 Economie en duurzaamheid		2015							
310 Economische zaken	999	1.377	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198	253
Totaal saldo van baten en lasten	999	1.377	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198	253
Reservemutatie (- = onttrekking)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	999	1.377	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198	253

310 Economische zaken

Expatcenter (voordeel € 95.000)

Voor de operationele kosten van het expatcenter is structureel € 95.000 begroot. In 2016 heeft de PRES, namens de metropoolregio, besloten € 100.000 bij te dragen aan het expatcenter. Dit betekent dat de traditionele financiële bijdragers, gemeente Amsterdam, Haarlemmermeer en Amstelveen, geen financiële verplichting meer hebben ten opzicht van het expatcenter. Middels de PRES betaalt Amstelveen, maar nu met alle MRA gemeenten, indirect en een kleiner bedrag. Dit is de reden waarom het bedrag van € 95.000 in 2016 vrij valt.

Incidenteel budget internationaal beleid (€ 35.000)

Er is eerder een incidenteel bedrag van € 35.000 aangevraagd om te investeren in Amsterdam trade, het internationaliseren van de website van de gemeente Amstelveen en een bijdrage voor een locatie van de gemeente in het centrum van Amstelveen om daar bedrijven te ontvangen.

Het geld is om de volgende redenen niet uitgegeven:

- Amsterdam trade heeft vanuit Amsterdam inbusiness een financiële bijdrage ontvangen, wat ervoor zorgt dat alle kosten van de trade desk in 2016 zijn gedekt. Dit besluit is geformaliseerd in het wethoudersoverleg van Amsterdam inbusiness, waar Amstelveen onderdeel van is. Een extra financiële bijdrage vanuit de gemeente Amstelveen was daarmee niet nodig.
- Door uitstel van de introductie van de nieuwe website Amstelveen is tevens een voorlopige halt gezet op de ontwikkeling van de pagina's voor internationals.
- Er is onderzoek gedaan naar mogelijke locaties waar de gemeente bedrijven kan ontvangen. Liefst een locatie waar meerdere activiteiten van de gemeente georganiseerd kunnen worden. Met het Facilitair Bedrijf wordt een serieuze optie in het stadshart uitgewerkt. Realisatie in 2016 is niet gelukt.

Internationaal beleid - internationale ontwikkelingen (voordeel € 47.000)

Op deze post zijn de kosten verhaald voor het project 'Chinese kunstenaars' (huur ateliers, business event met Chinese bedrijven, fotograaf voor business event).

Subsidies

Niet van toepassing.

4.4 Openbare ruimte

Missie 2014 – 2018

De eigen identiteit van Amstelveen komt onder andere tot uitdrukking in het hoge kwaliteitsniveau van de leefomgeving. Het maakt Amstelveen (mede) tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente.

De gemeente Amstelveen houdt de (hoogwaardige) voorzieningen in de openbare ruimte op een duurzame wijze in stand, door de openbare ruimte op een efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden met inbegrip van vervangingen (herinvesteringen) en actualisaties op basis van nieuwe ontwikkelingen. Van belang daarbij zijn het behoud van een open en groene omgeving, de aansluiting bij andere aandachtsgebieden zoals bewegen en leren en aandacht en ruimte voor initiatieven van bewoners.

Groen is en blijft één van de belangrijkste kernwaarden van Amstelveen en moet tenminste op niveau gehouden worden. Openbaar groen vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling ligt bij het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van Amstelveen.

Kerntaken van begraafplaats Zorgvlied zijn het begraven (inclusief cremieren en asbezorgen) en het beheer van de begraafplaats. De kwaliteit van Zorgvlied kenmerkt zich door de diversiteit en de belevingswaarde.

Thema 4.4.1 Groen

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Update van de waardevolle bomenlijst.	Raad, 4 ^e kwartaal	Uitgevoerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. Waar mogelijk selectieve versterking van groen.		
<ul style="list-style-type: none">Realiseren van meer groene uitstraling bij Noord- en Zuid entrees Amstelveen.	Uitvoering	In 2016 is op basis van het oogstplan van de Entente Florale een masterplan opgesteld. Hierin zijn de Noord- en Zuidentrees verwerkt. De plannen worden in 2017 uitgevoerd. Tevens is een start gemaakt met de renovatie van de markante populieren bij de entree aan de Keizer Karelweg.
2. Realiseren van verticaal groen bij gebouwen.	Uitvoering	De subsidie voor verticaal groen is omgebogen naar horizontaal groen (groene daken); in 2016 zijn twee aanvragen gehonoreerd.
3. Ondersteunen van kansrijke initiatieven van bewoners op het gebied van groen.	Uitvoering	In Westwijk en Keizer Karelpark zijn in 2016 initiatieven kenbaar gemaakt om een buurtmoestuin op

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		te richten. Momenteel werken de bewoners dit initiatief verder uit en zijn op zoek naar draagvlak.
4. Andere inrichting van het openbaar groen in de buurt indien bewoners daaraan willen bijdragen.	Uitvoering	Uitgevoerd, zo is er een verzoek bewoners in Bovenkerk voor herinrichting van de openbare buitenruimte. Momenteel wordt de haalbaarheid in samenwerking met de initiatiefnemers onderzocht
5. Bewoners in de gelegenheid stellen stukjes gemeentegrond aan te kopen om bij hun tuin te betrekken.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunten.
6. Besluitvorming over een mogelijk andere vorm van onkruidbestrijding.	Gerealiseerd	Uitgevoerd

Thema 4.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Nota Wegen	Raad, 4 ^e kwartaal	Niet gerealiseerd, omdat de focus in 2016 gericht was op planmatige voorbereiding en uitvoering van infraprojecten. Daarnaast vergde het uitvoeren van een wegininspectie, en de analyse daarvan, meer tijd dan was voorzien. Er is wel gestart met de voorbereidingen, waaronder het uitvoeren van een wegininspectie. De nota wordt in het 2 ^e kwartaal van 2017 ter besluitvorming aan de raad aangeboden.
Wegwerkzaamheden o.b.v. Nota Wegen 2011 en Uitvoeringsprogramma infra-werken 2015	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunten.
Gemeentelijk Rioleringsplan Amstelveen 2015 – 2020	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunten.
Uitvoering geven aan lopende afspraken met waterschappen over waterlopen en de Amstelveense Poel	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunten.
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2020	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunten.
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
Realisatie projecten uit het Uitvoeringsprogramma infrawerken	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunten.

Thema 4.4.3 Afvalinzameling

Bestuurlijke actiepunten 2016

Actuele bestuurlijke actiepunten	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Verdichten, sorteren en vermarkten van ingezameld plastic	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
Afvalbeleidsplan	Raad, 1 ^e kwartaal	Op 9 november is de 'Grondstoffenvisie 2017-2021' vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2017 is het 'Grondstoffenplan 2017-2021' ter besluitvorming aangeboden. Hierin zijn de maatregelen uit de visie verder uitgewerkt.

Toelichting nieuwe actiepunten en overig

Grondstoffenvisie 2017-2021 – van afval naar grondstof

De Grondstoffenvisie levert een belangrijke bijdrage aan de transitie van een lineaire naar een circulaire economie. Dit gaat over het voorkomen van afval, het gescheiden inzamelen en verwerken van grondstoffen en daarmee het op de langere termijn garanderen van een goede kwaliteit van dienstverlening tegen een betaalbare prijs. De visie is uitgewerkt in een Grondstoffenplan, die in het eerste kwartaal van 2017 door de raad is vastgesteld.

Thema 4.4.4 Begraafplaats

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Aanleg Chinese grafwijk	Uitvoering	In ontwerp fase
Uitvoeringsplan technische crematies*	Uitvoering	Uitgevoerd

* Technische crematie is een crematie zonder gebruik van publieksfaciliteiten.

Toelichting nieuwe actiepunten en overig

De inrichting van een koelfaciliteit accommodeert de stijgende vraag naar technische crematies en draagt bij aan een efficiënte exploitatie.

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo (a-b)
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	2016
04 Openbare ruimte									
209 Schoonhouden openbare ruimte	825	1.170	1.179	9	1.170	1.050	10	1.040	130
210 Wegen	7.296	9.255	10.625	982	9.643	9.714	1.166	8.548	1.095
561 Groengebied Amstelland	342	359	359	0	359	360	0	360	-1
565 Openbaar groen	8.775	9.115	9.380	470	8.910	9.573	474	9.099	-189
714 (Volks)gezondheid en preventie	91	81	113	32	81	105	9	96	-15
721 Afvalinzameling en -verwerking	64	113	10.069	10.064	4	10.381	10.162	219	-214
722 Riolering	-1.212	134	7.880	8.399	-519	9.280	8.513	767	-1.287
723 Milieu	1.129	1.241	1.614	317	1.297	1.456	114	1.343	-46
724 Begraafplaats Zorgvlied	233	-133	3.487	3.800	-313	4.096	4.002	94	-408
996 Afwikkeling met voorziening	915	-114	1.225	397	828	-1.080	0	-1.080	1.909
Totaal saldo van baten en lasten	18.459	21.220	45.930	24.471	21.459	44.934	24.449	20.485	974
Reservemutatie (- = onttrekking)	2.490	-266	460	909	-449	1.315	850	465	-914
Resultaat	20.949	20.954	46.390	25.380	21.010	46.249	25.299	20.950	60

Uitvoeringsprogramma buitenruimte

Op 28 september 2016 is door de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Infra-werken 2016-2019 vastgesteld. Voor 2016 is een bedrag van in totaal € 7.593.000 in de begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte. Dit bedrag is verdeeld over drie disciplines; Wegen (€ 5.392.000), Verkeer (€ 530.000) en Riolering (€ 1.671.000).

In onderstaande tabel staan de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting gemeld. De kolom 'uitvoering naar 2017 e.v.' laat zien hoeveel er nog uitgevoerd moet worden, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien. Vervolgens wordt een toelichting per discipline gegeven.

bedragen x € 1.000	begroot 2016	besteed 2016	saldo	voordeel, naar reserve	naar 2017
Riolering GRP 2010-2014	1.607	1.232	375	-8	383
Riolering GRP 2015-2020	64	0	64	0	64
Riolering	1.671	1.232	439	-8	447
Wegen	1.144	989	155	91	64
Wegbeheer	4.248	3.337	911	0	911
Verkeer	48	220	-172	0	-172
Verkeersregelinstallaties	482	611	-129	27	-156
Overig	5.922	5.157	765	117	647
Totaal	7.593	6.390	1.203	109	1.094

Een groot aantal projecten is in 2016 uitgevoerd en afgerond. Van een aantal projecten is een verplichting aangegaan, en is gestart met de voorbereiding tot uitvoering. Deze projecten lopen veelal over de jaargrens heen, wat betekent dat het voor deze projecten gereserveerde deel van het beschikbare budget wordt doorgezet naar 2017. Bij de kadernota 2018 krijgt de raad ter besluitvorming een bijgesteld Uitvoeringsprogramma Infra-Werken voorgelegd als bijlage van de Kadernota.

programma 5: ruimtelijke ontwikkeling (verkeer en verkeersregelinstallaties)

De onderdelen verkeer en verkeersregelinstallaties maken onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma buitenruimte, maar vormen onderdeel van programma 5 ruimtelijke ontwikkeling. Voor de integraliteit wordt de verschilverklaring hier opgenomen.

Riolering

Van het in de begroting opgenomen budget van € 1.671.000 is uiteindelijk € 1.232.000 besteed. Van het resterende bedrag is € 447.000 toegekend aan projecten die in 2016 werden voorbereid, maar in 2017 pas worden uitgevoerd:

- De reconstructie Trompenburg Oost (Elsrijk) is in 2016 afgerond. Hierbij is op riolering een negatief resultaat van € 11.000 geboekt. Het project reconstructie Bovenkerkerkade is als gevolg van reacties uit de omgeving doorgeschoven naar 2017. Het resterende bedrag van € 182.200 wordt in 2017 ingezet;
- De reconstructie Nes aan de Amstel is in uitvoering gebracht, maar nog niet afgerond. Door stagnatiekosten als gevolg van een onverwachte bodemopbouw, wordt een nog niet te kwantificeren negatief resultaat verwacht. Het definitieve resultaat wordt zichtbaar in 2017 en verwerkt in de actualisering Uitvoerings Programma Infra-werken bij de kadernota 2018;
- Het project Relinen Judith Leysterweg is toegevoegd aan de reconstructie Frans Halslaan (uitvoering 2017). Hiermee is een bedrag van € 72.000 gemoeid;
- Het project Verbetering riolering Legmeerdijk blijft gereserveerd staan voor uitvoering in het komende jaar. Het budget wordt doorgezet naar 2017;
- Voor het opstarten van de reconstructie Straat van Sicilië is € 64.000 begroot. Naar aanleiding van een herprioritering van projecten wordt dit project begin 2017 opgestart.

Wegen

Van het in de begroting 2016 opgenomen budget van € 5.392.000 is uiteindelijk € 4.326.000 besteed. Het resterende bedrag, € 1.066.000, is toegekend aan projecten die veelal over de jaargrens lopen, en wordt vanaf 2017 besteed:

Het budget Wegen bestaat uit twee onderdelen; Wegbeheer (dagelijks onderhoud) en wegen (vervanging). Wegbeheer omvat het veilig en begaanbaar houden van de verhardingen. Hieronder valt onder andere het repareren van kleine schades, het vernieuwen van een asfaltdeklaag, en het herstraten van een straat. Bij Wegen gaat het om het compleet vernieuwen van verharding. Deze projecten worden vaak gelijktijdig met riolering als reconstructie uitgevoerd.

Dagelijks onderhoud

- Op diverse wegen is groot asfaltonderhoud uitgevoerd, zoals op de Hollandsedijk, Bovenkerkerpolder, en de Bovenkerkerweg. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 1.000.000;
- Met name in de wijken Middenhoven en Waardhuizen hebben diverse herbestreringen plaatsgevonden, zoals Alpen Rondweg, Steenbok, Weegschaal, Watercirkel en Rigi. Samen met het herstellen van kleine schades is hiervoor een bedrag gemoeid van ongeveer € 2.000.000;
- Onder dit budget vallen ook de kosten voor onderhoud aan kunstwerken, fonteinen, en verwijderen graffiti. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 300.000;
- Een bedrag van € 911.000 wordt doorgezet naar 2017. Dit bedrag is toegekend aan projecten die worden voorbereid, maar pas na de winter van 2016/2017 in uitvoering kunnen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de projecten Herstraten Josephine van Gasteren en Jan Teulingslaan, Herstraten Zetveld, Parkeerterrein Dorpsstraat, herstraten Boogschutter, en Herinrichten Schoener-Zuid.

Vervanging

- De reconstructie Trompenburg Oost (Elsrijk) is in 2016 afgerond. Hierbij is op Wegen een positief resultaat van € 90.945 behaald. Daarnaast is de reconstructie Nes aan de Amstel in uitvoering gebracht. Hiermee is voor Wegen een bedrag gemoeid van € 737.000. De reconstructie Nes aan de Amstel is nog niet afgerond, en het resterende bedrag van € 105.000 zal in 2017 worden ingezet;
- Naar aanleiding van de verbouwing van een kantoorpand is een bijdrage begroot van € 150.000 voor het opknappen van de openbare ruimte aan de zuidkant van winkelcentrum Kostverloren. De werkzaamheden hiervoor starten begin 2017, waardoor genoemde bijdrage doorschuift naar 2017;

- Door het verleggen van de projectgrens Uilenstede is tevens een aanpalende woonstraat en een wegplateau gerenoveerd (€ 105.000).

Verkeer (programma 5)

In de begroting is een budget opgenomen van € 48.000. Dit is een begroot saldo van kosten en opbrengsten. Feitelijk gaat het om aanzienlijk grotere bedragen. In 2016 is er binnen het programma verkeer € 1.87 miljoen uitgegeven en € 1.65 miljoen aan subsidie binnengekomen. Per saldo is er in 2016 dus € 220.000 meer uitgegeven dan binnengekomen. Hieronder volgt een toelichting op een aantal relevante verschillen met de begroting en op de gerealiseerde projecten.

Toelichting

- Diverse hoofdfietsroutes zijn in 2016 voorzien van asfalt of beton. Enkele voorbeelden hiervan zijn de fietspaden langs de Sportlaan, Bovenkerkerweg en Hammarskjöldsingel. Voor een deel van de kosten van deze projecten kon subsidie worden verkregen;
- De fietspaden langs de Sportlaan hebben tot nu toe op programma Verkeer een hoger saldo (€ 214.000) dan begroot (€ 55.000). Dit komt doordat een deel van de subsidie nog moet binnenkomen en de bijdragen vanuit programma Wegen nog moeten worden overgeheveld;
- Voor project Groenelaan-Laan van de Helende Meesters moet in 2017 nog een bijdrage worden gedaan aan de nieuwe brug bij Groenelaan 1-5. In 2017 wordt nog ongeveer € 80.000 aan kosten verwacht. De resterende kosten in 2016 zijn uiteindelijk iets lager uitgevallen dan verwacht en de totale subsidie is ontvangen. Dit alles leidt tot een negatiever saldo dan begroot;
- Diverse fietspaden in Westwijk zijn opgeknapt in 2016, een deel in beton en een deel in asfalt. Het saldo van € 304.000 komt doordat de helft van de subsidie nog in 2017 moet binnenkomen (€ 285.000). De oorspronkelijk begrote bijdrage vanuit Wegen voor dit project kan door de meevallende subsidie worden verschoven naar andere fietspadprojecten;
- In Westwijk is een nieuwe voetgangersbrug aangelegd en een fietspad bij basisschool De Westwijzer. De subsidie voor deze projecten komt nog binnen in 2017;
- Het kruispunt Groenelaan-Sportlaan is heringericht. De kosten hiervoor zijn ongeveer € 25.000 hoger uitgevallen dan begroot. Er waren veel meer verkeersmaatregelen nodig om alles met zo min mogelijk verkeershinder voor de winkeliers, Connexion en bewoners uit te voeren. De subsidie voor dit project moet in 2017 nog binnenkomen;
- Voor allerlei losse verkeersmaatregelen, verkeersvoorzieningen, fietsvoorzieningen, onderzoeken, maatregelen als gevolg van wensen van bewoners en politiek, en dergelijke, zijn in de begroting een aantal reserveringen opgenomen. In de praktijk gaat het om tientallen losse boekingen, bestellingen, opdrachten, die niet allemaal apart toegelicht kunnen worden in de jaarrekening en die ook niet allemaal op de specifieke begrote posten terug te zien zijn. Daarom wijkt het werkelijke overzicht van saldi her en der af van de oorspronkelijke begroting;
- Al met al kan gesteld worden dat het saldo uitgaven/inkomsten ongeveer € 171.000 hoger is uitgevallen dan begroot, maar dat de oorzaken daarvan verspreid liggen over tientallen maatregelen en projecten. Voor een aantal projecten moet nog een bijdrage van derden (subsidie Stadsregio of bijdrage vanuit een ander product) binnenkomen in 2017; dit kan als belangrijkste verklaring worden gegeven voor het verschil tussen werkelijk en begroot saldo. In de meerjarenbegroting verkeer is met al deze zaken rekening gehouden en het saldo rekent af met de reserve verkeersmaatregelen.

Verkeersregelinstallaties (programma 5)

In 2016 is € 129.000 overschrijding gerealiseerd ten aanzien van het vervangen van verkeersregelinstallaties.

- Op het kruispunt Van Heuven Goedhartlaan-Groen van Prinstererlaan is een rotonde aangelegd. Dit heeft tot nu toe ongeveer € 75.000 meer gekost dan begroot. Dit komt door enkele onvoorziene uitgaven die nodig bleken tijdens uitvoering van het werk. Een deel van de subsidie voor het project (€ 155.000) moet daarnaast nog binnenkomen in 2017;
- Het project Vervanging VRI Rembrandtweg-Zonnestein is wel voorbereid in 2016, maar wordt in 2017 gerealiseerd, waardoor de kosten daarvoor doorschuiven naar 2017 (€ 100.000).

Overige producten, niet zijnde uitvoeringsprogramma buitenruimte

209 Schoonhouden openbare ruimte

Op het product straatreiniging is een onderbesteding behaald van € 130.000. In de tijdvakrapportage was aangekondigd dat de (integrale) bestekken die in uitvoering zijn genomen, zorgen voor een gunstige situatie qua efficiency, hetgeen zich heeft vertaald in minder budgetuitgaven. De alternatieve (gifvrije) wijze van onkruidbestrijding op verharding die achterliggend jaar van start is gegaan is ook gunstig verlopen. Er hebben zich geen extreme (weer)situaties voorgedaan.

Wel is het van belang de meerjarige effecten te blijven monitoren. Zo slijt de verharding aanmerkelijk sneller als gevolg van de zwaardere mechanische belasting en kunnen zich wortelpakketten onder de verhardingen gaan vormen. Dit kan op termijn voor meerkosten (zoals vervroegde afschrijving of eerder herstraten) zorgen.

210 Wegen

Openbare verlichting (voordeel € 237.000)

Voornaamste oorzaak van de onderschrijding zijn de energielasten, namelijk € 190.000. Deze fluctueren jaarlijks, en de afrekeningen van energiemaatschappijen vinden niet altijd tijdig plaats. Rekening houdend met een verwachte afrekening en de ontvangen voorschotnota's over 2016 ontstaat een voordeel in 2016.

De in 2015 gestarte aanbesteding voor vervanging van armaturen heeft in 2016 zijn beslag gekregen. Dit leidt tot een overschrijding van € 190.000, welke wordt onttrokken aan de reserve openbare verlichting. Het effect op het rekeningresultaat is derhalve nihil.

565 Openbaar groen

Baggerwerken (voordeel € 150.000)

Er is dit jaar geen baggerwerk uitgevoerd door het Waterschap. In die situatie behoeft de gemeente geen bagger in ontvangst te nemen en kosten worden derhalve niet gemaakt.

Inhuur materieel (nadeel € 95.000)

Uitstel van aanschaf van nieuw materieel, o.a. door de vele opnieuw op te stellen contracten, zijn hier deels de oorzaak van. Daarnaast worden vrachtwagens ingehuurd voor de afvoer van groenafval. Voorheen konden deze kosten binnen de groenbegroting worden opgevangen, in 2016 was deze mogelijkheid er niet. Bij de evaluatie van het ideaalcomplex materieel in 2017 zal dit probleem de aandacht krijgen.

Renovaties (nadeel € 82.000)

Zowel bij gazon- als heesterrenovaties is een budgetoverschrijding ontstaan. Er zijn extra vakken verouderd groen verwijderd en compleet nieuw ingeplant, inclusief grondwerk. Ook kleinere reconstructies en inboet zijn hier verantwoord.

Waterschapsbelasting (nadeel € 85.000)

Deze lasten fluctueren, worden onregelmatig opgelegd (in 2016 zijn de lasten van 2015 en 2016 opgelegd) en vertonen een stijgende lijn. Inmiddels kunnen deze niet meer binnen de huidige begroting worden opgevangen, bij de kadernota zal hierop worden teruggekomen.

721 Afvalinzameling en -verwerking

In 2016 is besloten om gemeentebreed alle investeringen met een oorspronkelijke aankoopwaarde kleiner dan € 100.000 ineens af te schrijven ten laste van 2016. Voor afval huishoudens betekent dit een extra eenmalige last van € 43.000.

Het door Amstelveense medewerkers bemenste afvalbrenngstation in Uithoorn is minder dagen per week open dan in het verleden. De personeelsbehoefte is dienstengevolge afgenomen, de inkomsten uit detachering zijn daardoor teruggelopen met € 46.000.

De transport- en verwerkingskosten leveren een negatief resultaat op van per saldo € 68.000 euro, als gevolg van de toegenomen hoeveelheid afval en incidentele factoren (zoals de variabele prijs van oud papier en andere fracties).

722 Riolering

In 2016 is besloten om gemeentebreed alle investeringen met een oorspronkelijke aankoopwaarde kleiner dan € 100.000 ineens af te schrijven ten laste van 2016. Voor riolering betekent dit een extra eenmalige last van € 1.754.000.

De rioolheffing daarentegen laat een positief saldo zien van € 98.000, ook het onderhoud van riolering heeft een positief saldo, ad € 362.000 euro. In 2016 is een aanbesteding gehouden om aannemers te selecteren voor onderhoudswerkzaamheden aan de riolering. In het najaar is dit gegund en zijn de aannemers gestart met werkzaamheden. Hierdoor is niet het volledige jaarbudget aangesproken.

724 Begraafplaats Zorgvlied

Verlengen graftermijn en onderhoudsrecht (neutraal)

De inkomsten uit hoofde van zowel de afkoop van grafrecht en onderhoudsrecht zijn hoger dan begroot, in totaliteit € 250.000. Door het aanbieden van de mogelijkheid de verlengingen van de graftermijnen per jaar te betalen is de animo om de graven aan te blijven houden verbeterd. Het aanbieden van een verkorte graftermijn van 10 jaar, gekoppeld aan de afkoop van het onderhoud voor dezelfde periode, blijkt financieel aantrekkelijk. Dit wordt vertaald in een beter resultaat van € 115.000 voor afkoop rechten onderhoud en € 135.000 voor afkoop rechten begraven. Het voordeel van afkoop wordt via dit product verrekend met de voorzieningen afkoop onderhoud graven en uitgifte graven.

Inkomsten (voordeel € 0,2 miljoen)

Op de inkomsten van zowel onderhoud als begraven is een meeropbrengst ten opzichte van de begroting te zien van € 200.000. Naast het neutrale voordeel van € 250.000 (verlengen graftermijn en onderhoudsrecht) is het belangrijkste verschil een tekort op het jaarlijks onderhoudskohier van € 100.000. vanwege de toename afkoop onderhoud graven.

Het aantal begrafenissen van 358 is vrijwel ongewijzigd ten opzichte van 2015 (354). In 2016 is het aantal crematies 271 (n.v.t. in 2015).

Uitgaven (nadeel € 0,6 miljoen)

Op de uitgaven van onderhoud en begraven is een overschrijding van in totaal € 623.000 gerealiseerd. Naast het neutrale nadeel van € 250.000 (verlengen graftermijn en onderhoudsrecht) is het belangrijkste verschil extra eenmalige kapitaallasten (€ 315.000). In 2016 is besloten om gemeentebreed alle investeringen met een oorspronkelijke aankoopwaarde kleiner dan € 100.000 ineens af te schrijven ten laste van 2016. Naast wat kleinere verschillen is voor € 100.000 extra besteed voor de inhuur van machines, grondverzet, herstel infrastructuur ten behoeve van verschillende projecten en verwijderingskosten van grafmonumenten

Reservemutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
210 Groot onderhoud wegen	-10	351	360	3.621	0	-662	4.282	-662	1.022
210 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	394	426	32	1.089	394	617	867	223	-191
723 Energiebeleidsplan (ind.SLOK)	0	132	132	241	0	83	158	83	49
724 Reserve meubilair Zorgvlied	0	0	0	0	0	0	0	0	0
996 Stadsstrand Noordelijke Poeloever	75	508	433	433	75	508	0	433	0
4 Openbare ruimte	460	1.417	957	5.384	469	546	5.307	77	880

210 Groot onderhoud wegen

Zie toelichting op het programma.

210 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)

Zie toelichting op het programma.

Voorzieningenmutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
721 Bedrijfsafval	0	-11	-11	72	-33	0	39	33	-44
721 Huishoudelijk afval	0	15	15	871	-186	0	686	186	-170
722 Riolering	618	99	-519	1.870	-767	0	1.102	767	-1.287
724 Afkoop onderhoud graven	257	257	0	2.315	371	257	2.429	-114	114
724 Begraafplaats Zorgvlied	141	-172	-313	1.445	-94	0	1.350	94	-408
724 Dubieuze debiteuren Zorgvlied	0	0	0	17	30	0	47	-30	30
724 Uitgifte graven	448	573	125	4.365	587	573	4.379	-14	139
4 Openbare ruimte	1.464	761	-703	10.954	-92	830	10.032	922	-1.625

721 Bedrijfsafval

Het resultaat op het product afvalbeheer derden (bedrijfsafval) rekt af met deze voorziening.

721 Huishoudelijk afval

Het resultaat op het product huishoudelijk afval rekt af met deze voorziening.

722 Riolering

Het resultaat op het product riolering rekt af met deze voorziening.

724 Afkoop onderhoud graven en uitgifte graven

Zie toelichting product.

724 Begraafplaats Zorgvlied (egalisatievoorziening)

Het resultaat op het product begraven en onderhoud rekt af met deze voorziening.

724 Dubieuze debiteuren Zorgvlied

In het raadsvoorstel "budgetoverheveling 2014-2015" van december 2014 zijn gedragsregels opgesteld voor het bepalen van dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen. De noodzakelijk omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten als bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%.

Kredieten

Investing Sulocontainers afvalinzameling

De geplande € 525.000 investering in de vervanging van Sulo-containers heeft in 2016 nog niet zijn beslag gekregen. In 2017 worden de 200 containers echter niet vervangen zoals gepland, maar gerenoveerd. Hierom is € 250.000 van het krediet benodigd in 2017. Het restantkrediet zal vanaf 2017 betrokken worden bij de investering in (ondergrondse) containers als gevolg van de grondstoffenvisie.

Renovatie afvaloverslagstation

In 2016 is een voorbereidingskrediet van € 120.000 toegekend. De werkzaamheden door het hiertoe geselecteerde ingenieursbureau zijn eind 2016 gestart. Het restantkrediet ad € 120.000o moet derhalve worden overgeheveld naar 2017.

Bouw crematorium

Het crematorium is voorjaar 2016 gereed gekomen en in gebruik genomen. Het restantkrediet van € 174.000 blijft als nazorgkrediet beschikbaar.

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	werkelijk
565 Openbaar groen				
Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	9	10
Totaal programma 4			9	10

4.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Missie 2014 – 2018

De stad nadert zijn fysieke grens. Er vindt verschuiving plaats van ontwikkeling naar beheer, van uitleg naar transformatie en van nieuw naar vernieuwend. De nadruk ligt op kleinschalige projecten binnen bestaand stedelijk gebied, veelal vervanging of transformatie.

Het heeft prioriteit om bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk te bieden bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting. Stimulering van eigen verantwoordelijkheid van bewoners, zoals (collectief) particulier opdrachtgeverschap en groene initiatieven en het toepassen van functiemenging en flexibiliteit zijn belangrijke beleidsuitgangspunten. Deregulering is hierbij de opdracht. De uitdaging is tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam ruimtegebruik in Amstelveen te behouden en te versterken.

Komende jaren wordt de juiste maat gevonden voor uitvoering van de grote projecten in de stad, zoals inpassing van de A9, de Amstelveenlijn en het Stadshart. Deze ontwikkelingen bepalen immers in grote mate de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Uitgangspunt is dat de Amstelveners zich gemakkelijk en veilig door de stad moeten kunnen verplaatsen, ongeacht het gebruikte vervoermiddel. Dat betekent ook waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, de bereikbaarheid, de parkeervoorzieningen en de leefbaarheid van en in Amstelveen, voor alle verkeersdeelnemers.

Goed wonen is een basisvoorziening. Amstelveen richt zich daarom de komende jaren op de speerpunten: 1. Bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt; 2. Duurzaamheid; 3. Variatie in woonvormen; en 4. Meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Daarnaast zullen wij meer aansturen op leefbare wijken met een gemengde bevolkingsopbouw. Tenslotte zal Amstelveen scherp toezien op de naleving van de met Eigen Haard gemaakte prestatieafspraken.

Thema 4.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Bestuurlijke actiepunten 2016?

Programmabegroting	College-/raadsbesluit/uitvoering	Toelichting
Lobby belangen Amstelveen binnen SMASH/LIB.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. betrokkenheid bij de totstandkoming van nieuwe regelgeving LIB/20 Ke.
Uitvoering structuurvisie Amstelveen 2025 (diverse projecten en notities).	Uitvoering	
Actualisatie Planologische verkenning Noorderlegmeerpolder.	Raad, 2 ^e kwartaal	De visie op de Noorder Legmeer Polder heeft meer tijd en afstemming gevraagd dan vooraf voorzien, m.n. door onzekerheid over bovenlokale regelgeving. 2 ^e kwartaal 2017 zal dit aan de raad worden voorgelegd.
Vaststellen diverse bestemming-, uitwerking-, wijzigingsplannen en afwijkingen op het bestemmingsplan.	Raad en/of college, nog in te plannen	Er zijn diverse ruimtelijke besluiten genomen die verband houden met bouwplannen en ruimtelijke initiatieven.

Thema 4.5.2 Stedelijke ontwikkelingen

Bestuurlijke actiepunten 2016

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
A9		
<p>1. De te verbreden A9 inpassen in het Amstelveense stads beeld.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsovereenkomst met Rijkswaterstaat inpassing A9 • Esthetisch Programma van Eisen A9 	<p>College, 3e kwartaal</p> <p>College, 1e kwartaal</p>	<p>De uitvoeringsovereenkomst wordt bij nader inzien in 2017 opgesteld nadat het Tracébesluit is genomen. Het esthetisch programma van eisen wordt pas in 2017 ter vaststelling aangeboden door Rijkswaterstaat.</p>
Amstelveenlijn		
<p>1. De te maken ongelijkvloerse kruisingen harmonieus inpassen in het Amstelveense Stadsbeeld en zorgen voor een veilige en vlotte verkeersafwikkeling.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp Bestemmingsplan ongelijkvloerse kruisingen Amstelveenlijn • Ontwerp bestemmingsplan opstelsterrein Amstelveenlijn 	<p>Raad, 1^e kwartaal</p> <p>Raad, 1^e kwartaal</p>	<p>Beide bestemmingsplannen zijn door raad vastgesteld en inmiddels onherroepelijk door uitspraak Raad van State.</p>
<p>2. De hinder voor de passagiers tijdens de ombouw tot een minimum beperken.</p>	<p>Uitvoering</p>	
N201		
<p>1. Komen tot een duurzame oplossing voor een vlotte en veilige afwikkeling van het doorgaand verkeer tussen de N201 en de A9 als alternatief voor de aanleg van de oostelijke Randweg.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan verbetering verbinding N201-A9 <p>• Scenario-keuze</p>	<p>Raad, 2^e kwartaal</p> <p>Raad, 2^e kwartaal</p>	<p>In het 4e kwartaal 2016 is door de Raad een voorbereidingskrediet verstrekt voor voorbereiding-/ontwerp t.b.v. verbreding van de Bovenkerkerweg ten noorden van de Wiegelweg. Tegelijkertijd is toen door de Raad een aantal belangrijke (tussentijdse) conclusies vastgesteld. De besluitvorming van de Raad was o.a. nodig om de aansluiting van het NTC op de Bovenkerkerweg tijdig voor te kunnen bereiden.</p> <p>T.a.v. scenario-keuze: deze zal in een latere onderzoeksfase alsnog aan de Raad worden voorgelegd. Het betreft dan scenario's vanaf de W. Dreesweg tot aan de A9 via de Beneluxbaan/ Bosrandweg en/of Beneluxbaan/ Groenelaan/Laan van Langerhuize</p>
<p>2. Zorgen voor een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn en de verbreding van de A9.</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>In uitvoering</p>

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Stadshart		
<p>1. Uitwerken van de Visie Stadshart 2025 tot een samenhangende ruimtelijke uitwerking van alle ontwikkelingen in en rond het Stadshart waaronder de verbreding van de A9 en de ombouw van de Amstelveenlijn.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ruimtelijke uitwerking visie Stadshart 	Raad, 2 ^e kwartaal	De ruimtelijke uitwerking van de visie Stadshart, is in wording en wordt in het 2 ^e kwartaal 2017 in concept gepresenteerd.
<p>2. Voor het aantrekkelijker maken van het Stadshart zijn we afhankelijk van diverse partijen. In samenwerking met deze partijen gaan we initiatieven die het Stadshart versterken, stimuleren o.a. verlevendigen Stadsplein.</p>	Uitvoering	

Thema 4.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Prestatieafspraken met Eigen Haard, waaronder de verkoop van corporatie bezit	College, 2 ^e kwartaal	Meerjareafspraken gerealiseerd in vierde kwartaal
Prestatieafspraken met Woonzorg Nederland	College, 2 ^e kwartaal	Input op jaarplan geleverd. Meerjareafspraken volgen in 2017
Opstellen van wijkanalyses	Uitvoering	Wijkanalyses Keizer Karelpark en Groenelaan uitgevoerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
<p>1 Gemeentelijke achtervangpositie Waarborgfonds Sociale Woningbouw</p> <p>a) verkrijgen meer inzicht in financiële risico's gemeentelijke achtervang en mogelijkheden deze te verkleinen;</p> <p>b) versterken relatie gemeentelijke prestatieafspraken en garantstellingen;</p>	Uitvoering	Gerealiseerd
2. Realiseren van middeldure huur- en koopwoningen voor de midden en hogere inkomens.	Uitvoering	Gerealiseerd
3. Realiseren woningen met zorgvoorzieningen voor ouderen in woonservice-zones, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen.	Uitvoering	Jaarlijks worden door Eigen Haard

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> Rollator-toe en doorgankelijk maken woningvoorraad in de woonservicezones; Transparante en klantvriendelijke aanbidding en toewijzing van woningen aan senioren binnen deze zones. 		<p>op verzoek van bewoners verbeteringen aangebracht aan de woningvoorraad in de woonservicezones.</p> <p>In de prestatieafspraken met Eigen Haard is aangegeven dat in 2017 nadere afspraken worden gemaakt over het aanbiedings- en toewijzingsproces in de woonservicezones.</p>
4. Verlagen aandeel scheefwonen door corporatie Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> Voortzetten inkomensafhankelijke huurverhoging of start huursombenadering (afhankelijk van wetgeving) 	Uitvoering	In prestatieafspraken met Eigen Haard is opgenomen dat inkomensafhankelijke huurverhoging wordt voortgezet
5. Actualiseren Woonvisie (=Woonagenda) Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> Vaststellen Woonagenda 	Raad, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
6. Bouwen naar de wensen van de woonconsument Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none"> In september 2015 is de "ontwikkelvisie Scheg Noorder Legmeerpolder" vastgesteld met daarin kaders/ruimte voor particulier opdrachtgeverschap 	Uitvoering	Uitgangspunt van onderhandeling met ontwikkelaar is 30% particulier opdrachtgeverschap in alle prijssegmenten (conform ontwikkelvisie)

Thema 4.5.4 Verkeer en vervoer

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Aanbesteding OV Concessie AML	College, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Besluitvorming Planstudiefase Uithoornlijn	Raad	Gerealiseerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
Voortgangsnotitie Uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018	College, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd conform actiepunt, maar wel iets later dan gepland, namelijk op 5 juli 2016
Realisatie diverse projecten uit het uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt: diverse projecten gerealiseerd, zoals opwaarderen fietspaden en aanleg rotonde

* nog niet bekend, in afstemming met de Stadsregio Amsterdam

Thema 4.5.5 Parkeren

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Eventueel raadsbesluit/aanwijzingsbesluit betaald parkeren Randwijk	Raad, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
1. Stimuleren van ondergronds parkeren bij ruimtelijke ontwikkelingen indien verstoring van het stadsbeeld dreigt.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo (a-b)
		2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	
05 Ruimtelijke ontwikkeling									
211 Verkeer	4.048	3.691	3.885	1.794	2.091	4.289	2.027	2.262	-172
212 Projecten stedelijke ontwikkeling	539	708	1.035	250	785	948	168	780	5
214 Parkeren	-253	7	2.152	2.455	-303	2.307	2.582	-275	-28
810 Ruimtelijke ordening	509	560	560	0	560	566	17	549	11
821 Ruimtelijke (her)ontwikkeling	259	304	4.388	4.105	283	4.003	4.316	-313	596
822 Woonruimteverdeling	130	136	167	31	136	152	27	124	12
823 Bouwvergunningen	55	415	2.630	2.582	47	2.614	3.919	-1.305	1.352
824 Overig bouwen en wonen	1.546	1.649	1.661	0	1.661	1.599	28	1.570	91
825 Vastgoed	194	191	863	1.998	-1.135	931	1.579	-648	-487
826 Woonwagens en woonwagenlocaties	151	75	269	194	75	328	190	138	-63
831 Bouwgrondexploitaties	-11.789	-6.298	16.554	19.365	-2.811	13.573	17.177	-3.604	793
Totaal saldo van baten en lasten	-4.611	1.439	34.164	32.774	1.391	31.309	32.029	-720	2.111
Reservemutatie (- = onttrekking)	-2.927	-1.135	585	773	-187	143	759	-616	429
Resultaat	-7.539	304	34.750	33.546	1.203	31.451	32.787	-1.336	2.539

211 Verkeer

Op programma 4 staat een toelichting van het uitvoeringsprogramma buitenruimte. Onderdeel hiervan vormen de uitgaven voor verkeersmaatregelen en verkeersregelinstanties.

214 Parkeren

De uitgaven zijn € 154.000 hoger dan begroot als gevolg van eenmalige afschrijvingskosten € 89.000 (investeringen kleiner dan € 100.000), het afhandelen van meer bezwaren en beroepen en de invoering van een nieuw betalingssysteem op parkeermeters. De inkomsten zijn € 127.000 hoger als gevolg van het opleggen van meer naheffingsaanslagen en het afgeven van meer vergunningen.

821 Ruimtelijke (her)ontwikkeling

Op het product is een voordeel van € 0,6 miljoen ontstaan. Dit wordt veroorzaakt door voordelen in enkele facilitaire projecten, waarbij de gemeente de planontwikkeling van derden faciliteert.

Westwijk-ZW (€ 0,1 miljoen voordeel)

Bij Westwijk Zuidwest is een voordeel van € 0,1 miljoen ontstaan. Enkele kleine budgetten zijn niet nodig, en nu het project zich in de afrondende fase bevindt, zijn de geraamde kosten voor indexeringen en onvoorzien lager uitgevallen.

De Loeten (€ 0,1 miljoen voordeel)

Bij De Loeten is het voordeel ook € 0,1 miljoen. Conform de vastgestelde nota kostentoerekening worden de ambtelijke kosten nu slechts toegerekend, wanneer er dekking via kostenverhaal tegenover staat. Hierdoor heeft het project geen risico meer op ongedekte uren, waardoor het voordeel ontstaat.

De Scheg (€ 0,2 miljoen voordeel)

Bij de Scheg is een voordeel van ruim € 0,2 miljoen ontstaan door de vrijval van de getroffen verliesvoorziening. De boekwaarde is afgeboekt ten laste van de eerder getroffen verliesvoorziening. Het restant van de voorziening valt vrij, waardoor het voordeel ontstaat. De inschatting is dat de projectkosten door toekomstig kostenverhaal worden gedekt.

823 Bouwvergunningen

De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer sterk aan. De toename van bouwaanvragen (+20%) toont dit ook aan, hiermee nemen ook de ontvangsten uit de bouwleges toe. Over 2016 is € 1,3 miljoen meer aan bouwleges ontvangen ten opzichte van de begroting 2016 als gevolg van een toename van zowel het aantal reguliere aanvragen (€ 0,4 miljoen) als het aantal grote projecten (€ 0,9 miljoen).

825 Vastgoed

In de begroting 2016 waren de verkopen van resterende gronden in Bovenkerk opgenomen. Voor € 0,35 miljoen aan grond is sprake van een faseringsnadeel doordat dit pas in 2017 wordt uitgegeven.

Daarnaast zijn minder reststroken en groenstroken verkocht dan begroot (nadeel circa € 0,1 miljoen).

826 Woonwagens en woonwagenlocaties

Met name het gevolg van hogere bouwkundige kosten bij, vrijwillige én gedwongen, huurderswisseling leidt tot een nadelig verschil van € 63.000.

831 Bouwgrondexploitaties

Voordelen (totaal € 0,85 miljoen)

Westwijk-ZO (€ 0,35 miljoen voordeel)

De resterende budgetten voor de afronding van de wijk zijn geactualiseerd. Enkele restbudgetten zijn niet meer nodig en er is een voordeel doordat het budget voor indexeringen en onvoorzien is verminderd.

Westwijk Centrum (€ 0,15 miljoen voordeel)

De grondexploitatie van Westwijk Centrum wordt in het eerste halfjaar van 2017 afgesloten. Er was een tussentijdse winst van € 0,85 miljoen begroot. Doordat resterende budgetten niet meer nodig zijn bij de afronding van het project, is er een tussentijdse winstneming van € 1 miljoen gedaan.

Tulpenburg (€ 0,1 miljoen voordeel)

De grondexploitatie Tulpenburg is afgesloten. Resterende budgetten voor het woonrijpmaken van het gebied zijn vrijgevallen ten gunste van het rekeningresultaat 2016. Dit levert een voordeel van € 0,1 miljoen op.

De Schulp (€ 0,1 miljoen voordeel)

De gronden aan De Schulp zijn in 2016 uitgegeven. Conform de nota grondbeleid mogen tussentijdse winsten alleen worden genomen indien de gronden vóór 31 augustus van het betreffende jaar zijn uitgegeven. Voor de meeste gronden was dit het geval, echter niet voor allemaal. Hierdoor ontstaat een extra winstneming van € 0,12 miljoen in 2016. In 2017 kan de resterende winst worden genomen.

Appellaan-Notenlaan (€ 0,15 miljoen voordeel)

Reeds enkele jaren geleden zijn met de grondontwikkelaar afspraken gemaakt over de ontwikkelingen in dit gebied en in Zonnestein. Hieruit kwam een betalingsverplichting van de gemeente voort, die in een getroffen voorziening is opgenomen. Het blijkt dat deze voorziening circa € 0,15 miljoen te hoog is opgenomen, waardoor een voordeel van dit bedrag in 2016 ontstaat.

Reservemutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
211 Verkeersmaatregelen	585	0	585	1.423	505	91	1.837	414	172
211 Verkeersregelinstallaties	0	67	-67	2.101	0	196	1.905	-196	129
824 Dekking kapitaallasten gronden	0	0	0	1.082	0	76	1.006	-76	76
824 Monumentenzorg	0	0	0	127	0	0	127	0	0
824 Startkoop Amstelveen	0	0	0	282	37	0	320	37	-37
826 Dekking kapitaallasten woonwag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
831 Amstelgroen/Amstelzijde	0	207	-207	1.148	0	476	672	-476	269
831 Grote projecten	0	250	-250	300	0	70	230	-70	-180
831 Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	0	250	-250	249	0	249	0	-249	-1
5 Ruimtelijke ontwikkeling	585	773	-187	6.713	542	1.158	6.097	-616	429

211 Verkeersregelinstallaties / verkeersmaatregelen

Zie programma 4, toelichting uitvoeringsprogramma buitenruimte.

831 Amstelgroen/Amstelzijde

De hogere onttrekking wordt enerzijds veroorzaakt doordat het project Amstelzijde een snellere voortgang heeft, waardoor de in 2017 begrote kosten al deels gemaakt zijn. Anderzijds is de bijdrage van circa € 100.000 aan het fietspad Mooi Amstelland in 2016 betaald, waardoor de reserve met dit bedrag is belast. Deze bijdrage was wel reeds opgenomen in de reserve.

831 Grote projecten

Aan de reserve grote projecten is bijna € 200.000 minder onttrokken dan begroot. Naast het ontvangen van een kleine subsidie, zijn de er minder kosten gemaakt voor de belevingskwaliteit van het Stadshart.

In het budget voor belevingskwaliteit is een bedrag gereserveerd (€ 160.000) voor aanpassingen aan de verlichting van openbare ruimte en omringende gemeentelijke gebouwen. Met de eigenaar van het Stadshart wordt intensief gewerkt aan een herontwikkeling van het centrum. Aanpassingen aan de verlichting dienen bij voorkeur zoveel mogelijk aan te sluiten bij de herontwikkeling.

De oorzaak van de verminderde onttrekking is vooral doordat de planvorming voor de verlichting nog niet voldoende is afgerond. Hiernaast zijn posten voor onder andere evenementen, wifi in 2016 niet besteed.

Voorzieningsmutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
821 Facilitaire projecten	0	0	0	0	642	0	642	-642	642
823 Dubieuze debiteuren bouwleges	0	0	0	133	-3	0	130	3	-3
826 (huur)woonw. en -lokaties	102	66	-35	257	102	15	343	-87	52
831 Verliesgevende projecten	0	2.759	2.759	2.813	0	2.813	0	2.813	-54
5 Ruimtelijke ontwikkeling	102	2.825	2.724	3.203	741	2.828	1.116	2.087	636

821 voorziening facilitaire projecten

De voorziening "Verliesgevende projecten" vormt een correctie op de balanspost "Voorraden". Door gewijzigde wetgeving vallen facilitaire projecten ingaande 2016 niet meer onder deze balanspost. Dit heeft geleid tot een administratieve verschuiving vanuit "Verliesgevende projecten" naar "Facilitaire projecten" voor de projecten De Loeten Kooij en Klaasje Zevenster.

831 Verliesgevende projecten

Bij opmaak van de rekening is geconstateerd dat er geen grondexploitatie projecten zijn waar een voorziening voor getroffen moet worden.

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	Werkelijk
824 Overige bouwen en wonen				
Advies Commissie Wonen	Vanuit vakkennis en ervaringsdeskundigheid adviseren over ruimtelijke ontwikkeling en bijdragen aan de gebruikerskwaliteit van woningen en woonomgeving uit het oogpunt van de toekomstige bewoner.	Uitvoering geven aan de verordening, procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	6	5
Amstelveense aanvragers o.b.v. de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	90	42
Totaal programma 5			96	47

4.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Missie 2014 – 2018

Het gemeentebestuur onderkent de kracht in de samenleving en de eigen verantwoordelijkheden die mensen willen en kunnen nemen. Het bestuur verbindt en inspireert, beloont eigen initiatief en geeft tijdig ruimte voor inbreng in gemeentelijke plannen.

Het bestuur wil vermindering en versoepeling van regels, overbodige regelgeving wordt afgeschaft en de administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden beperkt. Aansluiten bij wettelijke regels en een grote mate van terughoudendheid met extra gemeentelijke regels is het uitgangspunt.

Amstelveen is een betrokken stad die oog heeft voor de wereld om zich heen, hieraan een bijdrage levert en hierin kansen ziet voor haar eigen ontwikkeling. Het is de gastvrije thuishaven voor inwoners van diverse nationaliteiten en internationale bedrijven. Het internationale karakter wordt ondersteund door ruimte te geven aan initiatieven om quality of life aspecten (onder meer voorzieningen en culturele uitingen) voor expats in Amstelveen te verbeteren.

De gemeente Amstelveen staat voor betrouwbare, klantgerichte dienstverlening. De kosten hiervan zijn zo laag mogelijk en er wordt ingezet op meer digitale informatievoorziening zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen.

Amstelveen streeft naar een veilige en leefbare stad, waarmee inwoners zich verbonden voelen, en zich vanuit hun eigen kracht actief ook zelf inzetten voor de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen buurt.

Thema 4.6.1 Veiligheid en handhaving

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Actieplan Integrale Veiligheid 2016	College, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Overeenkomst buurtbemiddeling voor 2017 en verder	College, 4 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Meerjarenbeleid Vergunningen, toezicht en Handhaving 2016-2019	Raad, 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving 2016-2017	College, 1 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd, vanwege onzekerheid over veranderende wetgeving is het uitvoeringsprogramma 2015 met zes maanden verlengd. Voor de tweede helft van 2016 is een Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma VTH 2017 wordt in het eerste kwartaal van 2017 vastgesteld.
Jaarrapportage Toezicht en handhaving	College, 1 ^e kwart.	Gerealiseerd
Verordening Toezicht en Handhaving	Raad, 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
2016-2017		
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
<p>1. Schade aan gemeentelijke eigendommen altijd verhalen op de dader.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inzet mobiel cameratoezicht zodra dit wettelijk mogelijk is. 	Uitvoering	Anders gerealiseerd want wetgeving is pas 1 juli 2016 in werking getreden. Daarnaast is cameratoezicht in Uilenstede is (als vast cameratoezicht) er tussendoor gekomen.
<p>3. Burgers en bedrijven bewust maken van de risico's van bijvoorbeeld inbraak en diefstal.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Via de diverse communicatiekanalen wordt voorlichting en informatie gegeven. Ook Burgernet wordt hiervoor ingezet. In de jaarlijkse Week van de veiligheid worden daarnaast nog andere activiteiten georganiseerd samen met de veiligheidspartners. 	Uitvoering	Gerealiseerd
<p>4. Handhaving in eerste instantie richten op in stand houding van een veilige leefomgeving en bestrijding van overlast.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Via hotspotbenadering en de inzet van de inwoners zelf (bijvoorbeeld via preventieteams) 	Uitvoering	Gerealiseerd

Thema 4.6.2 Crisisbeheersing

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Uitvoering Beleidsplan Crisisbeheersing	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
Vaststellen lokaal draaiboek nazorg	College, 1 ^e kwartaal	De voorbereiding van de actualisering van dit draaiboek is een regionale aangelegenheid. Daartoe is eind november nog een grote grip 4-oefening gehouden die eerder was gepland. De verwachting is dat het draaiboek begin 2017 gereed is.
Vaststellen lokaal draaiboek Lokaal Coördinatie Punt	College, 1 ^e kwartaal	Conform voorgaand punt

Thema 4.6.3 Dienstverlening

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Vervanging papier door digitaal	College, 4 ^e kwartaal	Niet uitgevoerd omdat planning sterk is achtergebleven
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
<p>1. In de vorm van een pilot een informatie desk in het Stadshart realiseren met openingstijden ook in het weekeinde.</p>		<p>Het college heeft 11 maart 2015 de notitie "Gemeente Amstelveen in het hart van de stad" besproken. Het resultaat hiervan is dat de plannen voor een Servicedesk tot nader bericht on hold staan. Het college wil zich namelijk eerst beraden over de toekomst van het gehele Stadshart, waar de Bibliotheek en de Cultuurstrip onderdeel van zijn. Er komt een inventarisatie van alle plannen, waarna een geïntegreerd plan wordt gemaakt. Hierin worden de noodzaak en de realisatie van een Servicedesk meegenomen.</p>
<p>2. Binnen de wettelijke mogelijkheden realiseren van volledig digitale afhandeling van aanvragen bij de gemeente in 2017.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Met de implementatie van de nieuwe zaakstoolsuite kunnen er veel zaken digitaal geregeld worden. Wat nu nog in de backoffice terecht komt, kan in de loop van 2016 (deels) geautomatiseerd afgehandeld worden. 	Uitvoering	Niet uitgevoerd omdat planning zaakstoolsuite sterk is achtergebleven
<p>3. Meer digitale informatie uitwisseling met ketenpartners met name op het gebied van veiligheid, zorg en werkgelegenheid.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2016 wordt het regiesysteem Sociaal Domein geïmplementeerd. Het regiesysteem maakt het mogelijk dat uitwisseling van informatie met ketenpartners op een veilige en verantwoorde manier gebeurt. 	Uitvoering	Uitgevoerd door oplevering van regiesysteem WIJZER (Werk Inkomen Jeugd Zorg En Regie)

Thema 4.6.4 Communicatie en participatie

Bestuurlijke actiepunten 2016

Programmabegroting	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Doorontwikkelen online communicatie	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018		
Actualisatie van de participatie-aanpak Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none">Actualisatie van de participatie aanpak	College, 1 ^e kwartaal	Met de vaststelling van de notitie "Mensen maken Amstelveen" is een aanzet gegeven voor een actualisatie van de participatieaanpak die in 2017 zijn vervolg krijgt.
Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media. Actiepunten 2016: <ul style="list-style-type: none">Verschillende acties die ondersteunend werken aan en noodzakelijk zijn voor het verbeteren van de (digitale) communicatie tussen partijen (onderzoek website, optimalisatie zoekmachine, aanvullende tools social media, investering in beeldmateriaal (o.a. video player om video's webrichtlijnenproof te maken, aankoop camera, video en fotomateriaal).	Uitvoering	Acties uitgevoerd, door aanschaf nieuw zaaksysteem is er tevens een nieuwe website ontwikkeld. Deze gaat live eind 1 ^e kwartaal 2017. Aanpak loopt door in 2017.

Thema 4.6.5 Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Toelichting nieuwe actiepunten en overig:

- In 2016 is verder geïnvesteerd in de economische ontwikkeling van Amstelveen en de regio Amsterdam, waarbij de samenwerking met de regionale partners ten grondslag ligt aan het succes.
- Op internationaal beleid is ingezet op de versteviging van de huidige stedenbanden. In januari heeft een bestuurlijk bezoek plaatsgevonden aan Tempelhof-Schöneberg. Het bezoek heeft geresulteerd in de afspraak om de samenwerking te verdiepen op de volgende thema's: economische ontwikkeling, sociale inclusie en demografische ontwikkeling.

Thema 4.6.6 Deregulering

Bestuurlijke actiepunten 2016

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
<p>1. Actieprogramma deregulering in verband met de afschaffing van regelgeving in verordeningen en beleidsnota's waarvan nut en noodzaak niet kan worden aangetoond, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruimtelijke deregulering - Economische deregulering <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> Deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid • Uitwerking dereguleringsmaatregelen Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht (WABO) • Uitwerking Evenementenbeleid • Uitwerking Horecabeleid 	<p>Raad, 2^e kwartaal</p> <p>College, 2^e kwartaal</p> <p>College, 1^e kwartaal</p> <p>College, 1^e kwartaal</p>	<p>Gerealiseerd</p> <p>Gerealiseerd</p> <p>Gerealiseerd</p> <p>Gerealiseerd</p>
<p>2. Aanvullende gemeentelijke regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening bovenop landelijke wetgeving afschaffen tenzij nut en noodzaak daarvan kan worden aangetoond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren experimenteerproject Zonnestein 64-66 <p>Actiepunten 2016:</p> <p>In 2015 is de ontwikkelaar geselecteerd. In 2016 dient de ontwikkelaar aan de slag te gaan met omwonenden om tot een plan te komen dat draagvlak heeft.</p> <p>De uiteindelijke gunning zal eind 2016 in het college aan de orde komen. De raad zal betrokken worden bij de bestemmingsplanprocedure. Deze is voorzien in 2017.</p>		<p>Gerealiseerd</p>
<p>3. Herziening van het welstandsbeleid met het doel het welstandstoezicht te verminderen dan wel deels af te schaffen.</p> <p>Actiepunten 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2015 is het nieuwe Welstandsbeleid voorgelegd aan de raad. In 2016 zal de uitwerking hiervan plaatsvinden. 		<p>Gerealiseerd</p>

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo (a-b)
		2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	2015								2016
001 Bestuursorganen	2.920	3.191	3.191	0	3.191	2.951	4	2.948	243
002 Ondersteuning bestuursorganen	3.437	3.648	3.817	66	3.751	3.679	69	3.611	140
003 Verkiezingen	356	239	239	0	239	188	0	188	51
004 Burgerzaken	1.563	1.481	3.382	1.872	1.510	3.406	1.916	1.491	19
005 Internationale samenwerking	99	155	155	0	155	123	1	123	33
120 Brandweer & rampenbestrijding	6.714	6.729	6.776	7	6.770	6.523	22	6.500	270
140 Openbare orde en veiligheid	2.079	2.327	2.878	212	2.666	2.676	190	2.486	180
510 Bibliotheekwerk en infoverzorging	160	163	163	0	163	168	0	168	-5
930 Uitvoering wet WOZ	780	697	697	0	697	741	0	741	-45
940 Heffing en invordering belastingen	650	615	735	121	615	746	224	522	92
Totaal saldo van baten en lasten	18.758	19.243	22.032	2.276	19.755	21.202	2.425	18.778	977
Reservemutatie (- = onttrekking)	-954	-805	0	805	-805	0	586	-586	-219
Resultaat	17.804	18.438	22.032	3.081	18.950	21.202	3.010	18.192	758

001 Bestuursorganen

pensioen- en wachtgeld (voordeel € 128.000)

In de 1e tijdvakrapportage 2016 is de voorziening "wachtgeld wethouders" met € 0,6 miljoen aangevuld vanuit de algemene dekkingsmiddelen. Ondanks deze dotatie is de voorziening € 50.000 ontoereikend om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Dit is ten laste gebracht van het in de 2e tijdvak 2015 beschikbaar gehouden bedrag voor het op peil houden van pensioen- en wachtgeldvoorzieningen (ex)wethouders. Per saldo valt € 128.000 vrij in het rekeningresultaat. In de begroting 2017 is het budget overgeheveld naar algemene dekkingsmiddelen van waaruit de voorziening wordt gevoed.

overig (voordeel € 115.000)

Kleine afwijkingen bij de vervoerskosten bestuur, de gemeenteraad en rekenkamer leiden samen tot een voordeel van € 115.000.

002 Ondersteuning bestuursorganen

Onderzoeken / terugbetaling bijdrage stadsregio (voordeel € 140.000)

In 2016 hebben geen grootschalige onderzoeken plaatsgevonden, waardoor een deel van het budget onderzoek en statistiek niet is besteed. De overige onderzoeken die met name voor het sociaal domein zijn gedaan, zijn ten laste van de productbudgetten sociaal domein gebracht.

Daarnaast heeft de stadsregio Amsterdam een deel van de bijdrage voor het jaar 2015 terugbetaald. Deze afwijkingen en diverse kleine afwijkingen zorgen voor een overschot van € 140.000.

120 Brandweer & rampenbestrijding

De werkelijke kosten van het Functioneel Leeftijds Ontslag voor brandweermedewerkers zijn, conform de opgave van de brandweer, in 2015 en 2016 lager dan de begrote kosten. De onttrekking uit de reserve is derhalve € 220.000 lager dan begroot. De hogere stand van de reserve wordt ingezet voor de verwachte meerkosten in de nabije toekomst.

140 Openbare orde en veiligheid

Het budget integrale veiligheid is op verschillen onderwerpen niet geheel aangesproken. Voordeel is in totaal € 180.000.

Cameratoezicht (voordeel € 50.000)

Het beschikbare budget cameratoezicht is besteed aan het nieuwe project Uilenstede en het bestaande project Stadshart. In het budget cameratoezicht is opgenomen het structurele budget van € 50.000 voor mobiel cameratoezicht. Dit is niet uitgegeven. Ten eerste omdat pas op 1 juli van 2016 de wetgever het mobiele cameratoezicht mogelijk heeft gemaakt en ten tweede vanwege het feit dat de gedachten uitgaan naar een waakvlamovereenkomst met een leverancier van camera-systemen voor de inzet van deze vorm van cameratoezicht in plaats van aanschaf daarvan.

Subsidies/voorlichting (voordeel € 37.000)

De subsidie aan HALT voor het geven van voorlichting aan scholen is dit jaar niet verstrekt (dit betreft niet HALT straffen). Dit is gedeeltelijk overgenomen door andere instanties, bijv. Brijder maar voorlichting in z'n algemeenheid gebeurt meer digitaal. Er zijn geen specifieke producten op dit gebied aangeschaft. Ook door ondernemers is minder subsidie aangevraagd, mede vanwege het feit dat er nauwelijks winkelovervallen hebben plaatsgevonden en er dus minder inzet behoefde te worden gepleegd op het "nazorgplan overvallen".

Incidentele projecten (voordeel € 25.000)

Evenals vorig jaar was het aantal plotseling opkomende incidenten gering en is er op dit punt budget overgehouden.

Burgernet (€ 60.000)

Met ingang van 2016 is het beheer van Burgernet voor de regio Amsterdam-Amstelland centraal neergelegd bij de gemeente Amstelveen. Hiertoe zijn van de andere vijf gemeenten op grond van het inwoneraantal bijdragen ontvangen.

Van het budget worden vaste lasten en variabele lasten, bijvoorbeeld campagnes, betaald. Een fors budget van € 60.000 is niet besteed, mede vanwege het feit dat nog een restant budget beschikbaar was bij de politie als voormalige beheerder voor dit doel.

Het jaar 2016 moet als overgangsjaar worden gezien. In het kader van de overgang van het beheer zal de gemeentelijke bijdrage nog worden bijgesteld voor volgende jaren.

Reservemutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
120 FLO kosten Brandweer	0	805	805	3.931	0	586	3.346	586	219
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	0	805	805	3.931	0	586	3.346	586	219

120 FLO kosten Brandweer

Zie toelichting op het programma.

Voorzieningenmutatie + toelichting

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil g=c-f
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
120 Sociaal statuut brandweer	0	8	8	25	0	10	15	10	-2
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	0	8	8	25	0	10	15	10	-2

120 Sociaal statuut brandweer

Met ingang van 1 januari 2012 maakt de Brandweer Amstelveen onderdeel uit van de regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland (conform raadsbesluit nummer 89 van 1 november 2007). Een aandachtspunt voor de regionalisering is de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden. Er is voor gekozen de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam te hanteren (Rechtspositie Gemeente Amsterdam). Voor de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam is tot 1 januari 2018 een overgangsregeling bepaald in overeenstemming met de bonden.

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			begroot	werkelijk
005 Internationale samenwerking				
Amstelveense aanvrager o.b.v. subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Voorlichting en bewustwording met betrekking tot internationale samenwerking en het internationale karakter van Amstelveen.	16	13
140 Openbare orde en veiligheid				
Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	20	19
Bureau Halt regio Amsterdam	Voorlichting op scholen.	Preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit.	26	0*
Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen burens.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	26	29
Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	31	29
Amstelveense aanvrager o.b.v. de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren (2015, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid).	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	9
Amstelveense aanvrager o.b.v. de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, (2015, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid).	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	2
Totaal programma 6			139	101

* Zie toelichting programma (product 140).

4.7 Algemene dekkingsmiddelen

Financieel overzicht

bedrag x 1000 euro	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo (a-b)
		2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	
08 Algemene dekkingsmiddelen									2016
0.1 Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
961 Beleggingen	-2.205	-2.266	346	2.514	-2.168	346	2.515	-2.169	1
962 Belastingen	-18.930	-19.627	5	19.792	-19.787	8	19.956	-19.948	161
963 Algemene uitkering	-94.203	-94.455	0	99.519	-99.519	0	99.257	-99.257	-262
964 Stelposten	-81	980	756	-4	760	509	0	509	251
965 Bijzondere baten en lasten/interne rente	757	-579	10.056	3.765	6.291	10.487	3.983	6.504	-213
966 Renteparagraaf en afschrijvingslasten	-2.190	0	14.806	14.806	0	14.814	14.789	25	-25
980 Intern product beheer gebouwen	624	550	9.686	10.669	-982	9.372	11.071	-1.699	717
997 Interne producten	375	-1.854	669	0	669	127	0	127	542
998 Kostenplaatsen	-1.288	-38	1.389	0	1.389	1.220	0	1.220	168
Totaal saldo van baten en lasten	-117.139	-117.289	37.713	151.060	-113.347	36.883	151.571	-114.688	1.341
Reservemutatie (- = onttrekking)	347	-1.820	16.042	21.857	-5.815	9.856	15.477	-5.620	-195
Resultaat	-116.792	-119.109	53.755	172.917	-119.162	46.739	167.048	-120.308	1.146

Het resultaat is te verklaren door de volgende afwijking(en) met als minimale grens € 100.000 tenzij het bestuurlijk relevant is:

Belastingen

Bedrag x € 1.000	Actueel (31 dec 16)	begroot '16 (a)	werkelijk '16 jaar 2016 (b)	werkelijk '16 oude jaren (c)	totaal werk '16 (d=b+c)	begr-werk (e=a-d)
niet woning gebruik	3.653	3.571	3.595	1	3.596	-25
niet-woning eigendom	5.382	5.313	5.323	51	5.374	-61
woning eigendom	10.621	10.609	10.628	11	10.639	-30
totaal OZB	19.656	19.493	19.546	63	19.609	-116
hondenbelasting		199	221		221	-22
hondenbelasting kwijtschelding		-5	-7		-7	2
toeristenbelasting		100	124		124	-24
totaal belasting	19.656	19.787	19.884	63	19.947	-160

OZB-opbrengst

Bij opmaak van de rekening is beoordeeld wat de opbrengst zou moeten zijn op basis van de actuele waardecapaciteit van woningen en niet-woningen na afhandeling van vrijwel alle bezwaarschriften; kolom "actueel (31 dec 16)". De begroting 2016 is hiervoor niet meer gewijzigd. De werkelijke opbrengst voor aanslagjaar 2016 (kolom b) wijkt € 110.000 af van deze actuele prognose.

In de loop van 2017 worden nog aanslagen opgelegd en bezwaren afgehandeld. Hierdoor zal de werkelijke opbrengst over 2016 nog wijzigen. Dit zal worden verantwoord in de programmarekening 2017.

In de werkelijke baten 2016 zit een verrekening oude jaren verwerkt (kolom c) van € 63.000. Dit is een gevolg van dezelfde systematiek als waarmee de vorige alinea afsloot.

algemene uitkering

De decembercirculaire leidt tot een incidenteel voordeel van € 96.000 op de algemene uitkering 2016. Belangrijkste elementen zijn twee bijdragen voor "innovatieve aanpak energiek verhuizen" (€ 50.000) en "uitvoeringslasten EED richtlijn" (€ 26.000). De EED richtlijn gaat over de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Gemeenten en provincies zijn bevoegd gezag voor het toezicht hierop. Beide bedragen leiden tot uitgaven in 2017 en zijn gereserveerd. Via raadsweb zijn de leden van de gemeenteraad in januari geïnformeerd over de effecten van de decembercirculaire.

Bij opmaak van de rekening blijkt op programma 1 dat de kosten voor asielinstroom € 92.000 lager zijn dan begroot. De hiermee samenhangende inkomst uit de doeluitkering asielinstroom is als gevolg hiervan eveneens € 92.000 neerwaarts bijgesteld.

Over voorgaande jaren is sprake van een incidenteel tekort van € 265.000. Dit betreft eveneens een correctie in december en heeft vooral betrekking op de aftrekpost OZB in de algemene uitkering 2014.

stellige uitspraak BBV algemene uitkering

Met betrekking tot de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Dit houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Als hiervan wordt afgeweken moet worden opgenomen dat er een stellige uitspraak is en aanvullend moet worden toegelicht welke circulaire en/of aanvullende informatie in de jaarrekening is verwerkt. Dit betreft de volgende drie aanvullende aannames/correcties.

1. asielstroom

In de circulaire wordt voor de asielstroom een aanname gedaan voor de asielstroom van € 460.000. In de begroting is op grond van eigen aanname een bedrag verwerkt van € 980.000. De werkelijke kosten zijn op programma 1 € 92.000 lager dan begroot. Inclusief deze correctie is de algemene uitkering 2016 voor € 428.000 gecorrigeerd.

2. BTW-compensatiefonds (BCF)

De systematiek van verrekening BCF met het gemeentefonds is ingevoerd in de meicirculaire 2014. Dit betreft geen structurele toevoeging/uitname, maar een verrekening die op nacalculatiebasis wordt vastgesteld. Bij de invoering is via de gebruikelijke aparte bestuurlijke notitie (toegevoegd aan de behandeling van de Kadernota 2015) expliciet de lijn gekozen om de afrekening BCF jaarlijks incidenteel te verwerken op het moment van definitieve vaststelling; jaar t+1. De algemene uitkering 2016 is voor dit incidentele bedrag gecorrigeerd (minus € 874.000).

3. OZB aftrekpost

De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van een gemeente hangt onder andere af van de zogenoemde 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Het idee daarachter is: hoe meer geld een gemeente aan OZB kan binnenhalen, des te minder geld uit het gemeentefonds nodig is. Zonder de toepassing van de OZB-belastingcapaciteit bij de verdeling van het gemeentefonds zouden gemeenten met een hoge waarde aan onroerende zaken een hoger voorzieningenniveau of lagere belastingtarieven kunnen bieden dan gemeenten met een lage waarde. De OZB-belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de WOZ-waarden.

Bij opmaak van de jaarrekening wordt een actuele stand van de WOZ-waarden berekend aan de hand van gegevens die de belastingsamenwerking Gemeentebelastingen Amstelland aanlevert. Deze stand is actueler dan de gegevens die bij het CBS bekend zijn. De algemene uitkering 2016 is gebaseerd op de actuele WOZ-waarden en voor dit verslagjaar leidt dit tot een correctie van minus € 1,6 miljoen.

Stelposten

Op de stelpost "onvoorzien" resteert een bedrag van € 45.000 en bij "areaal" € 200.000 euro.

bijzondere baten en lasten/interne rente

oninbare/dubieuze belastingdebiteuren (nadeel € 200.000)

In de begroting is een budget beschikbaar van € 150.000 ter dekking van oninbare/dubieuze debiteuren. Dit is niet toereikend om de in 2016 werkelijk opgetreden oninbare belastingvordering, alsmede de aanvullende dotatie aan de voorziening te dekken.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%.

individueel keuzebudget (voordeel € 140.000)

Eind december moet een verplichting worden opgenomen vanwege het individueel keuzebudget (IKB) waarbij werknemers zelf mogen bepalen op welk moment zij hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen uitgekeerd krijgen. Eind 2015 is een bedrag gereserveerd van € 2,1 miljoen in afwachting van de invoering van het IKB. De verplichting ultimo 2016 op basis van het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016 bedraagt € 1.960.000, zodat een deel dit jaar kan vrijvallen.

overig (nadeel € 110.000)

In de jaarrekening 2015 is een bedrag opgenomen voor nog te ontvangen kosten. Bij de tweede tijdvakrapportage is ingeschat dat een deel van de reserveringen niet benodigd zouden zijn waardoor de begroting voor € 125.000 neerwaarts is bijgesteld. Enkele opgenomen posten binnen het sociaal domein (waarvan bij de 2^e tijdvak gedacht werd dat die zouden vrijvallen) zijn alsnog besteed, waardoor het in de tweede tijdvak vermelde voordeel grotendeels is verdwenen.

vennootschapsbelasting (nadeel € 44.000)

De vennootschapsbelasting (VpB) wordt geschat op maximaal € 44.000. Dit heeft betrekking op parkeren en actieve grondexploitaties. Op de overige onderdelen wordt geen VpB-last verwacht.

Interne producten + saldo kostenplaatsen

980 intern product beheer gebouwen (voordeel € 717.000)

Als belangrijkste oorzaken van de overschrijding kunnen in ieder geval worden genoemd:

- extra afschrijvingen ad € 675.000 wegens aanpassing van de afschrijvingssystematiek (voor € 467.000 verrekend met een elders verantwoord investeringsfonds);
- enkele niet begrote "extra opdrachten" met een totaal van € 108.000, met name voor sloop van een schuur bij Noorddammerweg 98, herstel van een verrotte vloer in Ouderkerkerlaan 15 en verhuizing van de Kunstuitleen;
- niet begrote kosten van elektriciteit en gas, met name door het gefaseerd vrijmaken van slooppanden, € 50.000 en
- hoger dan begrote aanslagen OZB: € 38.000.

Daar staat onder andere een voordeel tegenover doordat de voorziening onderhoud gebouwen voor € 1,3 miljoen kan vrijvallen. In 2017 vindt er een EMVI aanbesteding plaats om een andere partij (en ander pakket) te kiezen voor het onderhoud, waarbij de norm NEN2760 als eis geldt. Dat kan consequenties hebben voor de hoogte van de voorziening.

997 overige interne producten (kolom resultaat: voordeel € 542.000)

Bij het vaststellen van de begroting is een geautoriseerd saldo opgenomen voor de zogenoemde interne producten.

Financiële afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de begrotingsniveau (kolom "resultaat 2016") worden afgewikkeld met de bestemmingsreserve bedrijfsvoeringsfonds (via de regel "reservemutaties). Dit met uitzondering van € 190.000, dat betrekking heeft op "openluchttheater Elsrijk" en "de Bolder". In de Kadernota 2017 heeft de raad ingestemd met een aanvullend krediet voor de Bolder ad. € 170.000 en met een krediet van € 75.000 voor de "heropricting" van het openluchttheater door Stadsdorp Elsrijk.

In de jaarrekening wordt een beslispunt opgenomen om de bedragen die nu vrijvallen voor de Bolder (€ 115.000) en Elsrijk (€ 75.000) in het rekeningresultaat 2016 beschikbaar te houden voor 2017 en hiervoor de begroting te wijzigen.

998 kostenplaatsen (voordeel € 1.220.000)

De kolom "saldo rekening 2016" wordt afgewikkeld met de bestemmingsreserve bedrijfsvoeringsfonds (via de regel "reservemutaties).

Reservemutatie

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a plus	b minus	c=b-a verschil	stand 1 jan	d plus	e minus	stand 31 dec	f=e-d verschil	g=c-f
960 Amstelveense bijdrage M51	0	5.760	-5.760	6.000	0	5.754	246	-5.754	-6
960 Bewonersinitiatiefgroep Randwijk	600	600	0	0	600	0	600	600	-600
960 KNLTB garantie	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000	1.000	0
960 Verbouwing vierde sporthal	150	1.100	-950	1.650	150	16	1.784	134	-1.084
960 Verbouwing wijkcentrum De Bolder	170	1.284	-1.114	1.675	170	1.366	479	-1.196	82
960 Vervanging duurzame activa	750	0	750	0	750	0	750	750	0
960 Westwijkplein	793	795	-2	4	793	200	597	593	-595
996 Dekking kapitaallasten	8.554	3.173	5.381	32.163	3.177	4.572	30.769	-1.394	6.775
997 Vervanging bedrijfsmiddelen	1.361	4.562	-3.201	5.794	1.387	1.406	5.774	-19	-3.181
998 Bedrijfsvoeringsfonds	2.480	3.891	-1.411	3.353	1.295	1.087	3.561	208	-1.618
8 Algemene dekkingsmiddelen	15.858	21.165	-5.307	50.639	9.322	14.401	45.560	-5.079	-228

Bewonersinitiatief Randwijk

Op 14 december 2016 is het krediet ten behoeve van de verbouwing van het oude schoolgebouw Catharina van Clevepark tot een multifunctioneel wijk centrum beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zullen aanvangen in 2017. De € 600.000 lagere onttrekking aan de reserve betreft een faseringseffect.

verbouwing vierde sporthal

Diverse onderwijsinstellingen en sportverenigingen hebben aangegeven aanvullende behoefte aan goede binnensportruimte te hebben. In de Kadernota 2016 is voor de verbouwing van een vierde sporthal € 1,65 miljoen beschikbaar gesteld. Aangezien de werkzaamheden onlangs zijn gestart betreft de lagere onttrekking aan de reserve van € 1.084.000 een faseringseffect.

verbouwing wijkcentrum De Bolder

De Bolder ligt op een centrale plaats in de wijk bij winkelcentrum, scholen en sportvoorzieningen. Het gebouw is verouderd en technisch aan grondige renovatie toe. Daarnaast sluit de functionele indeling van het gebouw niet aan bij de behoefte, zeker niet binnen de context van 'welzijn nieuwe stijl'. Voor de volledige renovatie van De Bolder is een krediet van € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Westwijkplein

In de raadsvergadering van 12 december 2012 is het voorstel "Vaststellen van de grondexploitatie Westwijkplein en het bouwkrediet voor vernieuwing van wijkcentrum Westend" vastgesteld. Onderdeel van dit raadsvoorstel vormt een bijdrage uit de algemene reserve van € 849.000. Deze onttrekking is via de Kadernota 2014 bekrachtigd.

Van het krediet voor de renovatie van het wijkcentrum Westwijk valt € 495.000 vrij. In feite gaat het hier om het gedeeltelijk niet besteden van de toegevoegde reserveringen uit de onderhoudsvoorziening ad € 793.000. Dit betreft zowel het nieuwbouwdeel omdat de desbetreffende onderhoudsmaatregelen door de nieuwbouw zijn ingehaald als het gehandhaafde deel omdat een tweetal geplande onderhoudsmaatregelen nog niet nodig bleek. Voor het gehele pand is een nieuwe onderhoudsplanning gemaakt, welke binnen de bestaande begroting kan worden gedekt.

dekking kapitaallasten

Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.

vervanging bedrijfsmiddelen

Via de ideaalcomplexen lopen dotaties en onttrekkingen in verband met investeringen in bedrijfsmiddelen. Hier ligt een relatie met het verschil bij dekking kapitaallasten.

bedrijfsvoeringfonds

Het overschot op de bedrijfsvoeringfondsen wordt betrokken bij het oplossen van knelpunten in de bedrijfsvoering. Het oplossen van problemen binnen de bedrijfsvoering is primair de verantwoordelijkheid van het management en komt niet tot uitdrukking op de bestuurlijke producten/programma's.

Binnen de door de raad vastgestelde bandbreedte beschikt elke afdeling over een bedrijfsvoeringsfonds (totaal nul). Jaarlijks worden de resultaten van zowel bestuurlijk product "997 Interne producten" als "998 Saldo kostenplaatsen" daarmee verrekend. Daarenboven beschikt de directie over een concern bedrijfsvoeringsfonds (€ 3,0 miljoen). Binnen het bedrijfsvoeringsfonds wordt tevens het eenmalig verleende bedrag voor digitaal werken ad. € 1,5 miljoen administratief verwerkt. Van dit bedrag resteert eind 2016 nog € 590.000.

Als bovengrens voor de omvang van het fonds schrijft de nota 5% van de bedrijfsvoeringsbudgetten voor. Met een omvang eind 2016 van afgerond € 3,6 miljoen blijft het fonds binnen deze grens.

De gezamenlijke bedrijfsvoeringsfondsen bedragen namelijk € 96 miljoen. Met een maximum van 5% daarover bedraagt de bovengrens van het bedrijfsvoeringsfonds € 4,8 miljoen.

Voorzieningsmutatie

product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a	b	c=b-a	stand	d	e	stand	f=e-d	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
960 Bijdrage A9	802	18.605	17.803	17.803	801	18.604	0	17.803	0
960 Dubieuze debiteuren	80	0	-80	629	328	247	710	-81	1
960 Ombouw Amstelveenlijn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
960 Onderhoud Vastgoed	2.958	1.978	-980	5.620	2.992	3.652	4.960	660	-1.640
960 Wachtgeld en wethouders	1.141	404	-737	3.284	1.191	395	4.080	-796	59
8 Algemene dekkingsmiddelen	4.981	20.987	16.006	27.336	5.312	22.898	9.750	17.586	-1.580

bijdrage A9

In het raadsvoorstel "Aanbieding programmabegroting 2017" is via beslispunt 4 besloten de bijdrage A9 vervroegd af te lossen

dubieuze debiteuren

In de verordening 212 staan gedragsregels voor het bepalen van het saldo dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%. Dit leidt tot een voorziening per 31 december 2016 van € 710.000. De grootste post hierbinnen betreft belastingdebiteuren (€ 410.000).

onderhoud Vastgoed

Zie toelichting intern product "beheer gebouwen".

wachtgeld en wethouders

Voor het bepalen van de voorziening is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de waarde van het lopende jaar moet zijn om in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%. In 2016 heeft een lagere rekenrente geleid tot een aanvullende dotatie aan de wachtgeldvoorziening van € 350.000.

5 Paragrafen

5.1 lokale heffingen

5.1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. De gemeente Amstelveen kent de volgende belastingen: onroerende zaakbelastingen, toeristenbelasting, parkeergeld en hondenbelasting. Parkeergeld betreft formeel een belasting. Gelet op het betalen van een vergoeding voor deze dienst zijn de inkomsten in deze paragraaf onder retributies verantwoord.

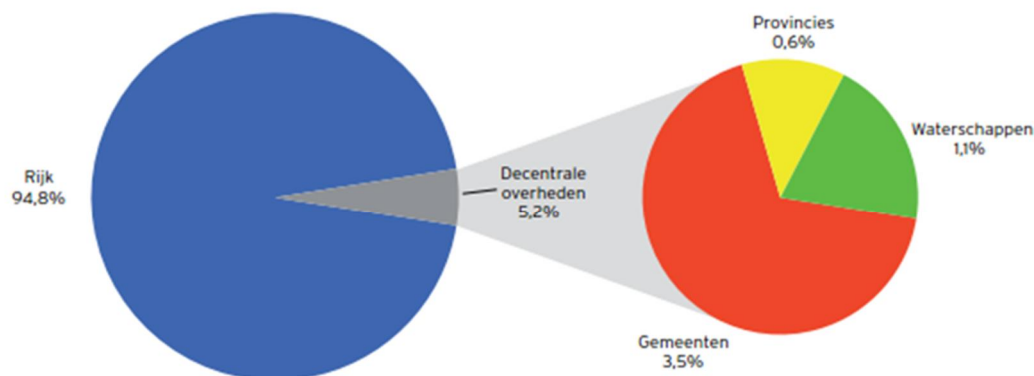
Retributies

Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De gemeente Amstelveen kent de volgende retributies: afvalstoffenheffing, rioolrecht, leges, marktgeld, kostenaheffingsaanslag (parkeren) en grafrechten.

Grafrechten zijn onderverdeeld in rechten begraafplaats (zoals recht van begraven en begraven houden) en onderhoudsrechten begraafplaats. De post leges bevat secretarieleges (voor paspoorten, rijbewijzen etc.) en bouwvergunningen.

5.1.2 Inkomsten lokale heffingen

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen gaat ruim drie procent naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 5 procent voor hun rekening, de rijksoverheid 95%¹. Het aandeel aan ontvangen belastingen en retributies van Amstelveen bedraagt voor 2016 € 49,8 miljoen.

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2015/04/02/rapport-monitor-van-de-ontwikkeling-van-de-lokale-lasten-op-macroniveau.html>

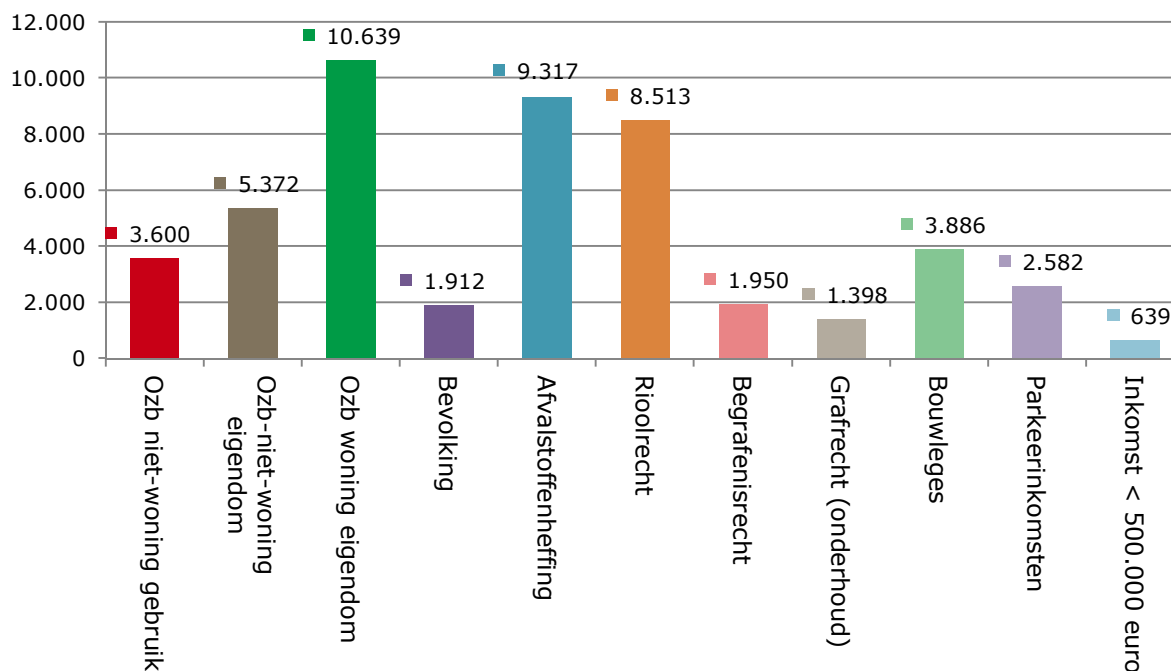

5.1.3 Geraamde inkomsten lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totaal geraamde inkomsten uit lokale heffingen zoals opgenomen in de begroting 2016. Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht met afgerond 75 procent de opbrengst lokale heffingen.

bedragen x € 1.000	rekening	begroting	rekening
omschrijving	2015	2016	2016
Ozb niet-woning gebruik	3.362	3.571	3.600
Ozb-niet-woning eigendom	4.866	5.313	5.372
Ozb woning eigendom	10.393	10.609	10.639
Toeristenbelasting	90	100	124
Hondenbelasting	226	199	221
<i>Belastingen</i>	<i>18.937</i>	<i>19.792</i>	<i>19.956</i>
Afvalstoffenheffing	9.177	9.180	9.317
Rioolrecht	8.152	8.399	8.513
Marktgeden	154	137	157
Begravenisrecht	1.376	1.782	1.950
Grafrecht (onderhoud)	1.491	1.392	1.398
Bouwleges	2.339	2.502	3.886
Parkeerinkomsten	2.241	2.455	2.582
Bevolking	1.804	1.872	1.912
APV vergunningen	110	99	106
Overig	23	12	31
<i>Retributies</i>	<i>26.867</i>	<i>27.830</i>	<i>29.852</i>
Totaal	45.804	47.622	49.808

In onderstaande grafiek is de gerealiseerde verdeling procentueel weergegeven, waarbij alle inkomsten kleiner dan € 500.000 zijn getotaliseerd.

Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling;
- Het hanteren van kostendekkende tarieven.

Indexering

In de Kadernota 2016 is als uitgangspunt een index van 1,00 procent opgenomen.

Kostendekkende tarieven

Voor een groot deel van de in de tabel hierboven genoemde lokale heffingen geldt als uitgangspunt dat de totale kosten gedekt dienen te worden door de opbrengst uit het tarief. Om recht te doen aan dat uitgangspunt kan de werkelijke ontwikkeling van het tarief afwijken van het algemene indexeringspercentage van 1,00 procent. Daarnaast geldt bij de kostendekkende tarieven dat externe (met name wettelijke) factoren onverkort worden doorberekend in het tarief. Kostendekkende tarieven worden opgelegd voor de inzameling van huishoudelijk afval, riolering, begraven, kosten naheffingsaanslag parkeerbelastingen en leges.

Toelichting verschil begroting-rekening

Alleen als de werkelijke opbrengst afwijkt van de actuele prognose wordt een toelichting opgenomen.

5.1.4 Overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De totale werkelijke OZB-opbrengst voor het aanslagjaar 2016 bedraagt € 19,5 miljoen.

Macronorm

De macronorm is niet in wetgeving vastgelegd. In het bestuursakkoord tussen het Rijk en de VNG van juni 2007 is afgesproken dat er een bovengrens is aan de totale stijging van de OZB-opbrengst. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie op het volume van het gemeentefonds. Dit kan betekenen dat gemeenten collectief worden gekort als een aantal van hen het tarief fors verhoogt. Amstelveen blijft de laatste jaren door het gehanteerde indexeringsbeleid onder de macronorm.

Tarieven 2016

Jaarlijks vindt de waardeindexering van het onroerend goed plaats. Indien sprake is van een waardeverhoging of -verlaging, dan wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld om een gelijke opbrengst te krijgen. Vervolgens wordt deze opbrengst geïndexeerd. De jaarlijkse indexering is afgestemd op de inflatieontwikkeling. De in de begroting opgenomen gemiddelde prijscompensatie (lonen en prijzen) bedraagt 1,00 procent (opbrengst 2016 = opbrengst 2015+1,00%).

Voor de WOZ moeten alle onroerende zaken jaarlijks worden getaxeerd. De vastgestelde WOZ-waarde wordt door de gemeente gebruikt als heffingsmaatstaf voor de aanslag OZB. Voor de tarievennota 2016 is in eerste instantie rekening gehouden met een waardeontwikkeling van het onroerend goed van +3% voor de woningen en -/10% voor de niet-woningen zoals kantoren, winkels en bedrijven.

In het raadsvoorstel van december 2015 is een herberekening gemaakt nadat de hertaxatie voor de WOZ grotendeels afgerond was. Op basis van die gegevens is de gemiddelde waardeontwikkeling voor woningen +4% en voor niet-woningen -/6%. Bij de berekening van deze percentages is eveneens rekening gehouden met toegekende verlagingen voor bezwaarschriften. Het tarief is op grond van deze aanpassing neerwaarts bijgesteld omdat anders een te hoge opbrengst wordt gerealiseerd.

Afvalstoffenheffing

De kosten voor de afvalinzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen worden met de afvalstoffenheffing aan huishoudens in rekening gebracht. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

De tarievennota 2016 leidt tot de volgende tariefvoorstellen 2016;

- éénpersoonshuishouden: tarief 2015 + 0,00%
- meerpersoonshuishouden: tarief 2015 + 0,00%

Rioolrecht

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn uitgangspunt voor de berekening van het tarief van het rioolheffing. Deze retributie wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht, waarbij de eigenaar de betalingsplichtige is. Indien meer dan 500 m³ water wordt afgenomen, wordt daarboven per 10 m³ door de gebruiker een bedrag betaald.

Op 17 december 2014 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015–2020 vastgesteld door de raad. In het GRP wordt weergegeven hoe de gemeente Amstelveen in de periode 2015-2020 haar rioleringstaak wil uitvoeren. In dit plan is rekening gehouden met het zogenaamde verbrede rioolrecht. Naast de reeds bestaande verantwoordelijkheid voor de afhandeling van het afvalwater hebben de gemeenten ook een zorgplicht voor het voorkomen van structureel nadelige gevolgen van grondwater en de zorg voor het inzamelen en verwerken van hemelwater.

De tarievennota 2015 leidt tot het volgende tariefvoorstel 2015;

- rioolrecht: tarief 2015 + 1,50%

Hondenbelasting

Iedereen, die één of meer honden heeft, moet hondenbelasting betalen. De tarieven voor 2016 zijn verhoogd met de inflatiecorrectie.

Overige lokale heffingen

Naast de in het voorgaande behandelde tariefontwikkeling voor OZB, rioolrecht, hondenbelasting en afvalstoffenheffing valt samengevat het volgende te melden met betrekking tot de overige lokale heffingen:

Zorgvlied

De inkomsten uit hoofde van zowel de afkoop van grafrecht en onderhoudsrecht zijn hoger dan begroot, in totaliteit € 170.000. Door het aanbieden van de mogelijkheid de verlengingen van de graftermijnen per jaar te betalen is de animo om de graven aan te blijven houden verbeterd. Het aanbieden van een verkorte graftermijn van 10 jaar, gekoppeld aan de afkoop van het onderhoud voor dezelfde periode, blijkt financieel aantrekkelijk.

Leges

Leges zijn verschuldigd voor een groot aantal zeer uiteenlopende diensten. Van de aanvraag voor een paspoort tot de aanvraag van een vergunning voor het kappen van een boom, De belangrijkste zijn de bouwleges en de leges bevolking. De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door volledige kostendekking en in bepaalde gevallen door in wettelijke regelingen vermelde normbedragen.

Bouwleges

Voor het behandelen van aanvragen voor bouwvergunningen in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) hanteert het college voor de bouwleges een kostendekkend tarief.

In de eerste en tweede tijdvakrapportage is de begroting aangepast voor respectievelijk € 315.000 en € 100.000 door een toename van het aantal bouwprojecten. Daarbovenop is € 1,3 miljoen aan bouwleges ontvangen door zowel het aantal reguliere aanvragen (€ 0,4 miljoen) als grote projecten (€ 0,9 miljoen). Duidelijk is dat de vastgoedsector de laatste jaren weer sterk aantrekt. De toename van bouwaanvragen (+20%) toont dit ook aan. In de Kadernota/tijdvakrapportage 2017 zal meer zicht bestaan op wat dit voor het komende jaar en structureel betekent. In de begroting 2017 is overigens een geactualiseerde ureninzet voor de gehele begroting gehanteerd, waardoor het resultaat in de jaarrekening niet 1-op-1 doorvertaald kan worden naar de begroting 2017.

Leges Bevolking

Leges worden geheven als vergoeding van kosten die de gemeente maakt in het kader van de dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. Voorbeelden zijn het afgeven van reisdocumenten en rijbewijzen.

Parkeren

Parkeerbelasting wordt geheven voor het parkeren van een motorvoertuig op plaatsen waar is besloten dat parkeerbelasting is verschuldigd. Het doel van de parkeerbelasting is het verbeteren van de doorstroming van de parkeergelegenheid door een financiële prikkel. Bezoekers dienen hiervoor per keer de parkeerbelasting te voldoen indien het voor deze is toegestaan in het aangewezen gebied te parkeren.

Voor bewoners en bedrijven is er de mogelijkheid tot het aanvragen van een vergunning. Hierdoor kunnen zij wel parkeren in het gebied en zijn de parkeerkosten substantieel lager.

In de eerste tijdvakrapportage is gemeld dat in 2016 een hogere opbrengst wordt gerealiseerd ad. € 405.000 voor vergunningen, parkeergelden en met name naheffingsaanslagen. In de tweede tijdvak is daar aanvullend voor naheffingsaanslagen en parkeervergunningen € 84.000 aan toegevoegd. De begroting is voor deze baten gewijzigd. Ondanks dit is de werkelijke inkomst € 130.000 hoger door het opleggen van meer naheffingsaanslagen en het afgeven van meer vergunningen. Uiterlijk bij de Kadernota/1^e tijdvakrapportage wordt verwacht dat een beter beeld bestaat over het structurele effect van met name de hogere inkomst naheffingsaanslagen.

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf binnen de gemeente, door personen die geen ingezetene zijn van de gemeente, wordt belastingen geheven. De tarieven voor 2015 zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,00% t.o.v. 2015. Het in 2016 verantwoorde bedrag toeristenbelasting heeft betrekking op het aantal overnachtingen dat in 2015 heeft plaatsgevonden.

APV

Dit betreft de inkomsten van de Algemene Plaatselijke Verordening en de Drank- en Horecawet.

5.1.5 Lokale lastendruk

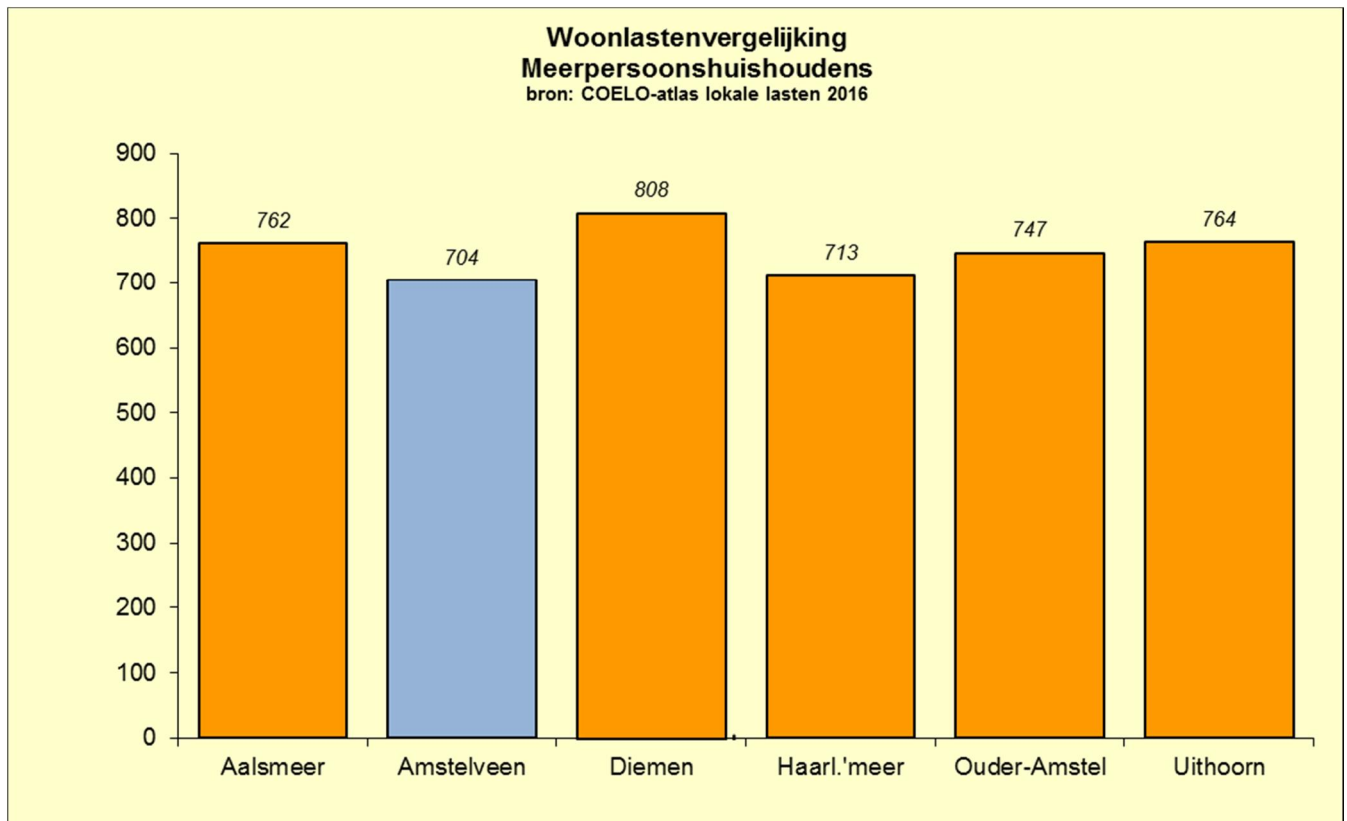
Woonlastenvergelijking

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2016. Voor de vergelijking met omliggende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2016, opgesteld door het COELO².

² Deze COELO-Atlas geeft woonlastenberekeningen (OZB, riool en afvalstoffen) voor alle Nederlandse gemeenten en biedt daarmee een goed inzicht in de lokale lastendruk.

Voor 2016 bedragen de Amstelveense woonlasten (meerpersoonshuishoudens) € 704, hetgeen lager is dan het landelijk gemiddelde van € 723. Vergeleken met de ons omliggende gemeenten kent Amstelveen de laagste lokale lasten (zie hieronder). Gesteld kan worden dat Amstelveen in staat is haar kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau te koppelen aan relatief lage woonlasten.

5.1.6 Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen van gemeentelijke heffingen. Kwijtschelding wordt verleend indien een betalingsschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de opgelegde heffing te betalen.

Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing en hondenbelasting. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt uitgegaan van een normbedrag bestaanskosten van 100 procent van de bijstandsnorm. Behandeling van kwijtscheldingsaanvragen vindt plaats conform de Leidraad Invordering behorend bij de Invorderingswet 1990 en het Kwijtscheldingsbesluit Amstelveen.

Evenals in voorgaande jaren is gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft de burger vooraf toestemming om de gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Burgers hoeven na toestemming geen uitgebreid formulier in te vullen. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Aanvragers waaraan geen automatische kwijtschelding kon worden verleend omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, hebben daarna nog altijd mogelijkheid om een normale papieren kwijtscheldingsaanvraag in te dienen.

Reden voor afwijzing is in de meeste gevallen: een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen zoals één of meerdere autokentekens die op naam staan. Daarnaast weigert een klein gedeelte de juiste kopieën van gegevens te verstrekken waardoor geen volledige toetsing kan plaatsvinden.

kwijtschelding (per belastingjaar)	werkelijk 2015	werkelijk 2016
A) Formulieren:		
aantal verzoeken	495	804
afgewezen	158	227
Kwijtschelding	337	577
idem in euro	63.000	104.500
B) "automatische kwijtscheldingen"	1.188	862
idem in euro	264.000	191.000
A+B) totaal kwijtschelding (x €)	327.000	295.500

In totaliteit is de kwijtschelding 2016 iets lager dan 2015. Er is sprake van een verschuiving van automatische kwijtscheldingen naar aanvraag via formulieren.

5.1.7 Kerngegevens

	werkelijk 2015	werkelijk 2016
WOZ:		
WOZ-objecten per 1 januari:		
- woning	44.872	45.127
- niet-woning.	2.658	2.690
WOZ-bezwaarschriften (objecten) in:		
- aantallen	1045	734
- percentages	2,2	1,5
WOZ-(hoger) beroepschriften	5	10
Invordering:		
Aantal afgegeven incasso's	47%	54%
Aantal aanmaningen	5.149	6.869
Aantal dwangbevelen	1.692	3.487

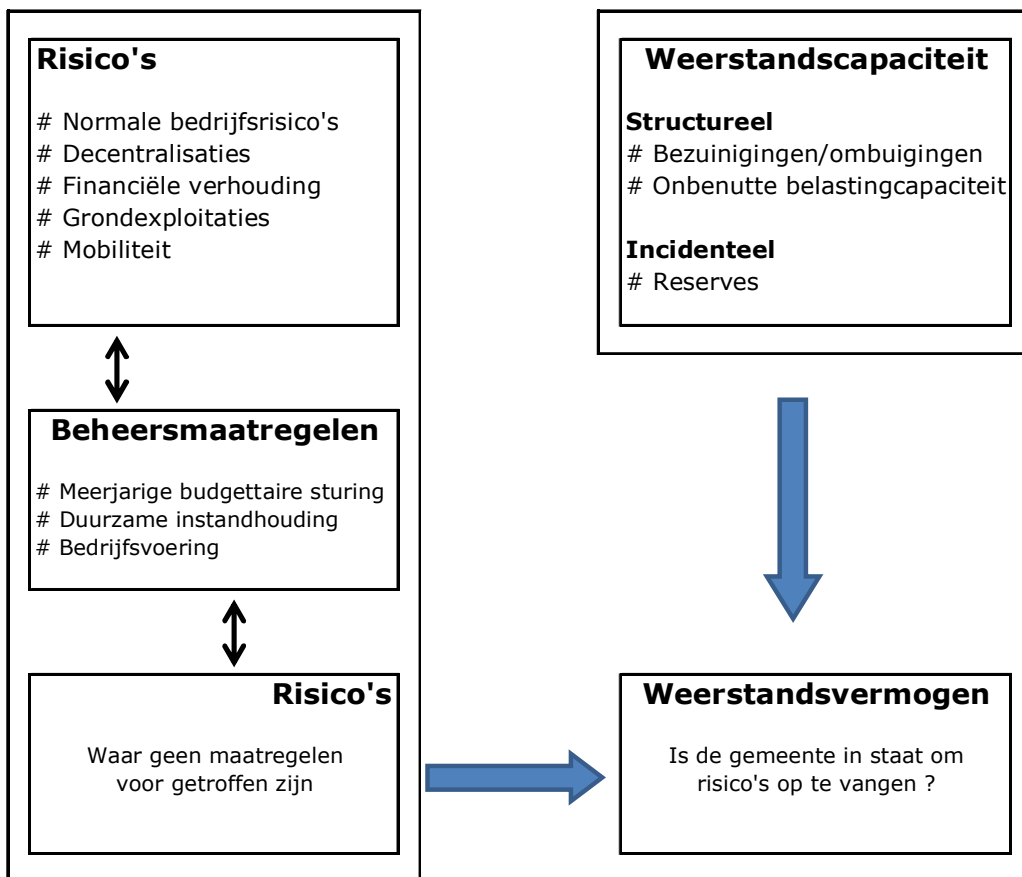

5.2 weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gemeentelijke risicobeleid en inzicht voor de raad in de weerstandscapaciteit staat hoog op de bestuurlijke agenda.

Het beleidskader is met de nota Risicobeleid en reservebeleid in 2012 vastgesteld. De opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie aangaande het gemeentelijk weerstandsvermogen hebben daarin hun plaats gekregen. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen. Dit risicoprofiel wordt vervolgens afgezet tegen de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen. Door risicoprofiel en weerstandscapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandsvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandcapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandcapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken. Vorenstaand wordt een en ander schematisch samengevat. Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

5.2.1 Risico's en beheersmaatregelen

Zoals hiervoor aangegeven dienen risico's en beheersmaatregelen in onderlinge samenhang te worden gezien. Dit gebeurt in Amstelveen middels het door de jaren heen ontwikkelde duurzame financiële beleid dat de volgende pijlers kent:

1. Een goed functionerende planning en control-cyclus (meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing);
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een adequaat risicobeleid en het aanwezig zijn en in standhouden van voldoende weerstandcapaciteit.

1. Meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing

Amstelveen werkt vanuit een meerjarige visie en begroting waardoor structurele maatregelen kunnen worden geëffectueerd en indien nodig interim- of faseringsmaatregelen kunnen worden genomen zodat een zorgvuldige en afgewogen beleidsimplementering kan plaatsvinden. Dit krijgt onder meer vorm via de jaarlijkse begroting en rekening. In de Kadernota worden de actuele meerjarige ontwikkelingen (intern en extern (macro economische ontwikkelingen en de invloed daarvan op Amstelveen)) geschetst die van belang zijn voor bestuurlijke (bij)sturing. Indien daar aanleiding toe is dan wordt het bestuur separaat geïnformeerd.

Eind 2012 werden de gevolgen bekend van het Regeerakkoord Rutte II. Dit betreft vergaande decentralisatiemaatregelen in het sociaal domein, een omvangrijke korting op het gemeentefonds en een ingrijpende herziening van het verdeelstelsel voor de algemene uitkering. Het zwaartepunt van deze maatregelen ligt qua ingangsdatum in 2015. Een goed beeld van de uiteindelijke effecten van de decentralisaties ontstaat pas na enkele jaren. Er blijft dus een stuk onzekerheid de komende jaren.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 is een nieuwe Politieke Agenda 2014-2018 opgesteld met een bestuurlijke visie voor deze periode. Dit is uitgewerkt in een College Uitvoeringsprogramma 2014-2018, dat gelijktijdig met de programmabegroting 2015 aan de gemeenteraad is voorgelegd. Dit heeft een vervolg gekregen met nadere kaderstellende besluitvorming via de Kadernota 2016 en Kadernota 2017. Dit betreft naast noodzakelijke ombuigingen ook maatschappelijke investeringen in nieuw beleid en een lange termijnvisie, die anticipeert op de omslag van groeigemeente naar beheergemeente.

Daarmee ligt er een actueel meerjarig budgettair kader dat de bestaande gezonde financiële positie van Amstelveen handhaaft en dat robuust genoeg is om de openstaande uitdagingen en onzekerheden tegemoet te treden.

2. Duurzame instandhouding

Het waarborgen van de duurzame instandhouding van de Amstelveense (fysieke) infrastructuur en voorzieningen op langere termijn is een belangrijke pijler van het gemeentelijk (financieel) beleid. De essentie van dit beleid is met drie samenhangende lijnen te duiden:

- Op basis van rationele meerjarige onderhoud beheerplannen hebben de meerjarenramingen toereikende structurele budgetten voor de instandhouding van de bestaande fysieke infrastructuur (gemeentelijke gebouwen inclusief onderwijs, wegen, groen en sportvelden). Hiermee is een belangrijk risico voor gemeenten, namelijk het sluipender wijze ontstaan van onderhoudsachterstanden, ingedamd;
- De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet. De optimalisering van de werkwijze en afstemming via een integraal uitvoeringsprogramma infra-werken vervult daarin een wezenlijke rol;
- De komende jaren dient zich een omslag aan van groeigemeente naar beheergemeente. Dit wordt vroegtijdig onderkend en hierop wordt geanticipeerd in de koers voor de langere termijn.

De verdere uitwerking van de duurzame instandhouding staat centraal in paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen".

3. Bedrijfsvoering

Het ambtelijk management is binnen bestuurlijk vastgestelde kaders verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betekent dat het management, binnen deze kaders, bepaalt hoe de bestuurlijk vastgestelde resultaten en prestaties worden gerealiseerd. Risicomanagement is binnen de bedrijfsvoering daarom een belangrijk onderwerp. Het is de verantwoordelijkheid van elke manager om de belangrijke risico's op zijn/haar werkterrein te duiden en aan te geven welke beheermaatregelen zijn/kunnen worden getroffen (vermijden, verzekeren, afdekken). Doordat dit een verplichte paragraaf van het afdelingsplan is, wordt het risicobewustzijn binnen de ambtelijke organisatie gestimuleerd. Daarnaast worden actuele ontwikkelingen van de grote thema's die hieronder in de paragraaf risico's zijn beschreven ook op centraal niveau gemonitord.

Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie heeft prioriteit, teneinde in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de vraagstellingen vanuit bestuur en samenleving in een veranderde en veranderende omgeving. Dit komt uitvoeriger aan de orde in de paragraaf bedrijfsvoering van deze begroting.

Aan de in het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 genoemde ombuigingsopgave draagt de ambtelijke organisatie € 4 miljoen bij. Twee miljoen euro binnen het fysiek domein en twee miljoen euro op de ondersteunende functies. De structurele taakstelling is in de begroting verwerkt. De tijdelijke frictiekosten worden ten laste van de bedrijfsvoeringbudgetten van de ambtelijke organisatie gebracht.

4. Risicobeleid

De risico's zijn onderverdeeld in:

- 4.1 Normale bedrijfsrisico's
- 4.2 Financiële verhouding en decentralisaties
- 4.3 Grondexploitaties
- 4.4 Mobiliteit

4.1 Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 215 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

Algemene uitkering gemeentefonds

Met een omvang van ongeveer € 100 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. Daarna volgt de onroerende zaakbelasting met afgerond € 20 miljoen. De hoogte en ontwikkeling van de uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de Rijksbegroting en is voor Amstelveen niet beïnvloedbaar. Het perspectief in reële termen is voor de komende jaren uiterst sober door een meerjarig oplopende structurele korting ("opschalingskorting"). Tot en met 2020 gaat het voor Amstelveen om jaarlijks afgerond € 0,3 miljoen. Volgens de huidige plannen van Rijk loopt deze korting daarna nog verder op in de jaren tot en met 2025 met nog hogere bedragen. In het bestuurlijk overleg tussen Rijk en VNG ageert de VNG stelselmatig tegen deze korting. Voor de lopende kabinetsperiode is de korting een voldongen feit, voor de jaren daarna biedt de nieuwe kabinetsformatie een moment van heroverweging (zie ook hierna paragraaf 4.2.).

Amstelveen is de laatste jaren sterker gegroeid dan het landelijk gemiddelde (met name inwoneraantal en daarvan afgeleide maatstaven), hetgeen een positief effect heeft gehad op de algemene uitkering gemeentefonds. Naast hogere areaaluitgaven heeft dit geholpen om tegenvallende ontwikkelingen op accessen en maatstaven op te vangen en de begrotingspositie te versterken.

Open eindregelingen: uitkeringen levensonderhoud

Via de zogeheten Gebundelde Uitkering (BUIG) ontvangt de gemeente een uitkering van het Rijk voor het verstrekken van uitkeringen levensonderhoud. Dit betreft uitkeringen in het kader van de Participatiewet, BBZ, IOAW en IOAZ. Dit zijn zogenoemde open einde regelingen. Gemeenten ontvangen een uitkering op basis van een objectief verdeelmodel. Voor Amstelveen gaat het in 2016 om afgerond € 18 miljoen. Daarmee is Amstelveen een voordeelgemeente. Dit voordeel is naar de toekomst toe onzeker, omdat het verdeelmodel volop in discussie is. Met ingang van 2017 wordt een forse revisie van het verdeelmodel doorgevoerd. In 2017 wordt nader onderzoek gedaan naar de grotere verschillen in het model, waar onder andere Amstelveen aan deelneemt.

De ontwikkeling van het bijstandsvolume kan niet los worden gezien van de inspanningen om de instroom in de bijstand te beperken en de uitstroom te bevorderen. Op deze onderdelen (re-integratie, beschut werken en sociale werkvoorziening) ontvangt de gemeente aparte vergoedingen via het onderdeel Werk van de Integratie Uitkering Sociaal Domein. Deze vergoedingen zijn niet toereikend om de gemaakte kosten te dekken. Een substantieel deel van het overschot op de Gebundelde Uitkering wordt ingezet binnen het onderdeel Werk van het Sociaal Domein.

Open eindregelingen: Hulp bij huishoudens

Een andere grote open eind regeling is de integratie-uitkering voor reeds langer bij de gemeente ondergebrachte Wmo-taken, met name hulp bij huishoudens (Hbh). Voor 2016 bedraagt deze uitkering afgerond € 5,2 miljoen. Met ingang van 2015 is het gemeentelijk takenpakket in het sociaal domein, waaronder de Wmo, sterk uitgebreid. Dit komt hierna uitvoeriger aan de orde in paragraaf 4.2.

Claims met betrekking tot tegemoetkoming in planschade

Bij het opstellen of wijzigen van bestemmingsplannen, het opstellen van een projectbesluit of buitenplanse ontheffingen van een bestemmingsplan (met name het gevolg van een voorgenomen bouwactiviteit) dient rekening gehouden te worden met verzoeken tot tegemoetkoming in planschade; dit kan betrekking hebben op inkomensvermindering dan wel waardevermindering van eigendom op grond van afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Bij het opstellen van actualiseringplannen wordt ter beperking van het risico op planschade dit expliciet meegenomen in de wijze van bestemmen. Indien nodig wordt een planschaderisicoanalyse uitgevoerd. Een andere maatregel kan zijn om een wijziging in planologisch regime "voorzienbaar" te maken waardoor het recht op planschade vervalt.

Voor het opstellen van buitenplanse ontheffingen en projectbesluiten worden planschade overeenkomsten getekend met de initiatiefnemer/ontwikkelaar. Het financieel risico voor de gemeente blijft hierdoor beperkt tot de inzet van ambtelijke capaciteit voor het behandelen van planschade verzoeken. Deze kosten mogen wettelijk niet verhaald worden en komen om die reden ten laste van de betreffende grondexploitatie of als er geen exploitatie is, de algemene middelen. Planschadeverzoeken die als gevolg van de periodieke actualisatie van een bestemmingsplan worden ingediend komen in het geheel voor rekening van de algemene middelen. Voorgenomen wijzigingen tot ruimtelijke inperkingen moeten om deze reden voorzien worden van een financiële risicoparagraaf.

Dividuitkering Eneco

Amstelveen is voor 1,5 procent aandeelhouder van energiebedrijf ENECO. In de begroting wordt rekening gehouden met een winstuitkering van € 1,45 miljoen. Zie verder de paragraaf "Verbonden partijen".

Dividuitkering BNG

Aangescherpte kapitaaleisen voor banken, vervat in het Basel 3 akkoord, leiden er toe dat banken hun vermogen dienen te verhogen. De nieuwe eisen gelden met ingang van 2019. Dit kan er onder andere toe leiden dat, om het buffervermogen op te bouwen, aandeelhouders de komende jaren een lagere dividuitkering ontvangen. Daarnaast staat de dividuitkering mogelijk ook onder druk door invoering van een "Bankenbelasting".

De Amstelveense begroting bevat een structurele dividuitkomst van € 145.000. In de Kadernota 2017 is de dividuitkering structureel met € 25.000 verlaagd.

Garanties

In het hoofdstuk "balans" wordt bij "niet uit de balans blijvende verplichtingen" ingegaan op verstrekte garanties. De twee regelingen met het hoogste garantiebedrag zijn het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de balansoelichting.

Wachtgeldvoorziening wethouders

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (BZK) wenst dat de pensioenopbouw en uitkering van pensioenen zo snel mogelijk via ABP wordt opgebouwd en uitgevoerd. Op zijn vroegst komt er in 2021 een APPA-fonds. De verwachting is dat actieve bestuurders en de voormalige bestuurders met wachtgeld als eerste worden overgedragen, gevolgd door bestuurders zonder wachtgeld (zogenoemde slapers).

Het over te dragen bedrag wordt de "reservewaarde" van het lopende jaar genoemd oftewel de contante waarde van het doelvermogen om het pensioen uit te keren. Voor het bepalen van de reservewaarde is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de reservewaarde van het lopende jaar moet zijn om toch tot het doelvermogen aan te groeien. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%. In 2016 heeft een lagere rekenrente geleid tot een aanvullende dotatie aan de wachtgeldvoorziening van € 350.000.

Het kan zijn dat door ontwikkelingen in de toekomst een bedrag bijgestort moet worden in de getroffen voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan een lagere rekenrente of het verplicht afkopen van afgesloten verzekeringspolissen bij overdracht aan het ABP. De tussentijdse afkoopwaarde van dit soort polissen ligt (aanzienlijk) lager dan de premievrije waarde bij de verzekeraar op de einddatum. In de komende jaren zal blijken wat het Ministerie van BZK besluit over deze polissen.

Conclusie normale bedrijfsrisico's

Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een **risicobuffer van afgerond 10,0 miljoen euro** (5 procent van het begrotingstotaal van € 215 miljoen) aangehouden dient te worden. Dit als buffer voor incidentele risico's (waarvoor geen voorziening is getroffen). Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast.

4.2 Financiële verhouding en decentralisaties

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op deze terreinen die niet meer vallen binnen de onzekerheidsmarges en risicobandbreedte van de reguliere bedrijfsvoering. Concreet behandelen wij drie onderwerpen, te weten de toekomst van de financiële verhouding, het sociaal domein en de Omgevingswet.

Omgevingswet

Naar verwachting wordt de Omgevingswet voorjaar 2019 van kracht. Deze wet vervangt circa 26 sectorale wetten en ongeveer 120 bestaande maatregelen van bestuur in de sfeer van wonen en bouwen. Doelstelling van deze wet is om het eenvoudiger te maken voor initiatiefnemers in ruimtelijke ontwikkelingen en tevens sneller en met minder kosten tot een vergunning te kunnen komen. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Inmiddels is een transitieteam ingericht om de implementatie van deze wet in de organisatie tot stand te brengen.

Sociaal domein

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor veel nieuwe taken op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd. Deze drie terreinen komen afzonderlijk aan de orde in Programma 1 Sociaal Domein, verreweg het grootste van de zes programma's. Belangrijke onzekerheden naar de toekomst toe zijn de autonome groei van de zorgvraag in combinatie met achterblijvende nominale en reële compensatie via de macrobudgetten, alsmede mogelijk ingrepen van het Rijk op onderdelen waar sprake lijkt te zijn overschotten, zonder tegelijkertijd rekenschap te geven van tekorten op andere terreinen. Al met al is de ervaringstijd nog te kort om te kunnen spreken van een stabiele en uitgekristalliseerde situatie. Dat laatste geldt ook aan de inkomstenkant voor het functioneren van de verschillende nieuwe, objectieve verdeelmodellen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de gevoeligheid voor herverdeeleeffecten door schommelingen in verdeelmaatstaven, lokaal en landelijk.

Toekomst financiële verhouding

Uiterlijk in 2017 zijn er nieuwe verkiezingen voor de Tweede Kamer, met aansluitend een traject van kabinetsformatie en de opstelling van een Regeerakkoord. Dit is een belangrijk moment voor de meerjarige financiële vooruitzichten voor gemeentelijke financiën, omdat dit doorgaans volop meedoet in de financiële paragraaf van het Regeerakkoord. Meer specifiek zijn twee zaken te noemen die aan de voorkant een druk leggen op dit traject. In de eerste plaats de bestaande meerjarig oplopende opschalingskorting tot en met 2025 en in de tweede plaats de gepubliceerde Startnotitie 2018-2021 van het CPB, waarin een efficiencykorting van maximaal € 400 miljoen op het gemeentefonds acceptabel wordt geacht. Een andere relevante ontwikkeling is de in gang gezette studie naar een fundamentele herziening van de huidige systematiek van de financiële verhouding. Daarbij komen tal van zaken aan de orde, waarvan de impact ongewis is.

Conclusie financiële verhouding en decentralisaties

Effecten vanuit de decentralisaties en de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat de decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren. Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om

noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

Gelet op de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemeoide budgetten wordt de bestaande **risicobuffer van € 5 miljoen** bovenop de minimumbuffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

4.3 Grondexploitatie

Door de economische en vastgoedcrisis is de verdien capaciteit van grondexploitaties fors afgenomen. Er zullen uiteraard ontwikkelingen zijn die geld opleveren, maar tot welke omvang en wanneer is de vraag. Dit is mede afhankelijk van het niveau van herstel van de economie. Daarnaast maakt de gemeente de omslag van ontwikkel- naar beheergemeente. De mogelijkheden voor grote bouwlocaties zijn beperkt.

De afgelopen jaren heeft de gemeente daar waar nodig haar verlies genomen door een voorziening te treffen of boekwaarde af te waarden. Met diverse maatregelen probeert de gemeente Amstelveen de (woning)bouwproductie op gang te houden. Dit is met name mogelijk bij projecten die al in uitvoering zijn en waar al juridisch afdwingbare afspraken over zijn gemaakt. In de meerjarenbegroting zijn daarom alleen de opbrengsten opgenomen van de projecten die daadwerkelijk worden gerealiseerd; de zogenoemde harde inkomsten.

Conclusie grondexploitatie

Door de in de afgelopen jaren getroffen maatregelen is het risicoprofiel gering en is **geen risicobuffer** opgenomen voor grondexploitaties.

4.4 Mobiliteit

Amstelveen staat het komende decennium voor forse inspanningen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Deze hangen samen met de ombouw van de Amstelveenlijn (opdrachtgever Stadsregio Amsterdam, uitvoerder Dienst Metro en Tram van de gemeente Amsterdam), de verbreding van de A9 (Rijkswaterstaat) en de vernieuwing van de Amstelbrug (Provincie Noord-Holland). Ook vanuit commerciële partijen zijn enkele grote projecten geïnitieerd die effect hebben op de omgeving en de mobiliteit. Denk hierbij aan de doorontwikkeling van het Stadshart (Unibail, ASR) en de transformatie van De Bovenlanden (CRI). Op dit moment wordt volop gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering. De uitvoering van de diverse projecten zit in de periode 2018-2025.

Elk van de grote projecten kent zijn eigen specifieke bekostiging en gemeentelijke bijdrage. Als er in aanvulling op de bestaande scope van deze projecten extra gemeentelijke wensen zijn, dan dienen deze aanvullend bekostigd te worden. Jaarlijks melden wij u de voortgang en leggen wij u zo nodig voorstellen voor.

Projectorganisatie

De aansturing van de grote projecten vindt plaats door het programmamanagement Stedelijke Ontwikkeling. De formatie wordt structureel bekostigd uit de Algemene middelen. Hiermee is een bedrag gemeoid van € 0,4 miljoen. Verdere kosten van de planbegeleiding, die niet bij derden kunnen worden belegd/verhaald maar die nodig zijn om de gemeentelijke inbreng en belangen te waarborgen (toetsing, advies, ontwerp inpassingsplannen, communicatie) zijn niet structureel belegd. Uw raad heeft voor de jaren 2015 tot en met 2018 een budget van € 0,3 miljoen per jaar beschikbaar gesteld ter dekking van deze kosten. De kosten worden tot op heden gedekt uit de Rijksvergoeding voor de gemeentelijke kosten voor planbegeleiding A9 omdat de kosten voornamelijk worden gemaakt voor het A9-project. Wij zullen nagaan of deze post toereikend is om alle voorziene kosten van de andere grote projecten voor de komende jaren te dekken. Wij zullen de raad hierover informeren in het kader van de Kadernota 2018.

Communicatie

Uw raad heeft in het kader van de Kadernota 2017 € 0,75 miljoen aan eenmalige middelen beschikbaar gesteld voor een gemeentelijk informatiecentrum en voor communicatiemiddelen in de periode 2016 t/m 2018. Het informatiecentrum zal in het voorjaar 2017 worden geopend. Het is denkbaar dat het zinvol om het informatiecentrum ook na 2018 in stand te houden.

Inpassing verbreding Rijksweg A9

Op 10 maart 2014 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Staat der Nederlanden over de inpassing van de wegverbreding A9 door Amstelveen. Amstelveen draagt € 40 miljoen bij aan bovenwettelijke maatregelen om de wegverbreding goed in te passen in de omgeving. De tweede en laatste tranche van € 20 miljoen (prijspeil 2012) is eind 2016 vervroegd betaald. Hiermee is een rentevoordeel behaald. Het Rijk vergoedt Amstelveen € 2 miljoen, inclusief BTW, van de reeds door Amstelveen gemaakte voorbereidende projectkosten voor de verbreding van de A9. De afrekening van de tweede tranche van deze vergoeding vindt plaats in 2020.

De voorbereiding van het project ligt op koers. Het gewijzigde Ontwerptractébesluit is in maart 2016 genomen. Voor de aanleg van tijdelijke verkeersmaatregelen voorafgaand aan de bouw is een plan opgesteld dat in opdracht van Rijkswaterstaat wordt opgesteld en uitgevoerd en door Rijkswaterstaat wordt betaald. Hiervoor is een uitvoeringsovereenkomst in voorbereiding.

In het kader van de aanbesteding bestaat de mogelijkheid om aanvullende wensen aan het project toe te voegen. Vooralnog betreft het twee zaken, te weten het eventueel verbreden van het Bovenlandpad en het eventueel verdiept aanleggen van de overkapping Oude Dorp. Met beide zaken zijn aanzienlijke meerkosten gemoeid. Uit het overleg met Rijkswaterstaat is wel gebleken dat er aanzienlijke meerkosten mee zijn gemoeid en dat het voor de Staat geen optie is om de meerkosten van bovenwettelijke maatregelen te financieren zonder bijdrage van de gemeente.

De uitvoering van het project A9 zit in de periode 2019-2024. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen projectonderdelen in te richten en in beheer te nemen. Dit betreft met name de overkapping in het Oude Dorp, de Overkapping en de brug voor langzaam verkeer bij het Stadshart (De Traverse), het viaduct bij het Bovenland (het Bovenlandpad) en de groenstroken. Hiervoor worden inpassingsplannen opgesteld, in overleg met omwonenden en belangstellenden. Het plan voor het Oude Dorp is inmiddels gereed en wordt in maart 2017 aan de raad ter vaststelling aangeboden.

De overkapping zelf wordt aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkapping behoort echter niet tot de scope van de A9. Wel is het zo dat volgens het gewijzigde (ontwerp) Tracébesluit alle te kappen bomen op kosten van Rijkswaterstaat worden gecompenseerd in het plangebied. Het onderhavige plangebied biedt daar bij uitstek mogelijkheden voor. Verder is het Kazernepad door de Vervoerregio aangemerkt als regionale fietsverbinding. Maatregelen die de kwaliteit van de verbinding ten goede komen zijn voor 80% subsidiabel. Wellicht wordt de oost-west fietsroute ook aangemerkt als regionale fietsverbinding. Gesprekken hierover zijn gaande. Het komend jaar zal een raming worden opgesteld van de kosten en baten van het plan om te komen tot een kredietaanvraag bij uw raad. Wij verwachten op zijn vroegst in 2018 concrete voorstellen aan uw raad te kunnen presenteren. De uitvoering van de maatregelen ligt na de aanleg van de A9; vanaf 2024.

Inpassing ombouw Amstelveenlijn

In samenwerking met opdrachtgever Vervoerregio Amsterdam wordt voortvarend gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering van de Amstelveenlijn. De bestemmingsplannen zijn inmiddels – na uitspraak van de Raad van State - onherroepelijk goedgekeurd.

Voorafgaand aan het besluit van de Regioraad heeft uw gemeenteraad ingestemd met het uitvoeringsbesluit. Daarbij heeft de raad ook besloten een voorziening van € 5,72 miljoen te vormen voor de overeengekomen Amstelveense bijdrage. Deze bijdrage is eind 2016 verstrekt. Het restant van de bestemmingsreserve blijft gereserveerd voor het project.

De uitvoering van de Amstelveenlijn is gepland in de periode 2018 tot en met 2020. Werkzaamheden die in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam of de dienst Metro en Tram worden verricht worden in rekening gebracht bij deze partijen. Daarnaast is inzet nodig om de gemeentelijke belangen te behartigen.

Bezien wordt welke maatregelen zinvol zijn ten behoeve van een goede inpassing in de omgeving, aanvullend op het project van de Vervoerregio Amsterdam. Het gaat om aanvullende zaken als verlichting, groen, toeleidende paden, aankleding onderdoorgangen. Ook hiervoor verwachten wij in 2018 concrete voorstellen aan uw raad te presenteren.

Uithoornlijn

De betrokken overheden hebben in het najaar een besluit genomen over de verlenging van de Amstelveenlijn naar Uithoorn. Amstelveen draagt niet bij aan de aanlegkosten, maar levert wel een bijdrage aan de planstudie, het opstellen van een bestemmingsplan en het begeleiden van de grondaankoop. De kosten voor ambtelijke inzet worden verhaald op het project.

Verbreding viaduct Ouderkerkerlaan ter hoogte van Beneluxbaan

Aanvankelijk zou bij de doortrekking van de Noord-Zuidlijn sprake zijn van de aanleg van een hoogwaardig openbaar vervoerstation ter hoogte van de halte Centrum. Onder meer de Provincie zou hiervoor een substantiële bijdrage verstrekken van € 12,5 miljoen. Thans is sprake van een eenvoudiger overstapstation tussen tram en bus ter hoogte van de halte Ouderkerkerlaan. Bij de planvorming hiervoor wordt ook gekeken naar een capaciteitsvergroting voor het autoverkeer, welke op grond van de overeenkomst A9 deel uitmaakt van het project A9 (tijdelijke maatregelen tijdens de bouw). Gebleken is dat het noodzakelijk is om het viaduct te verbreden ten behoeve van twee busbanen, extra opstelstroken en een fietspad. De kosten worden geraamd op € 10 miljoen. De gemeentelijke bijdrage is geraamd op 5% van € 10 miljoen is € 0,5 miljoen. Uw raad heeft op voorhand dit bedrag gereserveerd in het kader van de Kadernota 2017. Momenteel worden gesprekken gevoerd met de betrokken overheden om afspraken te maken over de kostenverdeling ter voorbereiding op het nemen van een uitvoeringsbesluit.

Stadshart

In november 2012 heeft de raad de visie Stadshart 2025 vastgesteld. Daarin is een opwaardering en beperkte uitbreiding van het Stadshart voorzien teneinde de regionale positie te behouden. In het voorjaar van 2017 leggen wij de ruimtelijke kaders behorende bij de uitwerking van de visie Stadshart 2025 ter vaststelling voor aan uw raad. De kaders fungeren als toetsingskader voor de beoordeling van plannen van externe partijen zoals Unibail Rodamco en ASR. Voor het opstellen van de kaders en het toetsen van plannen van externen hebben wij een adviescommissie ingesteld onder leiding van de Stadsbouwmeester. Voor de doorontwikkeling van het Stadshart volgen wij de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal moeten zijn. Maar voor het niet commerciële deel gaat dit niet op (Stadsplein, culturele functies).

In 2012 heeft de raad een bedrag van € 0,8 miljoen beschikbaar gesteld voor verlevendiging van het Stadsplein. Er is een plan opgesteld in goed overleg met Unibail Rodamco, ondernemers, bewoners en belanghebbenden. De uitvoering zit in de afrondende fase. Unibail Rodamco heeft ook een aandeel genomen in de uitvoering in de vorm van herstructurering van de terrassen.

Verbinding N201-A9

In 2008 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Provincie over het project N201. Onderdeel van de overeenkomst was de afspraak dat de Provincie Noord-Holland studie doet naar verbetering van de verkeersafwikkeling in het plangebied Amstelland en Meerlanden. Uit deze studie bleek destijds dat aanvullende maatregelen na realisatie van de N201 gewenst zijn om te komen tot een toekomstvaste oplossing voor afwikkeling van het regionale verkeer tussen Uithoorn en Amstelveen en omgeving. De voorkeursoplossing voor een oostelijke randweg (in combinatie met verbreding van de

Zijdelweg-Bovenkerkerweg) is afgewezen door zowel Gemeente als Provincie. Gemeentes en Provincie hebben onderzocht welke alternatieven er kunnen worden geboden.

Uit studie is gebleken dat het niet nodig is om de Zijdelweg te verbreden. Volstaan kan worden met het vergroten van de capaciteit van het kruispunt Bovenkerkerweg/Wiegelweg en het wegvak Bovenkerkerweg/Wiegelweg – Bovenkerkerweg/Zagerij. Amstelveen is erbij gebaat om het doorgaand verkeer zo snel mogelijk af te leiden naar de A9 via de Bosrandweg en via de Beneluxbaan. Een en ander is op dit moment in studie. Uw raad heeft voor de verdere studie eind 2016 een voorbereidingskrediet verstrekt.

Naar de huidige inzichten zal een gemeentelijke bijdrage voor de aanlegkosten beperkt zijn. Andere overheidspartijen dragen ook bij aan de financiering. Concrete uitvoeringsplannen zullen niet eerder dan in 2018 aan uw raad worden voorgelegd.

Tenslotte

Aan de hand van de voortgang van de verschillende projecten kan op de geëigende momenten besluitvorming plaatsvinden over de verdere planvorming van de grote projecten, zowel wat betreft de inhoudelijke invulling als de financiële bekostiging.

Conclusie mobiliteit

Gelet op het risicoprofiel bij de Rijksweg A9 en de gevormde reserve voor de ombouw Amstelveenlijn wordt **geen risicobuffer** opgenomen. Indien de raad op basis van in de toekomst voor te leggen voorstellen besluit middelen ter beschikking te stellen dan ligt in eerste instantie dekking ten laste van de reserve "Sparen vooraf" in de rede.

Resumé risicoprofiel

In dit hoofdstuk is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:

- Buffer van € 10 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 215 miljoen);
- Additionele buffer van € 5 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties.

In totaliteit betreft het € 15 miljoen incidenteel benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandscapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De "onbenutte belastingcapaciteit" wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen. De "onbenutte belastingcapaciteit" bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond **€14 miljoen**, waarvan € 2 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing en rioolrecht.

2. Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bevat:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisereserves
3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve

In de Kadernota 2017 is besloten een reserve "sparen vooraf" in te stellen voor het behoud van financiële armslag om naar de toekomst toe ons bestaande voorzieningenniveau betaalbaar in stand te houden. Hieraan gekoppeld is het minimumniveau van de algemene reserve bepaald op € 15 miljoen met een marge van € 1 miljoen voor frictie- en transitiekosten.

Op pagina 14 van de programmabegroting 2017 wordt bij de vorming van de reserve "sparen vooraf" rekening gehouden met een stand van de algemene reserve per 1 januari 2017 van € 50,1 miljoen. Vanuit de meerjarige prospectie is een "overloop" van de algemene reserve naar de reserve "sparen vooraf" besloten van € 7 miljoen in 2018, € 3 miljoen in 2019 en € 1 miljoen in 2020. Na deze dotaties blijft het meerjarige saldo van de algemene reserve vanaf 2018 (net) boven de gestelde € 15 miljoen. Naast deze "overloop" vormt het onttrekken van € 29 miljoen voor onderwijshuisvesting in 2017/2018 een tweede reden waardoor de algemene reserve tot € 15 miljoen daalt.

Het saldo van de algemene reserve is daadwerkelijk per 1 januari 2017 **€ 58 miljoen**.

2.2 Bestemmingsreserves/egalisereserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota Risicobeleid en reservebeleid Amstelveen wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisereserves en de relatie met de weerstandcapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de bestemmingsreserves/ egalisereserves niet tot de weerstandcapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandcapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast.

In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisereserves en overige reserves zo'n € 135 miljoen ultimo 2016. Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 100 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves is derhalve € 35 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven ("nood breekt wet") en tot de weerstandcapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume, derhalve **€ 18 miljoen**, tot de weerstandcapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandcapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandcapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

Eind 2016 bezit de gemeente afgerond 880.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,5 miljoen. Onder de bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten) staat € 0,8 miljoen ter dekking van de grondaankopen. De getaxeerde waarde (agrarisch gebruik) bedraagt € 3,9 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde (minus bestemmingsreserve) ten opzichte van de agrarische waarde. Dit saldo van afgerond **€ 2 miljoen** wordt gerekend tot de weerstandcapaciteit (defensieve benadering).

Resumé incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente wordt bepaald door:

- De algemene reserve ad. € 58 miljoen;
- Aangevuld met € 18 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves; en
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit € 78 miljoen.

Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de **incidentele** kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandscapaciteit € 78 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 15 miljoen.

Voor **structurele** ontwikkelingen geldt dat deze structureel in de begroting dienen te worden ingepast. In een eventueel structureel "worst case scenario" beschikt de gemeente naast het ombuigen op voorzieningen/schrappen van taken over een belastingcapaciteit buffer van € 14 miljoen om overige structurele ontwikkelingen op te vangen.

Dankzij het door de jaren heen gevoerde financiële beleid kan het weerstandsvermogen van Amstelveen als goed worden gekwalificeerd.

5 Kengetallen financiële positie

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag worden, ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV), kengetallen opgenomen voor: de netto schuld quote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

De berekeningswijze hoeft niet te worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de Staatscourant staat een gedetailleerde berekening van deze kengetallen³. Tevens staat hierin opgenomen een voorgeschreven format voor het weergeven van deze kengetallen in de begroting en rekening. Voor de jaarrekening 2016 betekent dit dat als vergelijkende cijfers de begroting 2016 en jaarrekening 2015 vermeld moeten worden.

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-20619.html>

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

Kengetallen:	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016	Categorie provincie
Netto schuldquote	-4%	2%	0%	A
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-8%	-2%	-3%	A
Solvabiliteitsratio	56%	53%	60%	A
Structurele exploitatieruimte	7%	5%	7%	A
Grondexploitatie	-4%	-2%	-1%	A
Belastingcapaciteit	96%	96%	96%	B

In december 2015 is van de Provincie Noord-Holland een handreiking ontvangen om de kengetallen te kwalificeren aan de hand van signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën. Omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf dient plaats te vinden wordt aan de categorieën geen kwalificatie gegeven. Wel kan over het algemeen worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen:	Categorie A	Categorie B	Categorie C	A'veen 2016
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%	0%
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%	-3%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	60%
Structurele exploitatieruimte	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%	7%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	-1%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	96%

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft grafisch weergegeven hoe deze percentages gelezen kunnen worden⁴.

⁴ <http://kennisopenbaarbestuur.nl/thema/financi%C3%A5le-kengetallen-gemeenten-en-provincies/>

Kengetal	Toelichting
Netto schuldquote	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	De wijze van berekening is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.
Solvabiliteitsratio	De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Amstelveen in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
Structurele exploitatieruimte	Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Grondexploitatie	Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde zegt namelijk niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Het is van wezenlijk belang wat de verwachte vraag is. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit dit kengetal.
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Amstelveen lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

6 Overige aandachtspunten

Naast hiervoor genoemde zaken die financieel te vertalen zijn spelen er nog enkele andere risico's die moeilijk zijn te kwantificeren, maar wel risicovol kunnen zijn voor de gemeente.

Vennootschapsbelastingplicht (VpB)

Bij de fiscale analyse vindt de toetsing plaats aan de fiscale criteria voor ondernemerschap:

- 1 Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- 2 Deelname aan het economisch verkeer;
- 3 Met het 'oogmerk' winst te behalen en/of in concurrentie

Van alle fiscale activiteiten is een dossier aangelegd waarin de relevante stukken worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld een winsttoets of beargumentering van normaal vermogensbeheer. Voor een aantal fiscale activiteiten is externe deskundigheid ingezet om de fiscale toetsing te doen op een eventuele VPB-plicht. Een eerste inschatting hiervan is opgenomen in de jaarrekening 2016 (€ 44.000).

In 2017 wordt tevens in de financiële administratie de gehele clustering vastgelegd. Hierdoor geeft de gemeente een sterke invulling aan de wettelijke administratieplicht. Bij een eventuele belaste activiteit staan daarnaast ook de relevante cijfers bij elkaar, welke als basis kunnen dienen voor de aangifte.

In 2017 wordt voorlopige aangifte gedaan met een verzoek tot uitstel van voor de definitieve aangifte over 2016.

Wet meldplicht datalekken

Per 1 januari 2016 is de Wet meldplicht datalekken in werking getreden. Bedrijven en overheden zijn dan verplicht om een datalek te melden bij het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) en mogelijk bij alle getroffen individuen. Als niet aan de meldingsplicht wordt voldaan kan dat leiden tot een boete van maximaal € 810.000 of 10% van de jaaromzet.

5.3 onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, gemeentelijk vastgoed, riolering, groen, sport en water. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.

In de Kadernota 2009 is het duurzaam financieel beleid van de gemeente Amstelveen geactualiseerd in navolging van de motie "Amstelveen financieel duurzaam" (2006) en de nota "Herijking activabeleid" (2006). Met de in 2011 vastgestelde kaders in het "Beeldkwaliteitsplan beheerkwaliteit in beeld" en de "Nota Wegen" continueert de raad het ingezette financieel duurzame beleid. Uitgangspunt in de Amstelveense begroting is dat structureel onderhoud, structureel in de begroting is opgenomen. Door het werken met geactualiseerde beheerplannen (getoetst door schouw in de buitenruimte) is goed zicht op de relatie onderhoudsniveau versus structureel budget.

5.3.1 Beleidskader en kwaliteit

Vanuit de Provincie is april 2015 de "Kaderbrief Financieel toezicht" ontvangen. Hierin wordt onder andere ingegaan op de structurele houdbaarheid van onderhoud kapitaalgoederen in een tijd van bezuinigingen. Voor alle genoemde kapitaalgoederen geldt dat het onderhoudsniveau en de bijbehorende budgettaire middelen zich op een dusdanig niveau bevinden dat daarmee het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau bereikt wordt. Voor nu en voor de toekomst. Van achterstallig onderhoud is bij geen van de kapitaalgoederen sprake.

Kwaliteitsniveaus van een groot aantal kapitaalgoederen zijn benoemd in het "Beeldkwaliteitsplan beheerkwaliteit in beeld" (2011) en de bijbehorende beeldencatalogus. De catalogus bevat foto's van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd⁵.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

Beheerkwaliteit: "de koers 2011-2014"							
	Stadshart	Hoofdinfrastuur	Bedrijventerrein	Winkelcentra	Woonwijken	Heemparken	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Reiniging	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Verharding	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Civiele kunstwerken	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis

Bron: Beeldkwaliteitsplan beheer 2011-2014

⁵ De kwaliteitsniveaus die Amstelveen hanteert zijn afgeleid van de beeldmeetlat zoals door CROW gedefinieerd. Het kwaliteitsniveau van 2011 wordt als uitgangspunt ongewijzigd gehanteerd voor het huidige kwaliteitsniveau.

Onderstaande tabel vat het beleidskader en de bijbehorende kosten van de diverse categorieën kapitaalgoederen samen (x € 1.000). De bedragen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en worden via de programma's geautoriseerd. Waar naast budgetten voor onderhoud ook sprake is van budgetten voor vervanging wordt dat afzonderlijk aangegeven omdat onderhoud en vervanging nauw aan elkaar gerelateerd zijn. Immers: lang wachten met vervangen, resulteert in hogere onderhoudslasten.

In deze paragraaf gaat het om onderhoud. Rente en afschrijving over kapitaalgoederen maken daar geen deel van uit. Binnen de regels van het BBV worden geen kosten van onderhoud geactiveerd, waardoor ook geen rente en afschrijving over onderhoud in deze paragraaf wordt meegenomen. De tabel bevat dus geen investeringen die op de balans staan vermeld (en waarover wordt afgeschreven). In onderstaande tabel is de ambtelijke inzet opgenomen, zodat een totaalbeeld ontstaat van de kosten.

Categorie	Beleidskader	Bijgestelde begroting 2016			Rekening 2016		
		ambtelijke inzet	overige kosten	totaal	ambtelijke inzet	overige kosten	totaal
Groen	Beeldkwaliteitsplan 2011 en Groenstructuurplan 2008	6.381	2.869	9.250	6.381	3.084	9.465
Openbare verlichting	Beeldkwaliteitsplan 2011 en Verlichtingsplan 2007						
- onderhoud		162	1.129	1.291	162	880	1.042
- vervanging			458	458		648	648
Riolering	GRP 2010 - 2014						
- onderhoud		1.399	1.746	3.145	1.399	1.356	2.755
VRI	n.v.t.						
- onderhoud		346	490	836	346	435	781
- vervanging			712	712		871	871
Wegen	Beeldkwaliteitsplan 2011 en Nota Wegen 2011						
- onderhoud		2.193	4.689	6.882	2.193	2.919	5.112
- reconstructie		141	1.003	1.144	141	849	990
Vastgoed	Begrotingsstelsel vastgoed 2007		4.781	4.781		4.673	4.673
		10.622	17.877	28.499	10.622	15.715	26.337

5.3.2 Wegen

Met een vervangingswaarde ruim boven de € 200 miljoen is het Amstelveense wegennet één van de belangrijkste thema's binnen duurzame instandhouding. Het vigerend beleidskader is de Nota Wegen uit 2011, het beeldkwaliteitsplan Amstelveen uit 2011 en het uitvoeringsprogramma infra-werken 2016-2019. Inhoudelijk geeft de Nota Wegen een beeld van arealen, leeftijdsopbouw, gehanteerde grondslagen, werkwijze en beleidsontwikkelingen. De nota voorziet in een onderhoudsniveau waarmee wegen veilig begaanbaar zijn conform de wegenwet en aansluit op het kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Amstelveen. De nota wordt in de eerste helft van 2017 geactualiseerd.

Bij een evaluatie van de Nota Wegen in 2013 is gesteld dat de gehanteerde principes gehanteerd zullen blijven worden. In de praktijk tekent zich de situatie af dat rioleringen, mede door moderne technieken, langer in stand kunnen worden gehouden. Hieruit vloeit voort dat een temporisering van doorgaans kostbare renovaties, ook van de weggedeelten boven de riolering, gerechtvaardigd lijken. Een verlaging van het wegenbudget is mede op grond van dit gewijzigde vertrekpunt ingezet. In de praktijk wordt de situatie financieel en technisch gevolgd waarbij de duurzame instandhouding van de infrastructuur is geborgd.

Deze inhoudelijke component is gekoppeld aan de budgettaire kaders waarbij voor meerjarig onderhoud een doorkijk tot 2020 is gegeven en voor rehabilitatie⁶) tot 2035.

⁶ Vervanging van de weg bij einde levensduur. In de regel na 50 jaar.

Uitvoeringsprogramma infra-werken (verkeer, riolering, groen, water, wegen etc.)

In het uitvoeringsprogramma infra-werken 2016-2019 zijn de diverse plannings (verkeer, riolering, groen, water, wegen etc.) integraal afgestemd en in relatie gebracht tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Deze is in september jl. vastgesteld in de gemeenteraad en vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën.

Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie.

5.3.3 Groen

Naast het niveau van dagelijks onderhoud (vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud) speelt de inrichtingskwaliteit een belangrijkere rol als het gaat om de duurzaam kapitaal. In een moderne stad, als Amstelveen, wordt ook stilgestaan bij de vraag of de (groene) inrichting voldoet aan de veranderende eisen van functionaliteit, veiligheid, esthetiek en het klimaat. Door de bezuinigingen staan vervangings- en herinvesteringsbudgetten mede onder druk. Daarentegen vallen de meeste aanbestedingen door de marktsituatie de laatste jaren gunstig uit.

5.3.4 Water

In 2008 is het Stedelijk Waterplan vastgesteld. Het Waterplan is een gezamenlijke productie van de gemeente Amstelveen en Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. Het waterplan draagt met de uitvoering van een aantal maatregelen bij aan een duurzaam, veilig en kwalitatief goed watersysteem. In het Waterplan is een aantal acties geformuleerd om onder meer de waterkwaliteit, waterveiligheidsaspecten en het beheer en onderhoud te verbeteren.

Met ingang van 2013 is een structureel budget van € 0,2 miljoen beschikbaar voor het permanent baggeren van de gemeentelijke watergangen.

5.3.5 Openbare verlichting

De begroting bevat structurele budgetten voor energie, preventief onderhoud, correctief onderhoud (schadeherstel) en vervanging. Het structurele vervangingsbudget bedraagt afgerond € 0,4 miljoen. Dit is gebaseerd op het aantal lichtmasten (iets meer dan 17.000) en armaturen, de gemiddelde levensduur en de vervangingskosten per stuk. Fluctuaties in het vervangingspatroon worden geëgaliseerd via de egaliseringsreserve openbare verlichting.

5.3.6 Verkeersregelinstanties (VRI)

Voor de vervanging van VRI's is jaarlijks afgerond € 0,4 miljoen beschikbaar. Bedragen die niet in enig jaar tot besteding komen, worden toegevoegd aan de egaliseringsreserve vervanging VRI. Naar aanleiding van besluitvorming over het uitvoeringsprogramma verkeer 2012-2015 is de bestedingsmogelijkheid van deze reserve uitgebreid. Het is nu ook mogelijk infrastructurele aanpassingen bij de vervanging mee te nemen. Zo kan een VRI bijvoorbeeld vervangen worden door een rotonde, of er kan voor gekozen worden om opstelvakken te wijzigen of uit te breiden. Bij de keuze voor een rotonde of VRI worden meerdere aspecten afgewogen, zoals verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling, oversteekbaarheid en sturingsmogelijkheden.

Vanwege differentiatie in de functionele en technische levensduur van de diverse componenten van een verkeersregelinstallatie (hardware, software, masten, lantaarns, bekabeling) wordt in veel gevallen niet de complete installatie vervangen. De kosten van het implementeren van vastgesteld beleid (bijvoorbeeld Kernnet fiets of doorstroming openbaar vervoer) en nieuwe technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld LED of laagspanning) zijn opgenomen in de ramingen.

Een deel van de verkeerslichten is gedeeltelijk of uitsluitend gerealiseerd voor de Amstelveenlijn. Amstelveen heeft het functioneel en technisch beheer waarbij volgens vastgelegde verdeelsleutels de onderhouds- en vervangingskosten van deze installaties in rekening worden gesteld bij de gemeente Amsterdam.

5.3.7 Riolering

Op 17 december 2014 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015–2020 vastgesteld door de raad. In het GRP wordt weergegeven hoe de gemeente Amstelveen in de periode 2015-2020 haar rioleringstaak wil uitvoeren. De doelen van het voorliggende GRP zijn:

- Duurzame bescherming volksgezondheid: de aanleg en het beheer van voorzieningen voor de inzameling en het transport van afval-, hemelwater bewerkstelligen dat verontreinigd water uit de directe leefomgeving wordt verwijderd;
- Handhaving goede leefomgeving: de riolering zorgt daar waar nodig voor de ontwatering van de bebouwde omgeving en voorkomt overlast door het hemelwater van daken, pleinen, wegen en dergelijke en overtollig grondwater in te zamelen en af te voeren;
- Duurzame bescherming van natuur en milieu: door de aanleg en instandhouding van riolering wordt de directe ongezuiverde lozing van water op bodem of oppervlaktewater voorkomen;
- In 2011 is het Bestuursakkoord Water, waarin de kaders voor de samenwerking in de afvalwaterketen zijn weergegeven, vastgesteld. Door deze samenwerking tussen gemeenten onderling en met waterschappen, is de intentie de kwetsbaarheid te verminderen (door kennisdeling), de kwaliteit te verhogen en landelijk een kostenbesparing te realiseren van € 380 miljoen per jaar in 2020 ten opzichte van de autonome stijging die was voorzien voor de afvalwaterketen. Uiteindelijk is het de bedoeling om 'minder meer' uit te geven, voor Amstelveen is dit concreet € 1,1 miljoen in 2020. Binnen het beheergebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AVG) is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) opgesteld.

In 2018 wordt een tussenevaluatie gehouden van het GRP 2015-2020. Zie verder hoofdstuk 5.3.10 waar nader wordt ingegaan op de gevolgen voor rioolinvesteringen door aangepaste afschrijvingstermijn, vervroegde afboeking en omzetting annuïtaire naar lineaire afschrijving.

5.3.8 Vastgoed

Ontwikkeling en samenstelling bouwvoorraad

De gemeentelijke bouwvoorraad betreft begin 2017 112 gebouwen, waarvan 7 als tijdelijk zijn aangemerkt, inhoudende dat zij op de nominatie staan om binnen afzienbare termijn te worden afgestoten. Daarnaast beschikt de gemeente in het kader van haar huisvestingsplicht voor het onderwijs over 36 schoolgebouwen, waarvan 4 in gemeentelijk eigendom.

De bouwvoorraad wordt in 2017 uitgebreid met een turnhal, terwijl de vervanging van een sporthal en een school voor primair onderwijs in voorbereiding zijn. Verder worden het Hermann Wesselink College en Amstelwijs in staat gesteld zelf tot nieuwbouw ter vervanging van haar gehele huidige huisvesting respectievelijk een school voor speciaal onderwijs over te gaan.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

	aantal objecten	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	39	35.039
sport	27	30.898
cultuur	12	27.673
welzijn	14	9.277
divers	20	9.234
onderwijs (eigendom)	4	8.713
onderwijs (extern)	31	79.735
totaal	147	200.569

Verhuur en leegstand

Leegstand komt voor in 7 gebouwen, te weten in 1 gebouw dat wordt afgestoten, in 3 gebouwen die in reserve worden gehouden voor het onderwijs en daarom alleen voor de korte termijn worden verhuurd, in 2 gevallen is sprake van frictieleegstand en in 1 geval van langduriger leegstand, waarvoor echter inmiddels gegadigden zijn.

Onderhoud

Sinds 2007 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het gemiddelde jaarbedrag van de meerjarenonderhoudsplaning voor de komende twintig jaar. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Jaarlijks wordt voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplaning geactualiseerd, zodat het gehele bestand in een cyclus van drie jaar grondig wordt doorgenomen. Op deze manier wordt tevens zicht gehouden op de bouwkundige kwaliteit van het gebouwenbestand. Omdat het gebouwenbestand geleidelijk veroudert, vertoont de meerjarenonderhoudsplaning een opwaartse tendens. Daartegenover kunnen onderhoudsmaatregelen van panden die naar verwachting zullen worden afgestoten in voorkomende gevallen achterwege blijven. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele meerjarenonderhoudsplaning beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Het meerjarenperspectief geeft een sluitend beeld tot en met 2036 met een onderhoudspiek rond 2020 als het raadhuis de veertigjarige leeftijd bereikt.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats, zij het met inachtneming van de aan deze gebouwen te stellen gebruiks- en kwaliteitseisen.

Rekenkameronderzoek

Bij de behandeling door de raad van 28 september 2016 van het voorstel "Aanbevelingen rekenkameronderzoek vastgoedbeleid gemeente Amstelveen" zijn enkele vragen gesteld, met name m.b.t. de kostprijsberekening, de werkwijze m.b.t. het planmatig meerjarig onderhoud en de wijze van omgaan met de toekomstige vervangingsbehoefte. Toegezegd is, dat uiterlijk ten tijde van de Kadernota 2018 hierop inhoudelijk zal worden gereageerd.

5.3.9 Context gemeente breed activabeleid

Het waarborgen van de duurzame instandhouding is, naast hetgeen hierboven specifiek per onderdeel is beschreven, ingebed in een gemeente breed activabeleid. Vanuit die invalshoek zijn twee budgettaire kaders van belang om in samenhang gemeente breed te bezien:

1. Stelpost areaal

Toename van het aantal woningen/inwoners levert extra areaalinkomsten op (algemene uitkering en OZB) maar betekent ook extra areaaluitgaven. Deels direct herkenbaar in de vorm van nieuw te onderhouden wegen, groen etc. maar deels ook indirect in de vorm van een groter beroep op voorzieningen zoals sportaccommodaties.

In de Kadernota 2009 ("visie op areaal") is afgesproken dat in de meerjarenraming hogere inkomsten als gevolg van toenemend areaal (met name gemeentefonds) waar geen direct aanwijsbare uitgaven tegenover staan, gereserveerd worden via de stelpost areaal. Deze stelpost wordt enerzijds gebruikt om schommelingen tussen de woningbouwprognoses en realisatie op te vangen. Anderzijds kunnen de areaalinkomsten, wanneer ze daadwerkelijk zijn gerealiseerd, ingezet worden voor investeringen in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Met een toenemend aantal inwoners en aantal woningen kan er immers sprake zijn van een toenemend beroep op de sociale, culturele en maatschappelijke infrastructuur binnen de gemeente.

Bij de herziening van de verdeling van het gemeentefonds is de stelpost areaal ingezet ter dekking van negatieve herverdeeleffecten op areaalgrondslagen. Dit betreft concreet de herijking van het cluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Stadsvernieuwing (VHROSV), alsmede de wijziging van de definitie voor de maatstaf woonruimten/verblijfsobjecten gewijzigd ("BAG-definitie"). Deze effecten treden op met ingang van 2017. Via uitwerking van de circulaire gemeentefonds wordt de actuele stand van de stelpost bepaald.

2. Reserve sparen vooraf

Bij de Kadernota 2017 is besloten tot de instelling van een reserve "sparen vooraf". De bestaande reserve vervanging activa gaat hierin op, zowel qua structurele dotatie als qua restantsaldo. Kerngedachte is het tijdig anticiperen op de omslag naar beheergemeente. De gestage inkomstenstroom in de achterliggende jaren uit de aanleg van nieuwe woonwijken, bedrijfsterreinen en kantorenlocaties droogt op en de bestaande bebouwing wordt gaandeweg ouder en vraagt meer onderhoud. De centrale gedachte achter de reserve "sparen vooraf" is het op langere termijn waarborgen van de instandhouding van het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, betaalbaar en met behoud van financiële slagkracht. Daarbij is de term "bestaand gemeentelijk voorzieningenniveau" deels hard te bepalen (bijv. goed en veilig begaanbare wegen). Voor een belangrijk deel echter, is dit een kwalitatieve duiding van "de Amstelveense maat" voor wonen en werken. De concrete gestalte hiervan wijzigt in de tijd door maatschappelijke en demografische ontwikkelingen, waarbij de concrete invulling van het prijskaartje bestuurlijke afwegingsruimte biedt.

Voor wat betreft de hard te bepalen instandhoudingsopgave is de gemeentelijke begroting ingericht op structurele budgetten voor duurzaam onderhoud. Met uitzondering van het gebouwenbeheer zijn dit budgetten inclusief planmatige vervanging. Vanwege de eigen aard en historie van het gebouwenbeheer, die wezenlijk afwijkt van de andere onderdelen (economische component van waarde behoud c.q. ontwikkelpotentie), zijn de structurele budgetten voor het gebouwenbeheer gebaseerd op "eeuwigdurend onderhoud". De systematiek voor vastgoed kent dus geen aparte budgetten voor vervanging/nieuwbouw. In samenhang met een recent rapport van de Rekenkamercommissie en nog in te vullen taakstelling op maatschappelijk vastgoed per 2018, zal de vastgoedexploitatie en -systematiek de komende maanden apart nader worden bezien.

5.3.10 Activering van investeringen

In de raadsvergadering van 8 februari 2017 is het voorstel tot vaststelling Financiële Verordening 2017 (ex. artikel 212 Gemeentewet) voorgelegd ter besluitvorming. In de slipstream van deze Verordening is tegelijk een aantal samenhangende besluiten voorgelegd inzake activering van investeringen die invloed hebben op de gemeentelijke kapitaalgoederen.

verplichte activering

Het nieuwe BBV bepaalt dat investeringen in maatschappelijk nut voortaan geactiveerd moeten worden. In de begrotingsraad van 9 november jl. hebt u in verband hiermee afschrijvingstermijnen vastgesteld voor de verschillende nieuw te activeren categorieën van investeringen, alsmede een drempelbedrag van € 100.000. Uit oogpunt van eenduidigheid en eenvoud wordt voorgesteld dit drempelbedrag te laten gelden voor alle investeringscategorieën. Mocht in een specifiek geval, bij wijze van uitzondering, activering voor een lager bedrag nodig c.q. wenselijk zijn, dan kan dat via expliciete besluitvorming door de raad in afwijking van de verordening. Daarbij kan gedacht worden aan een investering te dekken uit een jaarlijkse vergoeding van een derde.

In samenhang met de vaststelling van dit drempelbedrag zijn de ultimo 2016 bestaande restantboekwaarden van investeringen met een oorspronkelijk investeringsbedrag onder het drempelbedrag van € 100.000 afgeboekt. In totaliteit gaat het om een bedrag van afgerond € 0,8 miljoen en komt voor het overgrote deel ten laste van egalisatievoorzieningen van kostendekkende exploitaties. Dit leidt tot een structurele verlichting van deze exploitaties. Op gronden (verwervingen) en waarborgsommen wordt niet afgeschreven c.q. voorgesteld tot afboeking over te gaan.

lineaire in plaats van annuïtaire afschrijving

Het BBV bevat een uitbreiding van de regels met betrekking tot te hanteren rentepercentages en de verantwoording van de onderbouwing hiervan. De nieuwe regels stellen meer eisen aan de te hanteren interne rekenrente. Op dit moment heeft dit voor Amstelveen geen effect. In de toekomst zal dit naar verwachting wel leiden tot een frequentere aanpassing van de interne rekenrente. Dat brengt met name bij investeringen met annuïtaire afschrijving de nodige effecten en administratieve lasten met zich mee. Daarom wordt voorgesteld zoveel mogelijk over te stappen van annuïtaire naar lineaire afschrijving.

Verreweg de grootste categorie annuïtaire afschrijvingen betreft de rioolinvesteringen. Ultimo 2016 gaat het om een boekwaarde van circa € 65 miljoen. Technisch gezien is een verlenging van de afschrijvingstermijn van 40 naar 50 jaar verantwoord, zeker in combinatie met een overstap van annuïtaire naar lineaire afschrijving. Per saldo zijn in dit geval de kapitaallasten in de eerste jaren iets hoger (afgerond € 0,2 miljoen), maar dit neemt snel af, waarmee de toekomstige lastenontwikkeling juist wordt gematigd. Binnen de totale rioolexploitatie met bijbehorende egalisatievoorziening heeft dit een positief effect op de lastenontwikkeling op langere termijn, zonder dat op korte termijn een lastenverzwaring nodig is.

De overige annuïtaire investeringen zijn met name vastgoed gerelateerd vanwege doorberekening in huren. Omzetting van annuïtair naar lineair leidt in eerste jaren tot hogere kapitaallasten en in latere jaren tot lagere kapitaallasten. Nadere analyse heeft opgeleverd dat er één categorie overblijft waar het wenselijk lijkt de bestaande annuïtaire afschrijving te handhaven. Dat betreft de investeringen in NSO/BSO waar sprake is van doorberekening in huren aan (commerciële) derden.

Tenslotte gaat het om investeringen die voor het overgrote deel terecht komen op de kostendekkende exploitaties Zorgvlied, riolen en huishoudelijk afval. De optredende verschillen in kapitaallasten zijn relatief gering op de totale exploitatie en kunnen binnen het geheel daarvan worden ingepast zonder het beeld te verstoren. In totaal gaat het om € 0,35 miljoen op een totale omzet van deze exploitatie van ruim € 20 miljoen. Ook de effecten op de algemene middelen zijn naar verwachting gering en goed inpasbaar via de marges van de jaarlijkse actualisering van de begrotingsgrondslagen bij de Kadernota.

5.4 Bedrijfsvoering

Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende bedrijfsvoering is van cruciaal belang voor de realisatie van de bestuurlijk vastgestelde kaders op een zo doelmatig mogelijke wijze.

5.4.1 Stand van zaken huidige organisatie

Algemeen

De ambtelijke organisatie werkt voor de gemeentebesturen Amstelveen en Aalsmeer. De netto organisatiekosten zijn ongeveer € 90 miljoen waarvan de personele component van afgerond € 60 miljoen de belangrijkste component vormt. Van de netto organisatiekosten wordt ongeveer € 14 miljoen in rekening gebracht bij de gemeente Aalsmeer.

Dienstverlening

De dienstverlening in Amstelveen wordt hoog gewaardeerd. Op klanttevredenheid bij de balie scoort Amstelveen een 8,1, blijkend uit de Benchmark Publiekszaken. De telefonische dienstverlening wordt gewaardeerd met een 7,6.

Bij het Amstelveenloket kan men terecht voor alle vragen over wonen, welzijn, zorg, werk & inkomen, schuldhulpverlening en jeugdhulp. Het Amstelveenloket, van start gegaan op 1 januari 2015, scoort gemiddeld een 7,8. Dit blijkt uit klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder inwoners die telefonisch of persoonlijk contact hebben gehad met het Amstelveenloket. In 2016 heeft het Amstelveenloket een mysteryguestaanonderzoek gehad met positief resultaat. Vanaf 2017 wordt ook de klanttevredenheid bij het Amstelveenloket doorlopend gemeten.

Verbetermaatregelen

Via het programma "Control in control" moet een inhaalslag worden gemaakt om diverse punten in de administratieve organisatie op te heffen, die de laatste jaren onder de aandacht zijn gebracht door de accountant en de Rekeningencommissie. Het vastgestelde verbeterplan "Inkoop en aanbesteding" hoort daarbij, maar bijvoorbeeld ook verbeterd crediteurenbeheer de nieuwe subsidieverordening die in 2016 is vastgesteld.

informatieveiligheid en privacy

Afgelopen jaar heeft de gemeente Amstelveen de basis gelegd om te voldoen aan komende wet- en regelgeving op gebied van informatieveiligheid en privacy. Komende jaren treden veel veranderingen op in deze aandachtgebieden. Op 1 januari 2016 ging de meldplicht datalekken in werking. Dit is een aanvulling op de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Daarnaast volgt de komende jaren een verbreding en verzwaring van wetgeving op gebied van privacy vanuit Europa (AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Ook verschijnt de komende periode vanuit Den Haag een geheel nieuw beleidskader informatieveiligheid voor alle Nederlandse Gemeenten. Dit brede beleidskader heet de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) en moet de komende jaren worden toegepast op alle gemeentelijke informatieprocessen.

Om tot een adequate aanpak te komen van alle opgaven op dit gebied, is het afgelopen jaar binnen de gemeentelijke organisatie een nulmeting uitgevoerd ten aanzien van informatieveiligheid en privacy. Op basis hiervan is een verbeterplan 2016 opgesteld. Ook is een CISO (Chief Information Security Officer) aangesteld, die de coördinatie voert over de uitvoering van het verbeterplan informatieveiligheid en privacy.

In dit verbeterplan zijn een aantal belangrijke acties opgenomen. Op gebied van privacy (Wbp) zijn bijvoorbeeld de volgende resultaten behaald:

- de aanstelling van een privacybeheerder, deze functionaris richt zich specifiek op privacyvraagstukken binnen de gemeentelijke organisatie;
- de vaststelling van een gemeentebrede procedure Melding Datalekken en
- de melding van alle actuele gemeentelijke persoonsregistraties bij de toezichthouder, te weten de Autoriteit Persoonsgegevens.

Daarnaast zijn de eerste stappen gezet ten aanzien van de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). Dit normenkader bevat alle voorschriften waar Nederlandse gemeenten komende jaren aan moeten voldoen. De eerste belangrijke stap die hierbij is gezet, betreft het vaststellen van een gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid. Hierin zijn de uitgangspunten opgenomen die Amstelveen gemeentebreed hanteert ten aanzien van informatieveiligheid en worden de medewerkers benoemd die verantwoordelijkheid dragen bij de implementatie van de normen uit BIG.

Taakstelling op de organisatie

Aan de in het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 genoemde ombuigingsopgave draagt de ambtelijke organisatie € 4 miljoen bij. Twee miljoen euro binnen het fysiek domein en twee miljoen euro op de ondersteunende functies. De tijdelijke frictiekosten worden ten laste van de bedrijfsvoeringsbudgetten van de ambtelijke organisatie gebracht.

5.4.2 Nieuwe taken voor de organisatie

Decentralisaties en omgevingswet

De 3D-operatie in het sociaal domein is in 2016 diepgaander ingebed in de organisatie. Er is meer en meer zicht gekomen op de ontwikkeling van de zorg- en hulpvraag in de stad en daarmee op de noodzakelijke ambtelijke capaciteit. Aanvankelijk tijdelijke aanstellingen en inhuurcontracten zijn in 2016 structureel gemaakt. Binnen de afdelingen van het sociaal domein (Jeugd & Samenleving, Werk & Inkomen en Sociale Voorzieningen) is de transitie-aanpak doorontwikkeld naar een transformatie-agenda.

In het fysieke domein is de Omgevingswet per 2019 aanstaand. Die Omgevingswet zal de rollen van de overheid en de burger ingrijpend veranderen. Dit vraagt dus in het dagelijks denken en handelen de nodige veranderingen. Eén van de kernpunten van de Omgevingswet is bijvoorbeeld het vroegtijdig samenwerken met de omgeving: inwoners, ondernemers, belangenorganisaties maar ook andere overheden. Hoewel 2019 nog ver weg lijkt, is met het oog op de ingrijpende gevolgen de voorbereiding van deze transitie in 2016 gestart. In een projectgroep/transitieteam bestaande uit verschillende afdelingen worden de mogelijkheden en gevolgen van de Omgevingswet beoordeeld en de (landelijke) ontwikkelingen gevolgd.

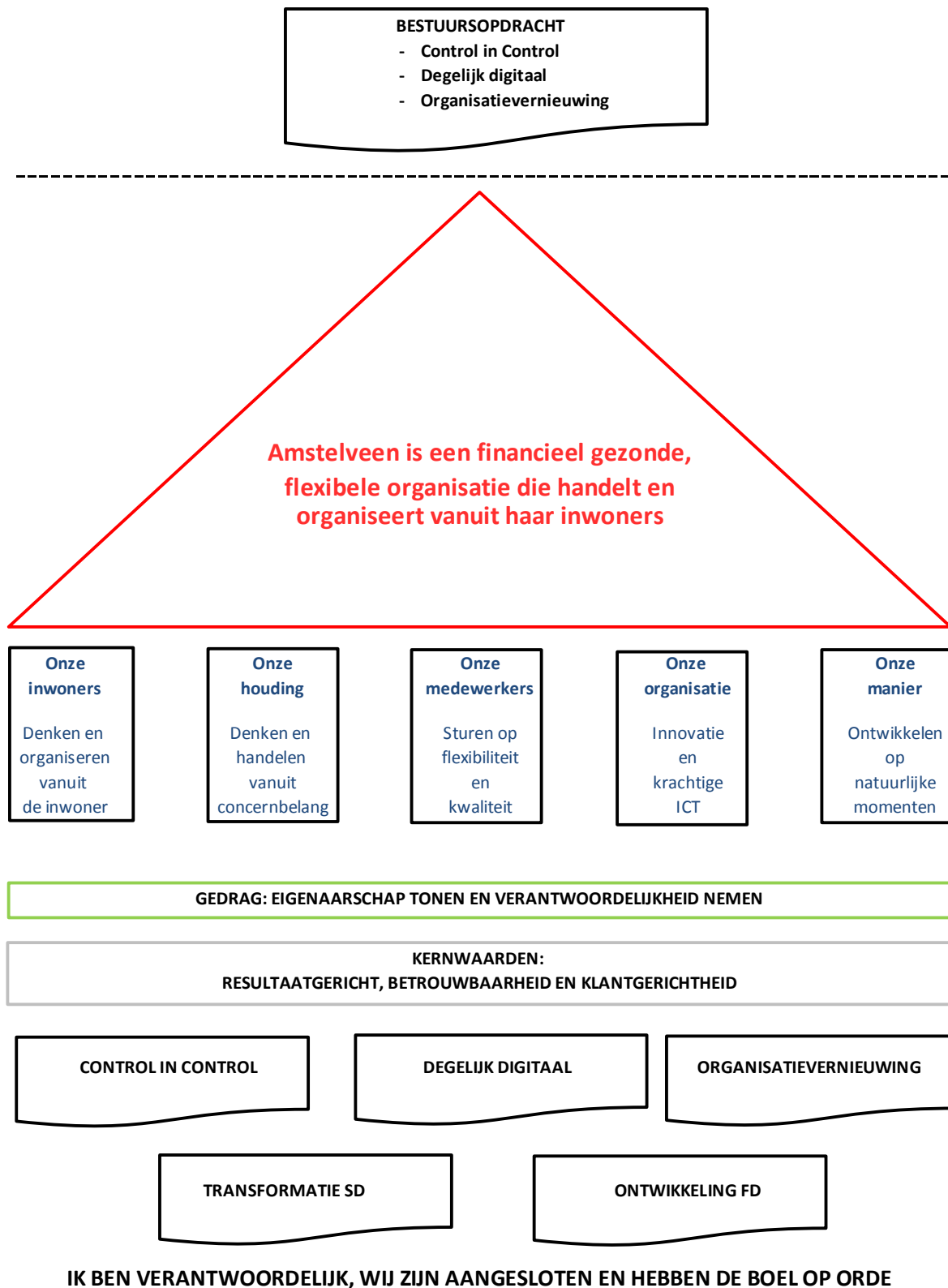
5.4.3 Doorontwikkeling van de organisatie

Het huis van Amstelveen / Van AA naar Beter

Onze organisatie is volop in ontwikkeling. Er ligt een veranderopdracht. We staan voor de uitdaging daar samen vorm en inhoud aan te geven als directie, management en medewerkers. Onder de noemer "huis van Amstelveen" hebben we een missie en richting verwoord. De genoemde opgaven maken een nieuw perspectief noodzakelijk voor de inrichting van de bedrijfsvoering.

Onderstaande figuur maakt inzichtelijk waar dat perspectief uit bestaat.

De organisatie staat voor financiële degelijkheid, is flexibel en werkt vanuit de behoefte van de inwoner. Om dat te bereiken/bestendigen gestuurd op de volgende vijf "rode draden".

1. Onze inwoners: werken van buiten naar binnen.
2. Onze houding: bevorderen van concernmatig denken en handelen.
3. Onze medewerkers: sturen op kwaliteit en flexibiliteit.
4. Onze organisatie: innovatie en krachtige ICT.
5. De manier waarop: doorontwikkeling op natuurlijke momenten.

1. Onze inwoners: werken van buiten naar binnen

Werkzaamheden die de gemeente doet, voert zij uit voor inwoners en bedrijven. Niet andersom. De klant als uitgangspunt betekent er voor waken om als overheid vooraf in te vullen wat goed voor de aanvrager is. Daadwerkelijk de klant (digitaal/telefonisch/persoonlijk) opzoeken en vragen naar de behoefte, heeft daarbij de voorkeur. In 2017 zal dit thema in het kader van organisatieontwikkeling extra aandacht krijgen, tevens als uitwerking van de door de raad vastgestelde participatienota.

Om de inwoner centraal te stellen in denken en handelen is een goede onderlinge samenwerking van groot belang. Goede communicatie bevordert deze onderlinge samenwerking. In 2015 is een instrument gekozen (Insights Discovery) waarmee organisatiebreed één gemeenschappelijke taal gesproken wordt en moet leiden tot effectieve communicatie. Het management heeft hier het afgelopen jaar kennis mee gemaakt. Drie eigen medewerkers zijn in 2016 geaccrediteerd als trainer Insights, en zowel in 2016 als in 2017 worden deze trainingen uitgerold in de organisatie.

2. Onze houding: bevorderen van concernmatig denken en handelen

Gecentraliseerde inkoop

Professionele inkoop is een belangrijk onderwerp voor Amstelveen. De gemeente koopt kritisch in, op duurzame wijze en heeft oog voor eigen ondernemers en innovatie.

In 2016 is gewerkt aan de doorontwikkeling van de inkoopfunctie:

1. Uitvoering van het programma van ca. 90 Europese aanbestedingen;
2. Verdere ontwikkeling en vervolmaking van contractmanagement;
3. Positionering van Inkoop & Aanbesteding met aandacht voor Control in Control en facilitaire ondersteuning van de inkoopende afdelingen;
4. Trainingen

In 2017 wordt ook duidelijk hoe wij de inkoopfunctie qua plek in de organisatie, omvang, interne en externe bemensing en rolvulling voor de komende jaren gaan invullen en positioneren. In 2017 wordt daarover een voorstel aan de Raad voorgelegd.

Herinrichting personele en financiële adviesfunctie

Zowel financiële als ook personele advisering aan enerzijds het bestuur en anderzijds aan de ambtelijke organisatie lag voorgaande jaren verspreid belegd in de organisatie. In 2015 zijn de taken op het gebied van Human Resource Management (HRM) ondergebracht in één afdeling. In 2016 zijn de taken op het gebied van in-, door- en uitstroom samengevoegd binnen één cluster, genaamd NextStep. Daaraan gekoppeld is een digitale marktplaats voor inhuur, ter opvolging van een daartoe strekkende motie.

Voor wat betreft de financiële functie is in 2016 een belangrijke stap gemaakt in de herinrichting van die functie. Per 1 januari 2016 zijn de diverse taakvelden van financiën in één hand gebracht waardoor de financiële kolom nu centraal wordt aangestuurd. Vervolgens is in 2016 gestart met de uniformering en vereenvoudiging van de Amstelveense en Aalsmeerse administraties, implementatie nieuwe BBV waaronder uniformering van grondslagen voor door te rekenen kosten en vergroten van de rol van de gehele organisatie in de P&C-cyclus. Dit is per 1 januari 2017 geformaliseerd waardoor weer een vervolgstap kan worden gemaakt om het concernmatig denken en handelen vanuit de financiële discipline beter te faciliteren.

3. Onze medewerkers: sturen op kwaliteit en flexibiliteit

Zoals gezegd verandert de omgeving, bijvoorbeeld de relatie overheid-burger, werkgever-werknemer en de vergrijzing in onze eigen organisatie. Eind 2016 is ca. 11% van het personeelsbestand 60 jaar en ouder. Deze groep zal tussen nu en 2024 met (keuze)pensioen gaan. Enerzijds is het de uitdaging op tijd voor te sorteren op deze uitstroom van kennis en ervaring, anderzijds biedt dit kansen als het gaat om verjonging en het aantrekken van hedendaagse competenties.

Om dit het hoofd te bieden, dient de organisatie dusdanig te worden ingericht dat zij steeds flexibel met ontwikkelingen kan meebewegen. De verreweg belangrijkste factor hierbij is het personeel. Doel is sturen op een optimale bezetting, gebruikmakend van de capaciteit die in de organisatie aanwezig is en daar waar nodig een externe flexibele schil. Opvallende plekken in de organisatie, als gevolg van nieuwe taken, uitstroom en dergelijke, worden in principe opgevuld met bestaand personeel. In 2015 is meer dan de helft van alle vacatures intern vervuld; in 2016 zien we hierin een daling. De 'rek' neemt af. Externe werving en adequate arbeidsmarktcommunicatie worden weer belangrijker.

Wat betreft inhuur geldt dat de werving nu is gecentraliseerd bij de 'inhuurdesk' van de afdeling HRM. Hiermee worden opdrachten voor externe capaciteit open en eerlijk in de markt gezet, en kunnen zowel leveranciers van specialisten als zzp-ers in aanmerking komen voor de opdracht. Overigens geldt hierbij wel dat waar mogelijk inhuur wordt omgezet in aanstellingen.

In 2016 heeft de 'Maand van de integriteit' plaatsgevonden, met als doel het opfrissen en op peil houden van het bewustzijn van medewerkers van de integriteitsdilemma's die hun functie met zich mee kan brengen. Met behulp van een 'dilemmaspel' wordt in 2016 en 2017 met alle medewerkers in discussie gegaan over integriteitsvraagstukken. Ook voor de begeleiding hiervan zijn eigen medewerkers opgeleid.

4. Onze organisatie: innovatie en krachtige ICT

In 2015 is gestart met het meerjarige programma "Digitaal werken". Dit programma heeft tot doel om de digitale contacten tussen inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie zodanig vorm te geven dat de gemeentelijke dienstverlening optimaal aansluit bij de vraag of de behoefte van inwoners en bedrijven. 'Eenvoudig, begrijpelijk, vindbaar, toegankelijk en betrouwbaar' zijn hierbij de kernbegrippen. De focus van het programma Digitaal Werken is gericht op de volgende aspecten:

- Zorgen voor een optimale publieksdienstverlening
- Zorgen voor een adequate gemeentelijke informatiehuishouding

Gedurende het jaar 2016 is gebleken dat de uitvoering van het programma te licht en onvoldoende planmatig is opgepakt. Eind 2016 is daarom besloten tot een midterm review. Deze is begin 2017 uitgevoerd en noopt tot aanzienlijke aanpassingen, waarover de raad apart wordt geïnformeerd.

Naast het programma Digitaal Werken zijn in 2016 de taken met betrekking tot informatieveiligheid belegd. De beschrijving van de functie Chief Security Officer (CISO) is opgenomen in het door het college vastgestelde gemeente brede Informatiebeleid. Tevens is geïnvesteerd in de verbetering van de stabiliteit en de performance van de infrastructuur/netwerk waarmee ook een basis is gelegd om verder te werken aan de vraagstukken rondom de firewall en security. Voor de datalijnen is gekozen om mee te doen aan de aanbesteding van KING die in januari 2017 is gestart.

5. De manier waarop: doorontwikkeling op natuurlijke momenten

In 2016 hebben wij de grote reorganisatie afgerond die in 2014 werd ingezet. Zowel in het fysiek als het sociaal domein zijn de afgelopen 3 jaar afdelingen en teams herschikt en soms onder nieuwe leiding gebracht. Het sluitstuk was per 1 januari 2017 de vorming van één afdeling Financiën en de herordening van het Facilitair Bedrijf. Dit alles steeds in goed overleg met bonden en ondernemingsraad.

5.4.4 Regionale samenwerking

De Amstelveense organisatie werkt voor twee gemeentebesturen: Amstelveen en Aalsmeer. Daarnaast bedient het samenwerkingsverband belastingen naast Amstelveen vijf andere gemeenten.

Ten aanzien van een verdere regionale ambtelijke samenwerking kent ons college een positieve grondhouding. Mochten zich in de toekomst gelegenheden voordoen, dan wordt daar serieus naar gekeken. Dit mede ingegeven vanuit motieven van verdergaande efficiency gecombineerd met continuïteit in de bedrijfsvoering. De optimale schaalgrootte zal echter wel per onderwerp moeten worden beoordeeld; groter is niet per definitie beter/goedkoper.

Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen

Met ingang van 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten.

Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen; financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording. In de samenwerkings-constructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; alle medewerkers zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat zowel een bestuurlijke als financiële evaluatie plaats dient te vinden. De bestuurlijke evaluatie is juni 2016 aangeboden aan de raad. Aan de financiële evaluatie wordt de laatste hand gelegd en deze wordt in het tweede kwartaal 2017 bestuurlijk voorgelegd.

Naar aanleiding van het proces rondom de evaluatie is in 2016 een gesprek op gang gekomen over de relatie tussen het Secretaristeam en de AA-organisatie en ambtelijke deelname in de directie Amstelveen. Dit heeft onder meer geresulteerd in toetreding van de gemeentesecretaris Aalsmeer tot de directie Amstelveen per 1 januari 2017.

Samenwerkingsverband op het gebied van belastingen

Het per 1 januari 2013 opgerichte samenwerkingsverband Gemeentebelastingen Amstelland verzorgt de uitvoering van de Wet Woz, de heffing en de invordering van alle gemeentelijke belastingen en heffingen voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, De Ronde Venen (sinds 1 januari 2016) en Uithoorn.

De uitvoering van de wet WOZ is onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Per ultimo 2015 zijn de vijf oorspronkelijk deelnemende gemeenten aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ. Daarmee was ons belastingsamenwerking landelijk de eerste die dat had gerealiseerd. In april 2016 is ook de aansluiting van gemeente De Ronde Venen volbracht. De WOZ-waarderingen van woningen zijn vanaf 1 oktober dit jaar openbaar te raadplegen via het WOZ-loket bij het Kadaster.

Tegelijk vormt het stelsel van basisregistraties ook een zorg. De afhankelijkheid van de data-uitwisseling tussen de verschillende basisregistraties en de verschillende gemeenten vraagt veel aandacht en controle.

Het personeel dat de taken op het gebied van belastingen voor de deelnemende gemeenten verricht, is in dienst van en wordt gefaciliteerd door de gemeente Amstelveen.

5.4.5 Inhuur extern personeel

Uitgangspunt van het college is dat de reguliere werkzaamheden zoveel als mogelijk door het eigen personeel worden gedaan. Dit draagt namelijk bij aan een robuuste organisatie die interessant werk heeft, ontplooiingskansen biedt aan het personeel en de diensten en producten levert tegen zo laag mogelijke kosten. Desondanks zullen er altijd redenen zijn om tijdelijk externe capaciteit in te zetten (ziekte, specialistische kennis, projecten etc.)

In onderstaand overzicht is externe inhuur als volgt ingedeeld:

1. inhuur van personeel om het reguliere werk van de gemeentelijke organisatie doorgang te laten vinden, waarbij de werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het management worden uitgevoerd;
2. extern advies; inhuur op project/ad hoc basis van specialistische kennis/vaardigheden waarbij de verantwoordelijkheid berust bij de adviseur/het adviesbureau voor het verstrekte advies/ondersteuning.

Daarbij is onderscheid aangebracht op basis van tariefstelling; te weten tot en met € 75 per uur en daarboven. Genoemde € 75 per uur is gebaseerd op de loonkosten van een gekwalificeerde (HBO/WO) medewerker op schaal 11 niveau.

Externe inhuur beperkt ons college tot het strikt noodzakelijke, waarbij in beginsel een bovengrens aan de vergoeding is gesteld (100 euro p/u)⁷. In de tweede tijdvak is gemeld dat sprake is van 1 medewerker die een tarief heeft van meer dan € 100 per uur. Dit betreft een project voor Aalsmeer waarbij het tarief is goedgekeurd voordat sprake was van de ambtelijke samenwerking Aalsmeer-Amstelveen. De opdracht was dit najaar gereed. In 2016 is verder geen personeel ingehuurd waarbij het uurtarief de bovengrens overschreed.

bedragen x € 1.000

Afdeling	externe inhuur	externe inhuur	externe inhuur	externe inhuur	externe inhuur	totaal inhuur
	formatiebudget *	formatiebudget *	flexibele personeelsschil **	flexibele personeelsschil **	flexibele personeelsschil **	
	tarief < € 75 per uur	tarief > € 75 per uur	tarief < € 75 per uur	tarief > € 75 per uur	geen uurtarief totaalopdracht	
V&R	155	157	0	13	38	363
R&B	529	131	127	0	54	841
Directie	0	128	0	0	0	128
Facilitair Bedrijf Algemeen	153	233	17	0	0	402
Facilitair Bedrijf Informatiebeheer	386	38	0	195	0	618
Facilitair Bedrijf Middelen	0	0	273	101	45	419
Facilitair Bedrijf Belastingen	222	0	137	2	93	454
Facilitair Bedrijf HRM	42	105	33	17	0	196
Griffie	0	0	7	0	11	19
Jeugd en Samenleving	1.633	298	119	154	0	2.205
Publiekszaken	82	0	0	0	0	82
Stedelijke Ontwikkeling	0	127	43	555	0	725
Sociale Voorzieningen	733	0	0	0	0	733
Staf	335	0	0	0	0	335
Vastgoed	0	0	461	0	0	461
VVH	2.051	23	0	0	0	2.074
Werk en Inkomen	397	0	425	58	0	880
Wijkbeheer	376	28	61	0	0	465
Zorgvlied	29	0	0	0	0	29
Totaal	7.123	1.269	1.703	1.095	240	11.430
Totaal tweede tijdvak 2016	7.305	1.187	1.133	1.012	91	10.728
Totaal rekening 2015	6.945	1.185	2.199	1.025	283	11.637

*) betreft inhuur van personeelscapaciteit voor werkzaamheden die normaliter door eigen personeel worden verricht;

**) betreft inhuur van personeel voor het verrichten van werkzaamheden die nauw gerelateerd zijn aan regulier werk maar waarvan het werkaanbod door seizoeninvloeden of door de jaren heen fluctueert.

⁷ Uitzonderingen worden voorgelegd aan de wethouder Financiën en de wethouder Personeelszaken

bedragen x € 1.000

Afdeling	extern advies ***	extern advies ***	extern advies ***	totaal extern advies	totaal inhuur en extern advies
	tarief < € 75 per uur	tarief > € 75 per uur	geen uurtarief totaalopdracht		
V&R	0	0	0	0	363
R&B	0	0	21	21	862
Directie	0	0	57	57	186
Facilitair Bedrijf Algemeen	0	0	0	0	402
Facilitair Bedrijf Informatiebeheer	0	52	0	52	670
Facilitair Bedrijf Middelen	0	8	0	8	427
Facilitair Bedrijf Belastingen	75	0	0	75	529
Facilitair Bedrijf HRM	2	0	118	121	317
Griffie	0	0	3	3	22
Jeugd en Samenleving	0	0	66	66	2.271
Publiekszaken	0	0	5	5	88
Stedelijke Ontwikkeling	0	0	0	0	725
Sociale Voorzieningen	0	0	71	71	804
Staf	0	16	16	33	368
Vastgoed	0	0	0	0	461
VVH	2	13	0	15	2.089
Werk en Inkomen	0	0	75	75	955
Wijk Beheer	0	0	119	119	584
Zorgvlied	0	3	0	3	32
Totaal	79	93	551	724	12.154
Totaal tweede tijdvak 2016	42	193	357	591	11.319
Totaal rekening 2015	43	594	175	812	12.449

5.4.6 Bedrijfsvoeringsfonds

In de nota begroting en budgetbeheer (2009) heeft de raad de kaders rondom de middeleninzet voor de bedrijfsvoering vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat het gemeentebestuur via de begroting vaststelt wat de gemeente het komende jaar gaat doen. Het bestuur bepaalt wat er moet gebeuren en welke budgetten daarvoor ter beschikking staan.

De wijze waarop de doelstellingen -zoals door de raad in de begroting geformuleerd- worden uitgevoerd, alsmede hoe de producten en diensten worden aangeboden is primair de verantwoordelijkheid van het ambtelijk apparaat (management). Dit uiteraard binnen de budgettaire kaders en eventueel nader door het gemeentebestuur te formuleren randvoorwaarden.

Vorenstaande impliceert dat problemen met betrekking tot de bedrijfsvoering (die niet samenhangen met bestuurlijke initiatieven/vraagstellingen) moeten worden opgelost op ambtelijk niveau door het treffen van maatregelen door het verantwoordelijk management. Het oplossen van problemen binnen de bedrijfsvoering is dus primair de verantwoordelijkheid van het management en komt niet tot uitdrukking in de bestuurlijke producten/programma's. Binnen door de raad vastgestelde bandbreedten beschikt elke afdeling daarom over een bedrijfsvoeringsfonds (per saldo bedraagt het saldo eind 2016 nul). Jaarlijks worden de resultaten binnen de bedrijfsvoering daarmee verrekend. Daarenboven beschikt de directie over een concern bedrijfsvoeringsfonds (stand eind 2016: € 3,0 miljoen). Binnen het bedrijfsvoeringsaldo wordt tevens het eenmalig verleende bedrag voor digitaal werken ad. € 1,5 miljoen administratief verwerkt. Van dit bedrag resteert eind 2016 nog € 590.000.

Als bovengrens voor de omvang van het fonds schrijft de nota 5 procent van de bedrijfsvoeringbudgetten voor. Met een omvang eind 2016 van € 3,6 miljoen, blijft het fonds binnen de vastgestelde bestuurlijke kaders⁸.

⁸ De gezamenlijke bedrijfsvoeringsbudgetten bedragen € 96 miljoen. Met een maximum van 5 procent daarover zou de bovengrens van het fonds € 4,8 miljoen bedragen.

5.5 verbonden partijen

5.5.1 Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

5.5.2 Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

- Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
- Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. De gemeente participeert in 2016 in 9 gemeenschappelijke regelingen en 2 deelnemingen.

5.5.3 Ontwikkelingen 2017 e.v. inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Voor de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is eind 2016 besloten om per 1 januari 2017 een prestatiegerichte financiering (PGF) in te voeren. Het lumpsum tarief wordt omgezet naar een afrekening op basis van vooraf afgesproken prestaties. Hierdoor zal de bijdrage aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied kunnen wijzigen, echter een significante financiële verschuiving zal niet plaatsvinden. In 2017/2018 vindt een evaluatie plaats van de kengetallen waarop de PGF gebaseerd is.

Gemeenschappelijke regeling Gezamenlijke Ombudsman metropool Amsterdam 2013

Via raadsvoorstel 2016/20 is besloten dat Amstelveen voor de tweedelijns klachtenprocedure per 1 januari 2017 officieel toetreedt tot de Gemeenschappelijke regeling Gezamenlijke Ombudsman metropool Amsterdam 2013. Daarnaast is besloten dat Amstelveen officieus per 1 juli 2016 toetreedt, zodat vanaf dat moment de tweedelijns klachtenafhandeling al door de Gemeentelijke Ombudsman Amsterdam wordt verzorgd.

Gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam

Ingaande januari 2017 is de samenwerking tussen de vijftien gemeenten in stadsregionaal verband beëindigd (raadsvoorstel 2016/46: Omvorming Stadsregio Amsterdam (SRA) naar vervoerregio). Aanleiding hiervoor is de afschaffingswet WGR+ waardoor alle zeven Nederlandse stadsregio's hun plus status zijn kwijtgeraakt. De Tweede Kamer heeft de regio's Amsterdam en Rotterdam-Den Haag de mogelijkheid geboden om een vervoersregio te vormen. Deze vervoersregio stelt de samenwerkende gemeenten in staat Rijksgeld voor infrastructuur (BDU) te ontvangen. Hiervoor moet de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam per 2017 worden omgevormd tot gemeenschappelijke vervoersregio Amsterdam.

Daarnaast hebben de deelnemende gemeenten en provincies aangegeven op de domeinen wonen en economie de samenwerking te willen voortzetten op de schaal van de Metropoolregio Amsterdam.

Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland

De GGD heeft bij de berekening van de kosten voor de uitvoering van het Basistakenpakket JGZ een fout gemaakt. Een aantal PO scholen is niet meegenomen in de begroting 2016 waardoor het aantal fte's niet voldoende is om het werk te doen. Het gaat om 5-6 fte's voor het lokale werkgebied van de GGD Amstelland. In 2016 wordt voor het eerst met het nieuwe Basistakenpakket gewerkt. De verwachting is dat de realisatie over 2016 binnen het begrote budget blijft. Op basis van de verwachte ontwikkelingen ontstaat vanaf 2017 een structureel tekort van € 170.000. Het aandeel in dit tekort voor de gemeente Amstelveen bedraagt circa € 80.000. Op basis van de realisatie van het Basispakket in 2016, wordt begin 2017 onderzocht of een efficiencyslag te maken is binnen het Basispakket om het tekort in de komende jaren op te vangen. Het onderzoek wordt betrokken bij de besluitvorming over de begroting 2018.

N.V. Eneco

De Hoge Raad heeft eind juni 2015 uitspraak gedaan over gedwongen splitsing van de Nederlandse energiebedrijven, conform de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON), de "Splitsingswet". Als gevolg van het groepsverbod moeten Essent, Eneco en Delta zich zodanig opsplitsen dat de netbeheerder geen onderdeel meer van de groep uitmaakt. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft door middel van een handhavingsbesluit aangekondigd dat dit uiterlijk per 31 januari 2017 gerealiseerd moet zijn. Eneco heeft op 27 januari 2017 besloten over te gaan tot splitsing in een energiebedrijf en netbeheerder.

Overzicht verbonden partijen (A: bedragen x € 1.000; B: bedragen x € 1.000.000)

Verbonden partij	budget 2016	bijdrage 2016	Resultaat 2015	Eigen Vermogen 1-1-2015	Eigen Vermogen 1-1-2016	Vreemd Vermogen 1-1-2015	Vreemd Vermogen 1-1-2016	Vertegenwoordiging (**)
A. Gemeenschappelijke regelingen:								
1. Stadsregio Amsterdam	195	194	640	24.838	10.162	420.797	239.415	DB en AB
2. Amstelland-Meerlanden overleg (*)	14	9	-9	32	23	0	0	DB en AB
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	4.763	4.750	803	12.709	13.589	66.537	57.572	DB en AB
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	2.672	2.679	225	1.016	807	329	444	DB en AB
5. Groengebied Amstelland	359	360	113	2.932	3.045	1.340	463	DB en AB
6. Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	0	0	-129	6.246	7.165	2.234	1.508	DB en AB
7. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	141	179	1.891	1.199	3.391	14.920	14.004	DB en AB
8. Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
9. Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
B. Overige verbonden partijen:								
1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	226.000	3.582.000	3.739.000	149.923.000	145.772.000	
2. N.V. Eneco	0	0	196.000	5.188.000	5.350.000	4.900.000	4.551.000	

(*) De bijdrage van Amstelland-Meerlanden overleg betreft de factuur over 2015. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

(**) DB= Dagelijks Bestuur en AB en Algemeen Bestuur

5.5.4 Verbonden partijen in beeld

Hieronder wordt geïnventariseerd met welke partijen Amstelveen verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats en de doelstelling. Bij het opmaken van de rekening zijn de resultaten van verbonden partijen over het verslagjaar veelal nog niet bekend. De meest recente financiële gegevens komen uit de jaarrekening 2015 van de verbonden partij.

5.5.4.1 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economische aangelegenheden, milieu en jeugdzorg. Ingaande januari 2017 is de samenwerking beëindigd (zie verder paragraaf 5.5.3).				
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.				
Relatie met Bestuurlijk belang	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid				
Financieel belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur				
	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van bepaalde zogenaamde "Kaderwettaken". Elke deelnemende gemeente is aan de Stadsregio Amsterdam een bijdrage verschuldigd, die wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de desbetreffende gemeente. De bijdrage voor 2016 bedraagt afgerond € 194.000.				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	640	24.838	10.162	420.797	239.415

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg en een dagelijks bestuur zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De bijdrage voor 2015 bedraagt afgerond € 9.000. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	-9	32	23	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweezorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2016 bedraagt afgerond € 4.750.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	803	12.709	13.589	66.537	57.572

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvies aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uitsluitend uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2016 bedraagt afgerond € 2.679.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	225	1.016	807	329	444

Naam	Groengebied Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de raden en colleges van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De provincie draagt 25% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. In 2015 is de verdeling van de participantenbijdragen volgens afspraak herijkt. De aanpassing wordt verwerkt in de begroting 2017. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2016 bedraagt afgerond € 360.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	113	2.932	3.045	1.340	463

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Er is één bestuur
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw: elke gemeente betaalt naar afname.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	-129	6.246	7.165	2.234	1.508

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	Uitvoering van vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van de regelgeving op het gebied van milieu en bouwen.
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt afgerond € 179.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoop.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	1.891	1.199	3.391	14.290	14.004

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de dienstverleningsovereenkomst. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in het dienstverleningshandvest. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

5.5.4.2 Overige verbonden partijen

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Doelstelling	<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.</p> <p>Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.</p> <p>De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).</p>				
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).				
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.				
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van f 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van f 250,00 met een totale waarde van f 717.600,00 (= € 325.632,68). Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. Over de netto winst wordt 25% uitgekeerd. Het in 2016 uitgekeerde dividend over de netto winst 2015 (€ 226 miljoen) bedraagt voor Amstelveen € 146.390.				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	226.000	3.582.000	3.739.000	149.923.000	145.772.000

Naam	Eneco Holding N.V.				
Vestigingsplaats	Rotterdam				
Doelstelling	<p>Eneco is opgericht op 1 januari 1995. De bedrijven waaruit ENECO is ontstaan, brachten allemaal hun eigen activiteiten in. In het verleden heeft de gemeente Amstelveen samen met enkele omliggende gemeenten Nutsbedrijf Amstelland opgericht om in gasleveranties binnen de gemeente te voorzien en te waarborgen. In september 2000 is nutsbedrijf Amstelland NV gefuseerd met Eneco. De aandelen van Eneco zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen.</p> <p>Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.</p>				
Deelnemers	De aandelen van Eneco zijn in handen van 53 gemeenten.				
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.				
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	<p>Volgens de statuten van de vennootschap kan het bestuur met goedkeuring van de Raad van Commissarissen een gedeelte ter grootte van maximaal de helft van de winst die voor uitkering beschikbaar is toevoegen aan de reserves. Het resterende gedeelte staat ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering kan besluiten het resterende gedeelte geheel of gedeeltelijk uit te keren. Hetgeen niet wordt uitgekeerd wordt toegevoegd aan de reserves.</p> <p>Het uitgekeerde dividend over 2015 bedraagt € 1.452.792.</p>				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2015	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2016
	196.000	5.188.000	5.350.000	4.900.000	4.551.000

5.6 grondbeleid

5.6.1 Algemeen

De paragraaf grondbeleid is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Een actueel beeld van de verwachte meerjarige ontwikkeling van de verschillende grondexploitaties in 2017 en verder met de bijbehorende resultaatsprognose wordt gelijktijdig met de jaarrekening 2016 behandeld.

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken

5.6.2. Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's

Grondexploitatie en de plaats van het grondbeleid

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is daarmee geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten bestreden door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten. Het gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid die door het college van B&W in 2012 is vastgesteld. In het raadsvoorstel 'Tweede tranche deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid' (raadsvergadering 3 februari 2016) wordt voorgesteld de nota te actualiseren. Dit wordt in 2017 opgepakt.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeente bestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de

vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten.

5.6.3. Visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de sectoraal gerichte beleidsvelden zoals Volkshuisvesting, Werkgelegenheid, Verkeer en Vervoer, Groen en Welzijn. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie.

Met het vaststellen van de structuurvisie Amstelveen 2025+ in 2011 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. De uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie wordt jaarlijks geactualiseerd en wordt toegevoegd aan de besluitvorming over de actualisering van de grondexploitaties.

De gemeente Amstelveen beschikt (nog) over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen is hierdoor steeds meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden zelf te ontwikkelen.

Voor de uitgifte van gronden is naast de algemene verkoopvoorwaarden een grondprijnsnotitie vastgesteld.

5.6.4. Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

Instrumentarium voor actief grondbeleid en de inzet ervan in 2016

Het actief grondbeleid omvat alle fasen van de grondontwikkeling: de eerste aankoop van gronden, sloop van aanwezige opstallen die voor de verwezenlijking van de gewenste bouwplannen niet kunnen worden gehandhaafd, het bouwrijp maken van de terreinen, de uitgifte van bouw kavels en het inrichten van de openbare ruimte.

De gemeente heeft in 2016 voorkeursrecht gevestigd voor gronden gelegen binnen het bestemmingsplan Opstelsterrein Amstelveenlijn. Ook is de administratieve procedure voor onteigening voor hetzelfde plangebied gestart. Strategische grondaankopen vallen niet binnen verwervingsplannen van vastgestelde grondexploitaties, maar worden gedaan met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Hiervoor is aparte besluitvorming noodzakelijk, omdat binnen bestaande budgetten geen rekening wordt gehouden met de kosten van dergelijke aankopen. In 2016 zijn geen strategische grondaankopen verricht.

Bij actief grondbeleid hoort ook gronduitgifte. In 2016 heeft de gronduitgifte plaatsgevonden voor vrije sectorwoningen aan de Schulp (6 woningen). In 2016 is uit hoofde van de actieve grondexploitaties voor een totaal van € 4,1 miljoen ontvangen.

In 2016 is zijn geen nieuwe grondexploitaties vastgesteld. Op 28 juni 2016 is de actualisatie grondexploitaties ultimo 2015 vastgesteld. Hierin zijn de geactualiseerde grondexploitatieopzetten vastgesteld.

De wetgeving vereist dat gronduitgifte tegen marktconforme voorwaarden plaatsvindt. Dit kan door het houden van een ontwikkelcompetitie. Ook is het mogelijk om de uitgifteprijs te baseren op het advies van een onafhankelijke taxateur. Daarnaast kan de gemeente zelf uitgeven in de vorm van kavels. De methode van gronduitgifte en de interne richtlijnen om te komen tot grondprijzen voor de levering van bouw kavels zijn opgenomen in de notitie grondprijzen 2008. Vaste grondprijzen worden alleen gehanteerd in het geval van maatschappelijke voorzieningen en bij gestandaardiseerde kleine grondverkoop. In alle andere gevallen is het hanteren van marktprijzen de regel.

Ook in 2016 zijn verschillende externe bureaus en plaatselijke makelaars geconsulteerd om na te gaan of de grondprijzen waarmee de gemeente tentatieve haalbaarheidsberekeningen maakt een marktconform niveau hebben. Eén van deze partijen is het Ontwikkelbedrijf van de gemeente Amsterdam (OGA). De Amsterdamse methode is gedifferentieerd naar woningtype en naar wijken.

5.6.5. Instrumentarium voor facilitair grondbeleid en de inzet ervan in 2016

Bij facilitair grondbeleid worden de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente de grondexploitatiekosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar.

In 2016 zijn verschillende ruimtelijke maatregelen genomen die particuliere grondontwikkeling mogelijk maken. De gemeente heeft voor deze ontwikkelingen geen exploitatieplan vastgesteld, omdat het verhaal van grondexploitatiekosten in overeenkomsten is geregeld. Er is in 2016 een totaal van € 1,9 miljoen aan inkomsten op lopende facilitaire grondontwikkelingsplannen ontvangen.

Dit is inclusief de voorlopige bijdragen uit voorovereenkomsten (dit zijn plannen waarvoor nog geen anterieure kostenverhaalovereenkomst is gesloten).

5.6.6. Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2016 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2016. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

5.6.7. Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

Eind 2016 zijn de volgende grondexploitaties afgesloten: Startbaan 12 en Tulpenburg. Door niet benutte resterende budgetten is een extra winstneming van € 0,2 miljoen gerealiseerd.

5.6.8. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves

Totaal overzicht en ontwikkeling voorziening

Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. Er zijn geen vastgestelde grondexploitaties met een negatief eindsaldo onderhanden. De financiële positie heeft zich als volgt ontwikkeld (bedrag x € 1.000).

	VOORZIENINGEN	stand JR 2015	mutatie actualisering	stand ACT 2015	mutatie JR 2015	stand JR 2016
FAC	Uilenstede	208	-208	0	0	0
FAC	Klaasje Zevenster	117	-117	0	0	0
FAC	De Loeten-Kooij	516	-516	0	0	0
	BBV-VOORZIENING VERLIESLATENDE GRONDEXPLOITATIES	841	-841	0	0	0
FAC	Scheg	760	-760	0	0	0
OVERIG	Uilenstede Omgevingskwaliteit	621	0	621	-621	0
FAC	De Loeten Algemeen	294	-294	0	0	0
GZR	Projecten in voorbereiding	297	-297	0	0	0
	VOORZIENING OVERIGE PROJECTRISICO'S	1.972	-1.351	621	-621	0
	TOTAAL BENODIGDE VOORZIENING	2.813	-2.192	621	-621	0

De voorziening voor verlieslatende grondexploitaties is conform BBV-regelgeving geactualiseerd met de meest recente prognoses.

5.6.9. Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Resultaatneming bij grondexploitaties

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV en verder uitgewerkt in de gemeentelijke nota Grondbeleid. Er is, onder bepaalde voorwaarden, tussentijdse winstneming mogelijk. Zo moeten de opbrengsten zeker zijn gesteld en moet er nog een beperkt en overzichtelijk uitvoeringsprogramma resteren. In alle andere gevallen wordt winst niet eerder dan bij afsluiting van het project genomen. Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

In de onderstaande tabel is de boekwaardeontwikkeling van de grondexploitaties met hun resultaatneming in 2016 opgenomen. In het eerste halfjaar 2017 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd.

SAMENVATTING GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

Opbouw projectsaldo portefeuille eind 2016

	Totaal	bouwgronden in exploitatie	Bouwgrondexploitatie in voorbereiding
Gerealiseerde opbrengsten t/m 2016	110.233	110.044	189
af: geïnvesteerd vermogen t/m 2016	65.758	64.804	954
af: genomen resultaat tlv projecten t/m 2016	43.076	43.213	-136
Projectsaldo/boekw aarde portefeuille eind 2016	1.399	2.028	-629

Ontwikkeling projectsaldo portefeuille in 2016

projectsaldo portefeuille op 1/1 2016	4.685	4.928	-243
bij: opbrengsten 2016	4.143	4.071	72
af: kosten 2016	3.499	2.799	701
af: resultaatneming 2016 tlv projectsaldo	3.930	4.173	-243
projectsaldo portefeuille eind 2016	1.399	2.028	-629

Specificatie resultaatneming in 2016

verrekend met eigen vermogen in 2016	3.930	4.173	-243
kosten gesneefde projecten in 2016	0	0	0
kosten ten laste van gevormde voorzieningen in 2016	0	0	0
totaal resultaatneming in 2016	3.930	4.173	-243

5.6.10. Prognose

De nog te nemen winstafdrachten bij actieve grondexploitaties bedraagt € 9,7 miljoen. Hiervan kan een gedeelte van € 3,0 miljoen worden aangemerkt als relatief "hard", in de zin dat dit gedeelte onderbouwd wordt door reeds afgesloten overeenkomsten over gronduitgifte.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

	bouw gronden in exploitatie
verw acht resultaat van in uitvoering genomen projecten	44.051
reeds genomen w inst op deze projecten	-34.352
<i>nog te nemen resultaat 2017 e.v.</i>	9.699
nog te genereren opbrengst 2017 e.v.	18.573
nog te maken kosten eind 2017 e.v.	10.960

5.7 financiering

5.7.1 Algemeen

Op 1 januari 2001 is de wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido) in werking getreden. De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Het verplicht schatkistbankieren is ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld maar beperkt ook de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten. Depositotarieven en inleentarieven worden geharmoniseerd. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat.

Dit besluit is in december 2013 via de benodigde aanpassing in wet- en regelgeving in gang gezet. Een leenfaciliteit (de mogelijkheid om via de schatkist te lenen) is niet aan de orde.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Als uitvloeisel van de schulden crises bij de nationale overheden zijn in Europees verband afspraken gemaakt over begrotingsdiscipline. Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (EMU-saldo) mag niet meer bedragen dan 3 procent. Daar tellen ook gemeenten in mee. Lidstaten moeten deze afspraken omzetten in nationale wetgeving. Hiervoor is in Nederland de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) in december 2013 vastgesteld door de Eerste Kamer en gepubliceerd.

Op het eerste gezicht lijkt het bijzonder dat gemeenten met een sluitende begroting toch kunnen bijdragen aan het EMU-tekort. De crux van het probleem schuilt in de verschillende boekhoudstelsels die Rijk en gemeenten hanteren. Voor het Rijk geldt het kasstelsel, voor gemeenten het baten/lasten stelsel. Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis.

Investeringen van het Rijk tellen onder het kasstelsel in het jaar van betaling direct mee in het tekort. Gemeenten sturen echter op een sluitende (meerjaren)begroting en niet op kasuitgaven. In het baten/lastenstelsel bij gemeenten is de uitgave op zich irrelevant voor begrotingsevenwicht maar is een deugdelijke dekking van de uitgaven vereist, hetzij via de aanwending van een reserve, hetzij door de jaarlijkse kapitaallasten (rente en afschrijving) in te passen in een sluitende begroting. Voor de berekening van het EMU-saldo geldt dit echter niet en telt de gemeentelijke investeringsuitgave volledig mee, ongeacht de dekking.

Samenvattend: Om het Nederlandse financieringstekort onder de afgesproken 3 procent Bruto Binnenlands Product (BBP) te brengen zal de overheid -inclusief lagere overheid- minder moeten gaan uitgeven. Gelet op het aandeel lagere overheden is het van belang dat de Rijksoverheid haar financiën op orde heeft. Dat is inmiddels weer het geval. Hierdoor hoeft er voor de lokale overheden vooralsnog

geen sprake te zijn van beperkingen ten aanzien van investeringen scholenbouw, gebiedsontwikkeling en investeringen in riolering. Vanuit de inhoud en het maatschappelijk belang bezien, is het temporiseren van investeringen al een vervelende zaak maar het kan ook leiden tot (financieel ongunstige) overliquiditeit door aangetrokken middelen om het geplande investeringsvolume te realiseren.

EMU-saldo

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat lidstaten een maximaal begrotingstekort van drie procent van het Bruto Binnenlands Product mogen hebben. De rijksoverheid heeft met het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW) in januari 2013 afgesproken dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal -0,4 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. Individuele gemeenten hoeven bij (dreigende) overschrijding het Rijk hiervan niet voorafgaand in kennis te stellen.

Op basis van de plafondwaarde van 0,4% mag de gemeente Amstelveen bijdragen aan het EMU-tekort. Voor 2016 is geen individuele referentiewaarde vastgesteld. Voor 2015 was ter indicatie het toegestane *tekort* € 9,597 miljoen. Het werkelijke EMU-saldo 2016 bedraagt € 2,7 miljoen *positief*.

In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een *landelijke* overschrijding een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

5.7.2 Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen. Overeenkomstig het raadsvoorstel "actualiseren rekenrente" (april 2011) zijn rentepercentages vastgesteld.

In juli 2015 is door de commissie BBV het rapport "grondexploitaties, voornemen tot herziening verslaggevingsregels grondexploitatie in het BBV met ingang van 1 januari 2016" uitgebracht. De hierin voorgeschreven berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties leidt tot een in de begroting gehanteerd percentage van 2,00. Op basis van de balans in de programmarekening 2015 is in deze rekening een werkelijk percentage van 2,07 gehanteerd.

Bij de BNG zijn 4 leningen opgenomen met een totaalbedrag van € 90 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 4,4.

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investeringen en rentedragende reserves	4,5	4,5
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	2,00	2,07
Uitgezette langlopende lening bij BNG	7,35	7,35
Opgenomen langlopende leningen bij BNG	4,4	4,4
Kortlopend uit te zetten middelen	0	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	4,5	werkelijk

Het resultaat rente-exploitatie is als volgt tot stand gekomen:

	Begroot	Werkelijk
1. Materiële vaste activa	5.211	5.023
2. Uitstaande geldleningen	667	667
3. Deelnemingen	346	346
4. Gronden in exploitatie	-96	-137
a. totaal rente-inkomsten	6.128	5.900
5. Reserves	2.249	2.258
6. Opgenomen geldleningen	3.668	3.668
7. Financieringspositie	210	0
b. totaal rente-uitgaven	6.128	5.925
Saldo (a-b)	0	-25

5.7.3 Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang⁹. Dit komt voor Amstelveen overeen met een volume van ongeveer € 16,6 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2016 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

Bedragen x 1.000 euro	gemiddelde kwartaal 1	gemiddelde kwartaal 2	gemiddelde kwartaal 3	gemiddelde kwartaal 4
1. Netto vlottende schuld (+) of overschot vlottende middelen (-):	-85.884	-100.321	-115.411	-107.262
2. Kasgeldlimiet:	16.600	16.600	16.600	16.600
3a. Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1):	102.484	116.921	132.011	123.862

Renterisiconorm

De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde. De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 40 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar.

⁹ Bepalingen rondom de kasgeldlimiet zijn opgenomen in de wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Tot en met 2019 wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Liquiditeitspositie

Amstelveen heeft een grote kasreserve. In september jl. stond afgerond € 100 miljoen uitgezet via schatkistbankieren. In de raad is aandacht gevraagd om te bezien of het liquiditeitsoverschot kan worden teruggebracht. Dit omdat het -gelet op de huidige lage rentenstanden op de kapitaalmarkt- Amstelveen geld kost. Het te betalen rentepercentage over aangetrokken geldleningen is namelijk ongeveer 4,4%. Er is besloten de overliquiditeit te reduceren door het eerder betalen van de tweede bijdrage aan de overkapping van de A-9 en de bijdrage van Amstelveen voor de Amstelveenlijn.

Eind 2015 is (net als enkele jaren geleden) aan de BNG gevraagd of een deel van de 40-jarige lening van oorspronkelijk € 90 miljoen vervroegd afgelost kan worden. Dit is niet aantrekkelijk omdat alleen wordt verdiend wanneer de rente op het moment dat Amstelveen moet lenen aanzienlijk lager staat dan nu. Dit is onvoorspelbaar en vormt een risico dat niet past in het prudente/defensieve beleid. Ter indicatie: voor de lening van € 20 miljoen die afloopt in 2050 betekende dit dat een boeterente betaald moest worden van € 7,7 miljoen (rentestand december 2015).

De verwachting bestaat dat het overschot van € 82 miljoen ultimo 2016 de komende jaren terugloopt door onder andere het huisvestingsplan onderwijs (IHP 2016-2022) inclusief huisvesting HWC.

Rentevisie

Beleidsmatig wordt Amstelveen steeds minder afhankelijk van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt verwacht dat in de meerjarige financieringsbehoefte is voorzien. Daarnaast leidt het schatkistbankieren er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

Kredietrisico en relatiebeheer

Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures. Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Eneco. Per 31 december 2015 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

5.7.4 Financiering

Langlopende leningen

In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Ultimo 2016 bedraagt het saldo van deze vier leningen € 80 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

Amstelveen heeft ultimo 2016 één bedrag uitgezet bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Dit betreft een bedrag van € 9 miljoen met een looptijd tot en met 2020. Over dit bedrag ontvangt de gemeente een rentevergoeding van 7,35 procent.

Via het raadsvoorstel "Borgstelling voor financiering van de vervanging van de kunststof atletiekbaan" van 3 juli 2013 heeft de gemeente zich garant gesteld voor maximaal € 175.000 voor een hypothecaire geldlening van Atletiekvereniging Startbaan (1 januari 2017: € 154.000). Daarnaast heeft de gemeente nog één andere garantie uitstaan met een saldo van € 33.000 per 1 januari 2017.

In de raadsvergadering van 15 juni 2016 heeft de raad ingestemd met het treffen van een bestemmingsreserve van € 1 miljoen voor de garantstelling voor de huurverplichting van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) voor het Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar hoofdstuk 7; niet uit de balans blijvende verplichtingen.

5.7.5 Treasuryfunctie

Treasurystatuut

In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut. In de raad van februari 2017 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde verordening artikel 212.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen

Een belangrijke functie van reserves en voorzieningen betreft de financieringsfunctie. Voor een sluitende meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met jaarlijkse rentebaten van € 0,9 miljoen op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen. Met de huidige interne rekenrente van 4,5 procent betekent dit dat hiervoor € 20 miljoen aan reserves en voorzieningen beschikbaar moet zijn (4,5 procent over € 20 miljoen genereert € 0,9 miljoen).

Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Aan de afname van de omvang van de reserves en voorzieningen ligt een aantal ontwikkelingen ten grondslag:

- Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt begin 2017 € 37 miljoen waarvan de reserve nieuwbouw Piet Hein (€ 7 miljoen), groot onderhoud wegen (€ 4 miljoen) en FLO-kosten brandweer (€ 3 miljoen) het grootste aandeel vormt;
- In de begroting 2017 heeft de raad besloten dat de (meerjarige) bovengrens voor de algemene reserve € 15 miljoen bedraagt en het surplus wordt gestort in de reserve "sparen vooraf";
- Gelet op de huidige vastgoedmarkt wordt voor deze raadsperiode niet verwacht dat een verdere substantiële aanwas van reserves plaats zal vinden. Per saldo zal het niveau van de reserves en voorzieningen dus geleidelijk dalen en als gevolg daarvan ook de daaruit voortvloeiende rentebaten.

Schuldpositie

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" wordt een beeld geschetst van deze kengetallen. Hieruit blijkt dat -afgezet tegen de signaleringswaarden van de Provincie Noord-Holland- Amstelveen lage waarden scoort op beide kengetallen.

B JAARREKENING

6 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

6.1 grondslagen voor de resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Amstelveen wijkt hiervan af en licht op Algemene dekkingsmiddelen toe op welke onderdelen.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

6.2 overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten < baten). De kolom "Saldo (a-b)" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x 1000 euro	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo (a-b)
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	2016
01 Sociaal domein	40.593	50.436	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222	2.329
02 Onderwijs en ontplooiing	22.091	20.543	23.208	1.948	21.260	22.879	2.661	20.219	1.041
03 Economie en duurzaamheid	999	1.377	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198	253
04 Openbare ruimte	18.459	21.220	45.930	24.471	21.459	44.934	24.449	20.485	974
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-4.611	1.439	34.164	32.774	1.391	31.309	32.029	-720	2.111
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	18.758	19.243	22.032	2.276	19.755	21.202	2.425	18.778	977
08 Algemene dekkingsmiddelen	-117.139	-117.289	37.713	151.060	-113.347	36.883	151.571	-114.688	1.341
Totaal saldo van baten en lasten	-20.850	-3.031	234.034	235.514	-1.480	225.542	236.049	-10.507	9.027
Reservemutatie (- = onttrekking)	4.898	-6.527	29.110	35.085	-5.975	19.177	23.814	-4.637	-1.338
Resultaat	-15.953	-9.558	263.144	270.599	-7.455	244.719	259.863	-15.143	7.689

Een toelichting op de verschillen staat in het jaarverslag: programmaverantwoording. In het algemeen beeld wordt ingegaan op de belangrijkste afwijkingen.

De vergelijkende cijfers 2015 wijken af met de in de raad van juli 2016 behandelde programmarekening. Dit betreft een verschuiving van het onderdeel onderwijsachterstandenbeleid van programma "sociaal domein" naar "onderwijs en ontplooiing" voor € 391.000.

6.3 toelichting op het overzicht van baten en lasten

6.3.1 Onvoorzien

Artikel 25 en 28 van BBV schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor "onvoorzien". In de primitieve begroting is op algemene dekkingsmiddelen een gemeentebreed bedrag ter grootte van € 297.000 euro opgenomen voor "onvoorzien". Van dit bedrag is € 253.000 euro ingezet voor de volgende doeleinden:

- # aanpassing inkomst Rijk voor "Mulderfeiten"; raadsbesluit 44 d.d. 30 september 2015 (€ 140.000);
- # frictiekosten Bibliotheek Amstelland; raadsbesluit 79 d.d. 14 december 2016 (€ 112.569).

6.3.2 Overzicht structurele en eenmalige middelen

In BBV artikelen 19-c en 28-c is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voor dit laatste is de specificatie gehanteerd van eenmalige middelen in de begroting 2016. De enige mutaties die zich hier voordoet ten opzichte van de begroting is de werkelijke afdracht grondexploitaties op programma 5 en de onttrekking aan de reserve FLO brandweer. Zoals wordt aangegeven in de toelichting zijn het vooral de uitschieters die er echt toe doen. Bijvoorbeeld een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project, boekwinst bij de verkoop van tafelzilver of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf.

In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. Er zijn echter reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Dit betreft voor de gemeente Amstelveen de dekking van de (kapitaal)lasten van investeringen met economisch nut. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investeringen. In dit geval kan bij inzet van deze reserves worden gesproken van structurele dekkingsmiddelen. In het navolgende overzicht betreft de structurele reservemutatie uitsluitend reserves ter dekking van de kapitaallasten.

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Sociaal domein						
a) incidentele baten/lasten:						
# GIDS-gelden	64		64	64	0	64
b) structurele lasten/baten	69.272	22.784	46.488	66.742	22.584	44.158
c) totaal lasten/baten	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222
d) incidentele reservemut.			0			0
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	69.336	22.784	46.552	66.806	22.584	44.222

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Onderwijs en ontplooiing						
a) incidentele baten/lasten:						
# exploitatie sportbedrijf	200		200	200	0	200
b) structurele lasten/baten	23.008	1.948	21.260	22.679	2.661	20.219
c) totaal lasten/baten	23.208	1.948	21.260	22.879	2.661	20.219
d) incidentele reservemut.	12.023	8.590	3.433	7.864	3.733	4.131
e) structurele reservemut.		2.151	-2.151		2.410	-2.410
f) totaal resultaat	35.230	12.689	22.541	30.743	8.804	21.939

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3 Economie en duurzaamheid						
a) incidentele baten/lasten:						
# internationaal beleid	35		35	35	0	35
b) structurele lasten/baten	1.617	201	1.416	1.493	331	1.163
c) totaal lasten/baten	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198
d) incidentele reservemut.			0			0
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	1.652	201	1.451	1.528	331	1.198

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4 Openbare ruimte						
a) incidentele baten/lasten:						
# groen op daken	200		200	200	0	200
# energiebeleidsplan	72		72	72	0	72
# incidenteel wegenonderhoud	237	75	162	237	75	162
# incidenteel openbare verlichting	426	394	32	426	394	32
b) structurele lasten/baten	44.995	24.002	20.993	43.999	23.980	20.019
c) totaal lasten/baten	45.930	24.471	21.459	44.934	24.449	20.485
d) incidentele reservemut.	460	909	-449	1.239	850	389
e) structurele reservemut.			0		76	76
f) totaal resultaat	46.390	25.380	21.010	46.249	25.299	20.950

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 Ruimtelijke ontwikkeling						
a) incidentele baten/lasten:						
# plankosten grote projecten	300		300	300	0	300
# Schiphol	50		50	50	0	50
# woonagenda	50		50	50	0	50
# wijkagenda	40		40	40	0	40
# kantorenloods	100		100	100	0	100
# grote projecten	59		59	59	0	59
# verkeersmaatregelen	751		751	751	0	751
# verkeersregelinstallaties	354	29	325	354	29	325
# winstafdrachten grondexploitaties		6.519	-6.519	0	3.930	-3.930
b) structurele lasten/baten	32.460	26.226	6.235	29.605	28.070	1.535
c) totaal lasten/baten	34.164	32.774	1.391	31.309	32.029	-720
d) incidentele reservemut.	585	743	-157	143	729	-586
e) structurele reservemut.		30	-30		30	-30
f) totaal resultaat	34.750	33.546	1.203	31.451	32.787	-1.336

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6 Bestuur, bevolking en veiligheid						
a) incidentele baten/lasten:						
# woonfraude	125		125	125	0	125
# communicatie	70		70	70	0	70
# bestuurlijke adhesie	20		20	20	0	20
# FLO verplichting brandweer	805		805	586	0	586
b) structurele lasten/baten	21.012	2.276	18.735	20.401	2.425	17.977
c) totaal lasten/baten	22.032	2.276	19.755	21.202	2.425	18.778
d) incidentele reservemut.	0	805	-805	0	586	-586
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	22.032	3.081	18.950	21.202	3.010	18.192

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen						
a) incidentele baten/lasten:						
# incidentele vrijval stelpost duurzaamheid		700	-700	0	700	-700
# Gids gelden		64	-64	0	64	-64
# vrijval inkomste A9 tbv plankosten		300	-300	0	300	-300
b) structurele lasten/baten	37.713	149.996	-112.283	36.883	150.507	-113.624
c) totaal lasten/baten	37.713	151.060	-113.347	36.883	151.571	-114.688
d) incidentele reservemut.	16.042	18.055	-2.013	10.293	11.341	-1.048
e) structurele reservemut.	0	3.802	-3.802	0	4.572	-4.572
f) totaal resultaat	53.755	172.917	-119.162	47.176	167.484	-120.308

Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
TOTAAL						
a) incidentele baten/lasten	3.958	8.081	-4.123	3.739	5.492	-1.753
b) structurele lasten/baten	230.076	227.433	2.843	221.803	230.556	-8.553
c) totaal lasten/baten	234.034	235.514	-1.280	225.542	236.048	-10.306
d) incidentele reservemut.	29.110	29.102	8	19.538	17.238	2.300
e) structurele reservemut.	0	5.983	-5.983	76	7.013	-6.937
f) totaal resultaat	263.144	270.599	-7.455	245.156	260.299	-15.143

6.3.3 Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken

In BBV artikel 28-a is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken wordt gevoegd. In onderdeel "A Jaarverslag" staat per programma een uitvoerige specificatie van afwijkingen. De grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** (exclusief faseringsverschillen) zijn de volgende (bedragen x € 1.000):

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	fasering?
01 Sociaal domein			
bijstandslasten		160	
Hulp bij het Huishouden	400		
Sociale VerzekeringsBank (SVB)	670		
eigen bijdragen CAK		330	
restant verplichting jeugdhulp 2015	850		
jeugdhulp	435		
overige verschillen	464		
02 Onderwijs en ontplooiing			
onderhoud scholen		143	
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	595		
kredieten SoU en Wending	155		ja
overige verschillen	-5		
03 Economie en duurzaamheid			
economische zaken	253		
04 Openbare ruimte			
openbare verlichting	237		
baggerwerken	150		
overige verschillen	-327		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
projecten ruimtelijke herontwikkeling	600		
bouwvergunningen	1.350		
bouwgrondexploitaties	850		
verkoop gronden Bovenkerk		350	ja
overige verschillen	89		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
(ondersteuning) bestuursorganen	380		
openbare orde en veiligheid	180		
overige verschillen	198		
10 Algemene dekkingsmiddelen:			
belastingen	160		
algemene uitkering		260	
stelpost onvoorzien en areaal	250		
bijzondere baten/lasten voorgaande jaren		170	
gebouwen vastgoed incl. vrijval voorziening	1.050		
kredieten openluchttheater Elsrijk en de Bolder	190		ja
overige verschillen	-72		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	9.102	1.413	
Saldo programma	7.689		
waarvan overige verschillen	347		

6.3.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT verplicht gemeenten met ingang van 2013 een aantal gegevens openbaar te maken over financiële vergoedingen aan in de gemeentelijke organisatie werkzame (top)functionarissen.

Gepubliceerd dienen te worden:

- Alle in de wet genoemde vergoedingen aan topfunctionarissen.
- Ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen hoger dan het jaarsalaris met een maximum van € 75.000
- (Ontslag)vergoedingen aan overige functionarissen (niet zijnde topfunctionaris) hoger dan € 179.000

Bij Amstelveen zijn geen toezichthoudende functionarissen werkzaam.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Vergoeding aan topfunctionarissen

In Amstelveen vallen de volgende functies onder WNT-definitie van topfunctionaris:

- gemeentesecretaris,
- griffier

Bedragen x € 1	A.S. Meijer Secretaris	H.H. Winthorst Secretaris	P. Georgopoulou Griffier	R.J.T. Schurink Gewezen topfunctionaris
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 1/10	15/5 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	n.v.t.
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee	ja
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	ja	ja	n.v.t.
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?				
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 179.000	€ 179.000	€ 179.000	
Bezoldigingsmaximum 2016	€ 134.250	€ 111.875	€ 179.000	
Bezoldiging				
Beloning	€ 90.504	€ 84.269	€ 94.063	€ 23.400
Belastbare onkostenvergoedingen		€ 38		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.967	€ 10.315	€ 11.921	€ 2.400
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 101.471</i>	<i>€ 94.622</i>	<i>€ 105.984</i>	<i>€ 25.800</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag		-€ 1.000		
Totaal bezoldiging	€ 101.471	€ 93.622	€ 105.984	€ 25.800

Overeenkomstig de WNT dienen de jaarlijkse vergoedingen die uitkomen boven het normbedrag van € 179.000, teruggevorderd te worden. Uit het overzicht blijkt die wettelijke norm niet te zijn overschreden. Tevens is in 2016 aan topfunctionarissen geen ontslagvergoeding uitgekeerd die de wettelijke norm van één jaarsalaris met een maximum van € 75.000 overschrijdt.

Voor de vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de balanspost 'Overlopende passiva'. De vordering is inmiddels ontvangen.

Vergoeding aan niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven genoemde topfunctionarissen is er geen andere functionaris die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum heeft ontvangen:

7 Balans

7.1 waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Vorbereidingskosten voor grondexploitaties is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie danwel zijn afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

materiële vaste activa met economisch nut

in erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming deels annuïtair en deels lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Gronden

- Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde;
- Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld, wordt de grond gekwalificeerd als Bouwgrond in exploitatie tegen vervaardigingsprijs. De gronden worden

gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met gerealiseerde verkoopopbrengsten, of tegen de commerciële taxatiewaarde indien deze lager is. Als van een district de historische kostprijs verminderd met de gerealiseerde verkopen negatief is, wordt dat district op nul gewaardeerd. Ook een eventuele afwaardering naar de lagere taxatiewaarde vindt plaats per district.;

- Op gronden en terreinen staan tevens investeringen in kunstgrasvelden, tennisvelden, maaiveldparkeren en schooltuinen. In tegenstelling tot 'echte' gronden wordt hier wel op afgeschreven.

gehanteerde afschrijvingstermijnen

Na de waarderingsgrondslagen staat de gehanteerde afschrijvingstabel. Investeringen tot € 100.000 worden direct in de lasten verantwoord conform de financiële verordening 212.

financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht..

voorraden

overige grond- en hulpstoffen

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

bouwgrond in exploitatie (BIE)

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

Conform de nota grondbeleid (2012) worden voor verliezen direct een voorziening gevormd.

In beginsel wordt winst genomen bij het afsluiten van de grondexploitatie. Voor tussentijdse, proportionele, winstneming gelden de volgende regels:

- Het project is opgedeeld in afzonderlijke deelprojecten;
- De kosten en opbrengsten zijn behoedzaam geraamd
- de reeds gerealiseerde opbrengsten moeten de gerealiseerde kosten overtreffen
- de verkoopopbrengst is vòòr 31 augustus van het betreffende boekjaar ontvangen.

faciliterend grondbeleid: vordering op derden of overlopende post

Afhankelijk van de status van de vordering of overlopende post dient deze vordering op de balans van de gemeente tot uiting te komen als kortlopende vordering of overlopend actief. Bepalend voor de classificatie is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst.

In verreweg de meeste gevallen is bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure (en soms posterieure) overeenkomst. Als een overeenkomst is gesloten worden de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten gekwalificeerd als vordering op derden (ex BBV artikel 39, lid h).

Als kosten worden gemaakt terwijl met een private ontwikkelaar nog geen overeenkomst tot verrekening is afgesloten worden de kosten gekwalificeerd als "nog te verrekenen kosten" en verantwoord als een overlopend actief (ex BBV artikel 40 a, lid b). Er moet wel worden verwacht dat deze binnen 10 jaar verrekend kunnen worden. Als geen zicht is op toekomstige verrekening is sprake van een "niet in de balans opgenomen recht".

gerede producten

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten

Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

bestemmingsreserves: egalisatiereserve

Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

afschrijvingstabel

De afschrijvingstabel voor de balanspost materiële vaste activa is als volgt (niet limitatief):

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
40 jaar:
nieuwbouw gebouwen # buizen en leidingen riolering
25 jaar:
gemalen # nieuwbouw sporthal, gymzaal, clubhuis, magazijn en werkplaats # drainage Zorgvlied # huurwoonwagen
20 jaar:
atletiekbaan, sportvloeren, Meerkamp grotere investeringen # schooltuinen
15 jaar:
(renovatie) sportvelden, tennisbanen, wielercours, sportattributen: o.a. verlichting, meubilair # riolering overig # loodsen, depot # afvalcontainers (schroot 40 m ³)
10 jaar:
herstraten schoolplein, verkeersremmende maatregelen # verbouwing/renovatie: dak, kozijnen, deuren, sanitair, lift, asbest verwijderen, CV + radiatoren, verlichting, meubilair, vloerbedekking, elektronica, noodstroomvoorziening, koeling/ ventilatoren, luchtbehandeling # leermiddelen (1e inrichting) # fietsenrek/stalling # voertuigen: dieplader, vorkheftruck, graafmachine, aanhangwagen # parkeermeters # vervanging sportvloer # wachthuisje # (mini)containers bovengronds en ondergronds # divers: ademapparaat, hefbrug, pompen en schakelkasten, luchtverhitter, telefooncentrale, blusmateriaal, kleding, urnen, gereedschap, brandveiligheid
8 jaar:
(toplaag) kunstgrasvelden, vloeistofdichte vloer # software
7 jaar:
voertuigen: bestelauto, pick-up, tractor, hoogwerker, shovel, was-, kraan-, kieper-, kraakpers-, container-, grofvuil-, dierplaagwagen # divers: veegmachine groot, takkenkneuzer, maaimachine, kolkenzuiger, sleuvenstamper, verdichter overslagstation
5 jaar:
hardware # divers: veegmachine klein, wegenlijnmachine, onkruidborstel, trilplaten, hogedrukreiniger # tijdelijke lokalen

7.2 balans

Onderverdeling balans bedragen x 1.000 euro	31 dec. 2016	31 dec. 2015
- A.1.1.2.0 kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	629	0
A.1.1 immateriële vaste activa	629	0
- A.1.2.1.0 investeringen met een economisch nut	118.908	133.063
- A.1.2.2.0 investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding vd kosten heffing kan worden geheven	81.504	70.830
A.1.2 materiële vaste activa	200.412	203.893
- A.1.3.1.1 kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	7.693	7.693
- A.1.3.3.0 overige langlopende leningen	9.076	9.076
- A.1.3.4.0 overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.962	4.988
A.1.3 financiële vaste activa	21.730	21.756
- A.2.1.1.1 niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	398
- A.2.1.1.2 grond- en hulpstoffen	0	607
- A.2.1.2.0 onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-1.923	-10.241
- A.2.1.3.0 gereed product en handelsgoederen	348	418
A.2.1 voorraden	-1.575	-8.818
- A.2.2.1.0 vorderingen op openbare lichamen	752	990
- A.2.2.2.2 uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	82.144	86.752
- A.2.2.4.0 overige vorderingen	5.195	5.068
A.2.2 uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	88.091	92.811
- A.2.3.1.0 kas- en banksaldi	1.727	634
A.2.3 liquide middelen	1.727	634
- A.2.4.0.0 de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	621	3.082
- A.2.4.0.1 overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die tlv volgende jaren komen	13.227	13.952
A.2.4 overlopende activa	13.849	17.033
A ACTIVA	324.863	327.309
- P.1.1.1.1 algemene reserve	43.514	27.562
- P.1.1.1.2 bestemmingsreserves	135.482	140.119
- P.1.1.2.0 resultaat	15.143	15.953
P.1.1 eigen Vermogen	194.140	183.633
- P.1.2.0.0 voorzieningen	21.076	39.404
P.1.2 voorzieningen	21.076	39.404
- P.1.3.2.2 onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	80.125	82.375
- P.1.3.4.0 waarborgsommen	70	82
P.1.3 vaste schulden	80.195	82.457
- P.2.1.3.0 overige schulden	4.283	3.926
P.2.1 netto-vlottende schulden	4.283	3.926
- P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend jaar tot betaling komen	18.002	15.690
- P.2.2.0.1 de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen	3.906	1.528
- P.2.2.0.2 overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.262	671
P.2.2 overlopende passiva	25.170	17.889
P PASSIVA	324.863	327.309

De gewaarborgde geldleningen zijn per 31-12-2016 € 665 miljoen (31-12-2015: € 698 miljoen)¹⁰. Dit betreft waarborg maatschappelijk vastgoed (€ 0,2 mln.), waarborg woningen (€ 6,0 mln.), NHG (€ 236 mln. euro) en WSW (€ 423 mln. euro).

¹⁰ Zie paragraaf 7.6.2 t/m 7.6.5

Op hoofdcategorieën ziet de balans van de gemeente er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Immateriele activa	629	Algemene reserve + rek.resultaat	58.658
Materiele activa	200.412	Bestemmingsreserves	135.482
Financiele activa	21.730		
Vorraden incl. bouwgronden	-1.575	Voorzieningen	21.076
Uitzettingen < 1 jaar	88.091	Langlopende leningen	80.195
Liquide middelen	1.727	Kortlopende schulden	4.283
Overlopende activa	13.849	Overlopende passiva	25.170
	324.863		324.863

Materiële en financiële bezittingen	Eigen vermogen	60%
	Schulden	40%

De bedragen aan de linkerzijde van de balans (groene kader) bestaan uit de bezittingen van de gemeente zoals gebouwen (materiële activa), voorraden bouwgrond en uitgeleend geld.

Op de rechterzijde staat hoe het bezit is gefinancierd. Voor 40% betreft dit geleend geld (2015: 44%). Dit is inclusief de post voorzieningen die niet door iedereen als schuld wordt geclassificeerd. Ten opzichte van 2015 betekent dit dat minder is gefinancierd via geleend geld.

7.3 vaste activa

In 2016 is door aanpassing in de BBV-wetgeving een herrubricering doorgevoerd binnen/tussen de balansposten vaste activa en voorraden. Dit betreft de volgende mutaties:

Bedragen x 1.000 euro	Herrubri- cering
A.1.1.2.0 kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	243
A.1.2.1.0 investeringen met een economisch nut	-16.983
A.1.2.2.0 investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding vd kosten heffing kan worden geheven	17.374
A.2.1.1.2 Overige grond- en hulpstoffen	-634
Totaal herrubricering vanwege BBV	0

7.3.1 immateriële vaste activa: geïnvesteerd

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Boekwaarde 31 december
A.1.1.2.0 kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	243	386	0	0	629
A.1.1 immateriële vaste activa	0	243	386	0	0	629

Mutatie boekwaarde

Ingaande 2016 is de balanspresentatie van gronden/grondexploitaties gewijzigd. Op immateriële activa staan nu voorbereidingskosten voor grondexploitaties met bestuurlijke instemming. Het betreft dus geen nieuwe investeringen, maar een herrubricering van projecten binnen de balans. Het saldo betreft met name de projecten Oostelijk halfroond 9 en Lindenlaan 315-323.

7.3.2 materiële vaste activa: geïnvesteerd

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31 december
A.1.2.1.0 Bedrijfsgebouwen	111.379	-5.387	5.524	268	4.115	107.133
A.1.2.1.0 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.575	3.317	558	21	2.971	3.458
A.1.2.1.0 Gronden en terreinen	8.441	-5.931	68	68	-2.444	4.955
A.1.2.1.0 Machines, apparaten en installaties	3.541	-4.457	-18	0	-2.049	1.115
A.1.2.1.0 Overige materiële vaste activa	5.871	-4.525	0	0	514	832
A.1.2.1.0 Vervoermiddelen	1.023	0	1.086	0	887	1.221
A.1.2.1.0 Woonruimten	233	0	0	22	17	193
A.1.2.1.0 investeringen met een economisch nut	133.063	-16.983	7.217	379	4.010	118.908
A.1.2.2.0 Bedrijfsgebouwen	0	5.387	-187	0	524	4.676
A.1.2.2.0 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	70.830	2.630	1.677	0	4.134	71.003
A.1.2.2.0 Machines, apparaten en installaties	0	4.832	800	0	3.983	1.650
A.1.2.2.0 Overige materiële vaste activa	0	4.525	0	0	350	4.175
A.1.2.2.0 investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding vd kosten heffing kan worden geheven	70.830	17.374	2.290	0	8.991	81.504
A.1.2 materiële vaste activa	203.893	391	9.508	379	13.002	200.412

Bijdrage van derden

In het verloopoverzicht onder desinvesteringen is sprake van bijdragen van derden. Dit betreft

- nieuwbouw school R. Venemaschool eindafrekening onderwijsgroep Amstelland ad. € 163.500;
- nieuwbouw school Lindenlaan/Hortensialaan ad. € 78.100 (eindafrekening met St. Geer Groote School voor meerwerk/extra opdrachten);
- extra werkzaamheden bij een interne verbouwing Orion ad. € 21.500;
- zwembad € 20.000 en schade uitkering € 5.000.

Afwaardering wegens duurzame waardevermindering

In het verloopoverzicht is geen sprake van duurzame waardevermindering.

Methode van afschrijving

De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel. In principe geldt het uitgangspunt dat investeringen met een economisch nut lineair worden afgeschreven. Een investering met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven wordt annuïtair afgeschreven.

Bij het vaststellen van de programmabegroting 2017 is via beslispunt 9 het volgende besloten: "De middelen in de egalisatievoorziening riolen in te zetten voor afboeking in de jaarrekening 2016 van de restantboekwaarden van rioolinvesteringen met een oorspronkelijk investeringsbedrag kleiner dan € 100.000 en de structurele effecten hiervan te betrekken bij de Kadernota 2018 (kaderstelling tarievenbeleid)". Voor de rekening betekent dit een extra afboeking ten laste van de egalisatievoorziening van € 1,7 miljoen.

In februari 2017 is door de raad besloten dat in principe vanaf 2017 alles lineair wordt afgeschreven. In ditzelfde raadsbesluit is besloten alle investeringen met een oorspronkelijke boekwaarde kleiner dan € 100.000 in 2016 af te schrijven. Het gaat hier om een bedrag van afgerond € 0,8 miljoen. Het overgrote deel komt ten laste van egalisatievoorzieningen van kostendekkende exploitaties, waarvan € 0,5 miljoen betrekking heeft op Zorgvlied. Dit leidt tot een structurele verlichting van de exploitatie Zorgvlied, die zal worden betrokken bij de Kadernota 2018 (Tarievenbeleid). Per saldo resteert een geringe afboeking ten laste van de algemene reserve.

Het besluit van februari 2017 leidt eveneens tot versnelde afschrijving van investeringen waar een dekkingsreserve tegenover staat. Voor het rekeningresultaat heeft dit geen effect. Het gaat hier om een bedrag van € 1,5 miljoen.

Mutatie boekwaarde economisch nut

Binnen de balans heeft een overboeking plaatsgevonden van "economisch nut" naar "economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven". In het boekjaar 2015 is laatstgenoemde categorie verplicht geworden, waarna alle investeringen voor riolering zijn overgeboekt. Dit had echter ook voor investeringen Zorgvlied en afval moeten gebeuren. Dit is alsnog in 2016 gebeurd voor € 17,4 miljoen.

Daarnaast heeft een herclassificatie plaatsgevonden van gronden en terreinen naar grond-, weg- en waterbouwkundige werken voor € 5,9 miljoen. Dit betreft vooral kunstgrasvelden en tennisbanen.

bedrijfsgebouwen

De vermeerdering betreft met name nieuwbouw HWC (€ 1,7 mln.), De Bolder (€ 1,4 mln.) en Piet Heinschool (€ 1,0 mln.). De desinvestering is vrijwel geheel de bijdrage van onderwijsgroep Amstelland voor de Roelof Venemaschool.

grond-, weg en waterbouwkundige werken

Het stadsstrand Noordelijke Poeloever is toegevoegd voor € 0,55 miljoen.

vervoermiddelen

In 2016 is geïnvesteerd in twee kraanvoertuigen (€ 567.000), containerwagen (€ 320.000) en een rangeerauto + tractor (samen € 200.000).

Mutatie boekwaarde economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven

In 2016 is voor totaal € 2,3 miljoen geïnvesteerd in het crematorium Zorgvlied (€ 1,2 miljoen) en riolering (€ 1,2 miljoen).

erfpacht

Van investeringen met economisch nut; gronden en terreinen betreft € 0,9 miljoen erfpachtposities. In de Bovenkerkpolder gaat het om € 260.000 en bij de International School of Amsterdam om € 632.000.

balanswaardering gemeentelijke gebouwen

De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen die formeel in eigendom zijn van de gemeente bedraagt € 112 miljoen (zie tabel bij 7.3.2). Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen.

De WOZ-waarde van deze gemeentelijke gebouwen bedraagt € 224 miljoen euro. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) van de gemeentelijke panden benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 351 miljoen euro. Incurante objecten, zoals raadhuis en zwembad hebben een WOZ-waarde die beduidend lager is dan de verzekerde waarde.

7.3.3 materiële activa: nog te investeren (restantkredieten)

totaaloverzicht restantkredieten

Eind 2016 resteert een investeringsbedrag aan door de raad gevoteerde kredieten van € 12 miljoen. Als beslispunt in de jaarrekening wordt opgenomen om € 11,281 miljoen beschikbaar te stellen. Het verschil betreft met name het krediet Westwijkplein. Van het krediet voor de renovatie van het wijkcentrum Westwijk valt € 495.000 vrij. Voor het gehele pand is een nieuwe onderhoudsplanning gemaakt, welke binnen de bestaande begroting kan worden gedekt.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2015 (B)	Uitgaven 2016 (C)	Restant ultimo 2016 (D)	verwachte lasten na 2016 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	4.601	3.495	935	170	170
Investeringsfondsen	10.681	2.445	3.158	5.078	4.540
onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	24.500	16.652	3.674	4.175	4.291
Overig	300	100	29	172	161
Subtotaal algemene middelen	40.082	22.691	7.796	9.594	9.163
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	645	0	0	645	645
Riolering	4.417	2.258	1.237	922	922
Zorgvlied	820	151	118	552	551
Subtotaal kostendekkende exploitaties	5.883	2.409	1.355	2.119	2.118
TOTAAL	45.965	25.100	9.151	11.713	11.281

verwachte lasten

subtotaal algemene middelen

- Vastgoed: bouw crematorium;
- Investeringsfonds betreft met name het krediet voor bewonersgroep Villa Randwijk (€ 0,7 miljoen euro), bedrijfsmiddelen (€ 2,7 miljoen) en verbouwing sporthal (€ 1,1 miljoen);
- Onderwijshuisvesting bevat kredieten voor de eerste en tweede tranche nieuwbouw onderwijsgebouwen. In de Kadernota en de begroting wordt twee keer per jaar een beeld geschetst van de voortgang nieuwbouw onderwijshuisvesting. Dit betreft vooral de Piet Heinschool inclusief BSO (€ 2,8 miljoen);
- Overig bevat vervanging slagbomen Stroombaan (€ 0,2 miljoen).

subtotaal kostendekkende exploitaties

- Afvalbeheer betreft containers ondergrondse inzameling;
- Riolering betreft met name de Bovenkerkerkade. (€ 0,2 miljoen) en Nes aan de Amstel (€ 0,4 miljoen);
- Zorgvlied: met name verbeteren werf (€ 0,3 miljoen).

Vorenstaande betreft de restantkredieten eind 2016. Voor de periode t/m 2020 is sprake van een kredietvotering van ongeveer € 42 miljoen.

7.3.4 financiële vaste activa: kapitaalverstrekking aan deelnemingen

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Boekwaarde 31 december
Bank Nederlandse Gemeenten	326	0	0	0	326
Eneco	7.367	0	0	0	7.367
A.1.3.1.1 kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	7.693	0	0	0	7.693

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van *f* 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van *f* 250,00 met een totale waarde van *f* 717.600,00 (= € 325.632,68).

Eneco

De gemeente bezit 73.671 stemhebbende aandelen (waarde € 7,4 miljoen). Hiermee behoort Amstelveen tot de groep gemeenten met minder dan 2% van de aandelen.

7.3.5 financiële activa: overige langlopende leningen

De gemeente heeft € 14 miljoen aan leningen uitstaan (balanspost A.1.3.3.0 bedraagt € 9,1 miljoen euro en A.1.3.4.0 bedraagt € 4,9 miljoen):

Bedragen x 1.000 euro	Saldo 1 januari	Investe- ringen	Saldo 31 december	Rente
BNG (lening tm 30-06-2020)	9.076	0	9.076	667
A.1.3.3.0 Overige langlopende leningen	9.076	0	9.076	667

7.3.6 financiële activa: overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar

Bedragen x 1.000 euro	Saldo 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Saldo 31 december
Startersleningen	4.941	0	0	0	4.941
Waarborgsommen	47	0	26	0	21
A.1.3.4.0 overige uitzettingen met looptijd vanaf 1 jaar	4.988	0	26	0	4.962

startersleningen

Een starterslening overbruggt het verschil tussen de aankoopkosten van een woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen. De risico's voor de gemeente zijn zeer gering omdat de NHG terugbetaling van de leningen garandeert. De hoogte van de starterslening is afhankelijk van de aankoopprijs. Maximaal is dit € 40.000. De totale lening (hypotheek + starterslening) mag niet meer bedragen dan het maximum dat de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) jaarlijks bepaalt.

De starterslening is een annuïteitenlening met een looptijd van 30 jaar. De gemeente en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) bieden haar aan als aanvulling op de eerste hypotheek van de koopstarter. De eerste drie jaar is de lening renteloos en aflossingsvrij. Daarna betaalt de koper wel rente en aflossing, tenzij een gevraagde inkomenstoets anders uitwijst. De toets kan leiden tot verlenging van de renteloze en aflossingsvrije periode danwel kan aanleiding geven om de hoogte van rente en aflossing bij te stellen.

Het SVn stuurt jaarlijks een opgave met onder andere de verstrekte leningen. Tot en met 2016 heeft de gemeente € 4,94 miljoen gestort in het startersfonds. Per 31 december 2016 is voor € 5,7 miljoen euro (2015: € 5,4 miljoen) aan leningen met garantie verstrekt. Door starters is per 31 december 2016 een bedrag terugbetaald van € 2,0 miljoen (2015: € 1,5 miljoen).

Het verschil tussen verstrekte en terugbetaalde leningen is lager dan de storting in het startersfonds. Dit bedrag is beschikbaar voor nieuwe te verstrekken startersleningen.

waarborgsommen

Dit betreft een waarborgsommen inzake Maarssengroep Vastgoedinvesteringen. In 2016 is de waarborgsom van TNT Post volledig ontvangen.

7.4 vlottende activa

Ter voorkoming van allerlei dubbele overzichten wordt u voor meer achtergrond van de grondexploitaties verwezen naar de paragraaf grondbeleid (5.6 Grondbeleid).

Aan de verkrijgingprijs van grondexploitaties wordt over de boekwaarde per 1 januari de interne rente toegevoegd.

Het saldo van A.2.1.2.0 in onderstaand overzicht sluit niet aan op de balans. Het verschil betreft de getroffen voorziening "onderhanden werk":

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Vermeerde ringen	Verminde- ringen	Afschrijving	Boekwaarde 31 december
1.1 Niet in exploitatie genomen bouwgronden: NIEGG	398	0	-398	0	0	0
A.2.1.1.1 niet in exploitatie genomen bouwgronden	398	0	-398	0	0	0
1.2.1 Gronden buiten exploitatie	310	-391	0	0	-81	0
1.2.2 Grondontwikkeling zonder raadsopdracht	297	-243	-54	0	0	0
1.2.3 Overige ruimtelijke projecten	0	0	0	0	0	0
A.2.1.1.2 grond- en hulpstoffen	607	-634	-54	0	-81	0
2.1 Bouwgronden in exploitatie	-7.533	0	7.783	2.278	0	-2.027
2.2.2 Locatieontwikkeling Vastgoed	104	0	0	0	0	104
A.2.1.2.0 onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-7.428	0	7.783	2.278	0	-1.923
3.1 Magazijnvoorraad	418	0	234	305	0	348
A.2.1.3.0 gereed product en handelsgoederen	418	0	234	305	0	348
A.2.1 voorraden (excl. voorziening)	-6.005	-634	7.565	2.583	-81	-1.575

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Vermeerde ringen	Verminde- ringen	Afschrijving	Boekwaarde 31 december
A.2.1 Voorraden (excl. voorziening)	-6.005	-634	7.565	2.583	-81	-1.575
Voorziening	-2.813			-2.813		0
A.2.1 voorraden (incl. voorziening)	-8.818	-634	7.565	-230	-81	-1.575

Binnen de tot en met 2015 geldende verslaggevingsregels wordt geen onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend grondbeleid. Met ingang van 2016 worden kosten die gemaakt en verhaald kunnen worden op derden (faciliterend grondbeleid) als vordering op de balans verantwoord. Afhankelijk van de status van de vordering dient deze als kortlopende vordering (er is een getekende overeenkomst) of overlopend actief tot uiting te komen.

7.4.1 Voorraden: niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG)

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Vermeerde ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31 december
Totaal boekwaarde per 31 december < 300.000 euro	398	-398	0	0	0
A.2.1.1.1 Niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG)	398	-398	0	0	0

De boekwaarde per 1 januari 2016 is door gewijzigde regelgeving via herclassificatie overgeboekt naar de balansposten kortlopende vordering of overlopende activa/passiva. De herrubricering NIEGG vormt geen onderdeel van de genoemde bedragen in de tabel onder 7.3 vaste activa. Daar staat alleen de neutrale wijziging tussen de balansposten vaste activa en voorraden vermeld.

7.4.2 Voorraden: overige grond- en hulpstoffen

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Afschrijving	Boekwaarde 31 december
Totaal boekwaarde per 31 december < 300.000 euro	607	-634	-54	0	-81	0
A.2.1.1.2 grond- en hulpstoffen	607	-634	-54	0	-81	0

De hiervoor benoemde NIEGG hadden een raadsbesluit. Bij de onder overige grond- en hulpstoffen opgenomen gronden ontbreekt het raadsbesluit. Evenals bij NIEGG gelden voor deze categorie gronden dat via herclassificatie de boekwaarde volledig is overgeboekt. Via de herrubricering is € 243.000 overgeboekt naar immateriële vaste activa en € 391.000 naar materiële vaste activa.

7.4.3 Voorraden: onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie (BIE) is een grondexploitatie in uitvoering. Met ingang van 2016 zijn de verslaggevingsregels aangepast, zodanig dat onder de voorraden de bouwgronden in exploitatie worden verantwoord. Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder de materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld wordt de grond gekwalificeerd als BIE.

Is er sprake van een gepland tekort dan wordt dat verlies onmiddellijk genomen in de vorm van een afboeking of een voorziening. Is er echter sprake van een gepland overschot dan wordt het resultaat gewoonlijk genomen voor zover dat met voldoende zekerheid gerealiseerd is of bij voortdurende onzekerheid pas geheel aan het einde van het proces.

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31 december
Middenwaard	819	110	0	929
Westwijk zuidoost (WWZO)	-2.520	931	0	-1.588
Notenlaan/Appellaan	305	278	0	583
Hortensialaan 1	657	140	0	797
Schulp	201	0	1.785	-1.584
Totaal boekwaarde per 31 december < 500.000 euro	-6.995	6.324	493	-1.164
A.2.1.2.0 onderhanden werk	-7.533	7.783	2.278	-2.027

projectsaldo

Per 31 december 2016 is sprake van een positieve netto-investering c.q. positief projectsaldo van € 2,0 miljoen (31 dec.15: € 7,5 mln.). Dit betekent dat het totaal aan verantwoorde (werkelijke) kosten, zoals bouwrijpmaken en openbare verlichting, lager is dan het totaal aan verantwoorde (werkelijke) opbrengsten, zoals grondverkoop en subsidies. In bovenstaand overzicht staan de grondexploitaties gespecificeerd die een positieve/negatieve boekwaarde per 31 december hebben boven de € 500.000.

Resultaat

Het resultaat op deze grondexploitaties wordt afgedragen bij oplevering van een deelplan. Van het rekeningresultaat 2016 betreft € 4 miljoen een dotatie aan de algemene reserve (zie paragraaf grondbeleid: 5.6.9 Resultaatneming bij grondexploitaties; regel "verrekend met eigen vermogen 2016"). Voor een toelichting op de ontwikkelingen in het verwachte eindresultaat van de afzonderlijke grondexploitaties wordt verwezen naar de actualisering van grondexploitaties, die in 2017 aan de raad wordt aangeboden.

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de notitie van de commissie BBV en verder uitgewerkt in de gemeentelijke nota Grondbeleid. Er is, onder bepaalde voorwaarden, tussentijdse winstneming mogelijk. Zo moeten de opbrengsten zeker zijn gesteld en moet er nog een beperkt en overzichtelijk uitvoeringsprogramma resteren. In alle andere gevallen wordt winst niet eerder dan bij afsluiting van het project genomen. Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

Actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2016 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2016. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. Er zijn geen vastgestelde grondexploitaties met een negatief eindsaldo onderhanden.

Toekomstige opbrengsten & lasten en winstprognose

De nog te nemen winstafdrachten bij actieve grondexploitaties bedraagt € 9,7 miljoen. Hiervan kan een gedeelte van € 3,0 miljoen worden aangemerkt als relatief "hard", in de zin dat dit gedeelte onderbouwd wordt door reeds afgesloten overeenkomsten over gronduitgifte.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

	bouw gronden in exploitatie
bedragen x € 1.000	
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	44.051
reeds genomen winst op deze projecten	-34.352
<i>nog te nemen resultaat 2017 e.v.</i>	9.699
nog te genereren opbrengst 2017 e.v.	18.573
nog te maken kosten eind 2017 e.v.	10.960

7.4.4 Voorraden: gereed product en handelsgoederen

Het saldo per 31 december van € 348.000 betreft zand, tegels e.d.

7.4.5 Uitzettingen < 1 jaar

Bedragen x 1.000 euro	Eind-saldo 2016	Eind-saldo 2015
A.2.2.1.0 vorderingen op openbare lichamen	752	990
A.2.2.2.2 uitzettingen in s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	82.144	86.752
A.2.2.4.0 overige vorderingen: a - handelsdebiteuren	2.720	2.797
A.2.2.4.0 overige vorderingen: b - belastingdebiteuren	1.474	1.392
A.2.2.4.0 overige vorderingen: c - sociale dienst debiteuren	3.463	3.261
A.2.2.4.0 overige vorderingen: d - voorziening dubieuze debiteuren	-2.609	-2.383
A.2.2.4.0 overige vorderingen: e - facilitaire projecten: nog te factureren	149	0
A.2.2 uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	88.091	92.811

A.2.2.2.2: Uitzettingen in 's Rijks schatkist

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren waardoor tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) staat opgenomen dat met ingang van de rekening 2014 in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd volgens het navolgende voorgeschreven format. Uit de gegevens blijkt dat in 2016 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.545			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	856	750	495	661
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	689	795	1.050	884
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	206.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	206.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.545			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	77.939	68.282	45.574	60.849
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	856	750	495	661

A.2.2.1.0 + A.2.2.4.0 a t/m c: debiteurensaldo

Van het debiteurensaldo ad € 8 miljoen euro resteert per 31 januari 2017 € 2,0 miljoen voor handels-, € 3,5 miljoen voor sociale dienst- en € 1,2 miljoen voor belastingdebiteuren (totaal € 6,7 miljoen). Hierbij moet echter in acht worden genomen dat het saldo van sociale dienstdebiteuren een specifiek karakter heeft, waarbij afloop van de vordering op korte termijn veelal niet wordt gerealiseerd.

A.2.2.4.0 d: voorziening dubieuze debiteuren

Van de voorziening dubieuze debiteuren heeft € 1,7 miljoen betrekking op het openstaande saldo "sociale dienstdebiteuren" ad. € 3,5 miljoen euro. Van de overige debiteuren met een volume van € 5,1 miljoen euro per 1 januari wordt € 0,9 miljoen euro als dubieuze vordering beschouwd. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

A.2.2.4.0 e: facilitaire projecten: nog te factureren

Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij sprake is van een getekende overeenkomst.

7.4.6 Liquide middelen

Bedragen x 1.000 euro	Eind-saldo 2016	Eind-saldo 2015
1. BNG	1.583	550
2. Rabo	101	48
3. ING	8	13
4. kas	35	22
A.2.3 liquide middelen	1.727	634

Het drempelbedrag waarboven het geld moet worden uitgezet bij het Rijk bedraagt € 1,5 miljoen euro (zie tabel onder 7.4.6 uitzettingen < 1 jaar). Het saldo dat op 31 december 2016 bij de overige banken is uitgezet ligt incidenteel boven deze norm. Het gemiddelde in het vierde kwartaal lag ruimschoots onder het drempelbedrag.

7.4.7 Overlopende activa

Bedragen x 1.000 euro	Eind-saldo 2016	Eind-saldo 2015
A.2.4.0.0 van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	621	3.082
A.2.4.0.1 te ontvangen bedragen/vooruitbetaalde bedragen: a - te ontvangen BTW-compensatiefonds	10.480	9.805
A.2.4.0.1 te ontvangen bedragen/vooruitbetaalde bedragen: c - vooruitbetaalde kosten	1.231	1.292
A.2.4.0.1 te ontvangen bedragen/vooruitbetaalde bedragen: d - te verhalen bedragen	1.157	2.833
A.2.4.0.1 te ontvangen bedragen/vooruitbetaalde bedragen: e - facilitaire projecten; nog te verhalen kosten	87	0
A.2.4.0.1 te ontvangen bedragen/vooruitbetaalde bedragen: f - overige overlopende activa	272	22
A.2.4 overlopende activa	13.849	17.033

A.2.4.0.0: specificatie van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

bedragen x 1.000 euro	Saldo 1 januari	toevoegingen	ontvangen bedragen	Saldo 31 december
OZB capaciteit 2015	0		588	588
Soza: BBZ nog te ontvangen declaratie 2015	31	21		9
<i>nog te ontvangen gelden Rijk</i>	31	21	588	597
Omgevingskwaliteit Uilenstede	2.662	2.662		0
Energiebeleid 2013-2016	24			24
Zwerfafval	15	15		0
Bedrijventerrein legmeer	350	350		0
<i>nog te ontvangen gelden overheden</i>	3.051	3.027	0	24
A.2.4.0.0 van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	3.082	3.048	588	621

A.2.4.0.1.a +f: nog te ontvangen btw-compensatiefonds/overig

De belangrijkste vordering die onder overlopende activa is opgenomen betreft te verrekenen btw met het BTW-compensatiefonds. Dit bedrag wordt op 1 juli volgend op het verslagjaar uitbetaald.

A.2.4.0.1.c + d: vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen

Transitoria zijn kosten welke toegerekend moeten worden aan een andere periode dan de verslagperiode. Aan de activazijde kunnen deze overlopende posten vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen betreffen.

A.2.4.0.1.e: facilitaire projecten: nog te verhalen kosten

Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij nog geen overeenkomst is getekend.

7.5 vaste financieringsmiddelen

7.5.1 Algemeen

Onder de waarderingsgrondslagen staat het vigerende beleidskader reserves en voorzieningen beschreven waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

In onder andere het algemeen beeld en de paragraaf weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op het verloop van de algemene reserve. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

7.5.2 Eigen vermogen

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de reserves. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "8" verwijst naar algemene dekkingsmiddelen.

Reserve	Doel reserve
Dekking kapitaallasten	Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.
Vervanging bedrijfsmiddelen	Via de ideaalcomplexen lopen dotaties en onttrekkingen in verband met investeringen in bedrijfsmiddelen.
Bedrijfsvoeringsfondsen	In de nota begrotingsbeheer en budgetbeheer staat het volgende opgenomen: Onder en overschrijdingen op bedrijfsvoeringbudgetten blijven binnen de afdeling (middels een bedrijfsvoeringfonds), wanneer deze geen consequenties hebben op de realisatie van doelstellingen en activiteiten uit het afdelingsplan; In het geval de problematiek naar het oordeel van het betreffende afdelingshoofd uitstijgt boven de mogelijkheden van de afdeling volgt (zo veel mogelijk vooraf) een oplossingsvoorstel ten behoeve van de directie; Het bedrijfsvoeringfonds van de afdeling mag, zowel in positieve als in negatieve zin, niet het percentage van 5% van het totaal van het eigen bedrijfsvoeringbudget overschrijden. Afwijkingen hierop dienen onderwerp te zijn van besluitvorming door de directie; Toevoegingen en onttrekkingen aan het bedrijfsvoeringfonds worden middels het reguliere traject van afdelingsplannen en de verantwoording daarop voorgelegd aan de directie.
P4 Groot onderhoud wegen	Bij wegen gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	Bij openbare verlichting gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P5: Verkeersmaatregelen	Bekostigen van nieuwe maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid
P5: Verkeersregelinstallaties	M.i.v. 2006 wordt de instandhouding van de verkeersregelinstallaties (vri) geregeld via structurele budgetten in plaats van activeren.
P8: Egalisatiereserve Grondbank	In de 2 ^e tijdvakrapportage 2015 is de egalisatiereserve voor resultaten van de grondbank ingesteld. Het maximum van deze reserve bedraagt € 500.000.
P2 Breedtesport	In 2009 is € 3,45 miljoen gereserveerd ten behoeve van projecten in het kader

Reserve	Doel reserve
	van breedtesport.
P2: Nieuwbouw onderwijshuisvesting	Voor onderwijshuisvesting staat een omvangrijk programma op de rol, te betalen via het investeringsfonds onderwijshuisvesting. Jaarlijks wordt bij de Kadernota een actuele stand voorgelegd.
P2: Nieuwbouw Piet Heinschool	De nieuwbouw Piet Heinschool is de laatste school die wordt bekostigd vanuit de reserve "Nieuwbouw onderwijshuisvesting". In de Kadernota 2016 is besloten laatstgenoemde reserve af te sluiten en een aparte reserve voor de nieuwbouw Piet Heinschool in te stellen.
P2: Nieuwbouw HWC	In de Kadernota 2017 is € 21 miljoen gereserveerd voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC). Hiervan is € 16.941.000 euro bestemd voor het schoolbestuur voor de realisatie van de nieuwbouw en het tijdelijk voorzien in ruimten voor bewegingsonderwijs.
P2: Nieuwbouw Wending	Voor de nieuwbouw van Wending op de locatie van De Schakel is in de Kadernota 2017 ten laste van de algemene reserve een krediet beschikbaar gesteld van € 1.900.000.
P2: Overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen	Voor kleine kredieten is het administratief omslachtig om nieuwe specifieke reserves aan te maken. Deze worden gebundeld en administratief verwerkt in deze reserve.
P4: Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	Met de vaststelling van het nieuwe Energiebeleidsplan 2013-2016 is door de raad een nieuw kader geformuleerd. Het is bestemd voor energiebesparende maatregelen.
P4: Stadsstrand Noordelijke Poeloever	De gemeente Amstelveen wil met de realisatie van een stadsstrand aan de noordelijke Poeloever een ontmoetingsplek bieden en een startpunt creëren voor diverse recreatiemogelijkheden. In de raad van april 2015 is voor de realisatie van dit stadsstrand een krediet van € 755.000 verleend.
P5: Amstelgroen/Amstelzijde	Reserve is bedoeld voor de herinrichting van de Amstelzijde.
P5: Grote projecten	Dit betreft beschikbaar gestelde middelen voor de projectenorganisatie inzake grotere onderwerpen zoals Amstelveenlijn, Stadshart en A9.
P5: Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	In het raadsbesluit "Actualisering grondexploitaties ultimo 2012" van juni 2013 is door de raad besloten dat ontvangen bedragen via anterieure overeenkomsten voor "waterberging" toegevoegd mogen worden aan deze reserve. De bedoeling is deze gelden op korte termijn te besteden.
P5: Monumentenzorg	Aan de eigenaar van een gemeentelijk monument kan een subsidie worden verleend ter tegemoetkoming in de kosten die noodzakelijk zijn om de specifieke beschermenswaardige onderdelen van het monument in stand te houden. In de reservenota van 2012 is het maximum vastgesteld op € 200.000.
P5: Startkoop Amstelveen	Deze reserve wordt gevoed uit de aankopen van 'tranches' van de zogenoemde 'startkoopamstelveen' woningen. Dit zijn woningen die op erfpachtbasis met korting zijn verkocht. Het verschil tussen de verkoopprijs en de marktwaarde van de woningen wordt aan Amstelveen betaald zodra de bewoner/koper meer gaat verdienen. Deze betaling geschiedt in 4 tranches. Zodra de reserve enige omvang heeft, zal aan college en raad een voorstel worden gedaan voor de aanwending van deze reserve. Te denken valt aan het opnieuw ontwikkelen van woningen onder de 'startkoopamstelveen' regeling.
P6: FLO kosten Brandweer	De rentedotatie aan de voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is vanaf 2014 omgezet in een structureel budget van € 160.000 ter afdekking van de in rekening gestelde kosten door de Brandweer Amsterdam-Amstelland voor de overgangsregeling Functioneel Leeftijdsontslag; De voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is tevens in 2014 omgezet naar een egaliseringsreserve waarmee het jaarlijkse verschil tussen de

Reserve	Doel reserve
	werkelijke kosten en het structurele bedrag in de exploitatie wordt afgewikkeld.
P8: Amstelveense bijdrage M51	Via de Kadernota 2012 is ten laste van de algemene reserve € 6 miljoen gereserveerd voor de Amstelveense bijdrage aan de M51. In raadsbesluit "Uitvoeringsbesluit voor het ombouwen van de Amstelveenlijn" van november 2015 is besloten van dit bedrag € 5,72 miljoen op te nemen als bijdrage en hiervoor een voorziening te treffen na ondertekening van het contract in 2016. Het restant blijft vooralsnog in de reserve.
P8: Bewonersinitiatiefgroep Randwijk	In de wijken Randwijk en Elsrijk is sprake van concrete initiatieven vanuit bewoners om zelf wijkcentra te exploiteren. Dit is in lijn met het gemeentelijk beleid "Bewoners AanZ". Om deze ontwikkelingen te faciliteren is in de Kadernota 2017 een bedrag van € 600.000 euro beschikbaar gesteld om het oude schoolgebouw Catharina van Cleveaan te verbouwen tot multifunctioneel centrum ten behoeve van exploitatie door de bewonersinitiatiefgroep Randwijk.
P8: KNLTB garantie	De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het raadsvoorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een bestemmingsreserve getroffen van € 1 miljoen.
P8: Vervanging duurzame activa (vanaf 2017: naar "sparen vooraf")	De groei van de gemeente ging in de achterliggende jaren gepaard met een gestage inkomstenstroom uit de aanleg van nieuwe woonwijken, bedrijfsterreinen en kantorenlocaties. Deze inkomstenstroom droogt op en de bestaande bebouwing wordt gaandeweg ouder en vraagt meer onderhoud. Om het huidige voorzieningenniveau duurzaam veilig te stellen en betaalbaar te houden is een reserve "sparen vooraf" ingesteld. Onderdeel van deze reserve vormt het "afromen" van de algemene reserve boven de € 15 miljoen. Een en ander is besloten in de Kadernota 2017.
P8: Verbouwing vierde sporthal	Diverse onderwijsinstellingen en sportverenigingen hebben aangegeven aanvullende behoefte aan goede binnensportruimte te hebben. In de Kadernota 2016 is voor de verbouwing van een vierde sporthal € 1,65 miljoen beschikbaar gesteld.
P8: Verbouwing wijkcentrum De Bolder	De Bolder ligt op een centrale plaats in de wijk bij winkelcentrum, scholen en sportvoorzieningen. Het gebouw is verouderd en technisch aan grondige renovatie toe. Daarnaast sluit de functionele indeling van het gebouw niet aan bij de behoefte, zeker niet binnen de context van 'welzijn nieuwe stijl'. De volledige renovatie van De Bolder kost naar schatting € 1,7 miljoen, waarvan een groot deel beschikbaar is via de onderhoudsvoorziening. De voorgestane optimalisering inclusief functionele verbeteringen vergt een aanvullend incidenteel bedrag van € 765.000 euro.
P8: Westwijkplein	In de raadsvergadering van 12 december 2012 is het voorstel "Vaststellen van de grondexploitatie Westwijkplein en het bouwkrediet voor vernieuwing van wijkcentrum Westend" vastgesteld. Onderdeel van dit raadsvoorstel vormt een bijdrage uit de algemene reserve van € 849.000. Deze onttrekking is via de Kadernota 2014 bekrachtigd.

Specificatie reserves

Programma+omschrijving reserve bedrag x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Toevoeging via de resultaat- bestemming	Onttrekking via de resultaat- bestemming	Verminder- ing ivm afschrijving op activa	Boekwaarde 31 december
P9: Algemene reserve	27.562	15.953	0	0	43.514
P9: Resultaat	15.953	15.143	15.953	0	15.143
a1. algemene reserve	43.514	31.096	15.953	0	58.658
A. totaal algemene reserve	43.514	31.096	15.953	0	58.658
Dekking kapitaallasten	98.037	7.093	257	6.802	98.072
b1. Dekking kapitaallasten	98.037	7.093	257	6.802	98.072
Vervanging bedrijfsmiddelen	5.373	1.387	1.240	0	5.520
b2.1 Bedrijfsmiddelen	5.373	1.387	1.240	0	5.520
Bedrijfsvoeringsfondsen	3.353	1.295	1.087	0	3.561
b2.2 Bedrijfsvoeringsfondsen	3.353	1.295	1.087	0	3.561
P4: Groot onderhoud wegen	3.621	0	-662	0	4.282
P4: Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	1.089	394	617	0	867
P5: Verkeersmaatregelen	1.423	505	91	0	1.837
P5: Verkeersregelinstallaties	2.101	0	196	0	1.905
P8: Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	420	0	167	0	254
b2.3 Overige egalisatiereserves	8.654	899	408	0	9.145
P2: Breedtesport	38	0	38	0	0
P2: Nieuwbouw HWC	0	2.000	1.664	0	336
P2: Nieuwbouw onderwijshuisvesting	1.997	355	1.830	0	522
P2: Nieuwbouw Piet Heinschool	6.624	1.673	980	0	7.317
P2: Nieuwbouw Wending	0	200	200	0	0
P2: Overige toekomstige huisv.voorzieningen	0	700	0	0	700
P4: Energiebeleidsplan (ind.SLOK)	241	0	83	0	158
P4: Stadsstrand Noordelijke Poeloever	433	75	508	0	0
P5: Amstelgroen/Amstelzijde	1.148	0	476	0	672
P5: Grote projecten	300	0	70	0	230
P5: Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	249	0	249	0	0
P5: Monumentenzorg	127	0	0	0	127
P5: Startkoop Amstelveen	282	37	0	0	320
P6: FLO kosten Brandweer	3.931	0	586	0	3.346
P8: Amstelveense bijdrage M51	6.000	0	5.754	0	246
P8: Bewonersinitiatiefgroep Randwijk	0	600	0	0	600
P8: KNLTB garantie	0	1.000	0	0	1.000
P8: Verbouwing vierde sporthal	1.650	150	16	0	1.784
P8: Verbouwing wijkcentrum De Bolder	1.675	170	1.366	0	479
P8: Vervanging duurzame activa	0	750	0	0	750
P8: Westwijkplein	4	793	200	0	597
b3. Overige bestemmingsreserves	24.701	8.504	14.021	0	19.184
B. totaal bestemmingsreserves	140.119	19.177	17.012	6.802	135.482
Eigen vermogen (A+B)	183.633	50.273	32.964	6.802	194.140

7.5.3 Voorzieningen

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de voorzieningen. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "8" verwijst naar algemene dekkingsmiddelen.

Voorziening	Doel voorziening
P2: Onderhoud onderwijsgebouwen	Zie onderhoud Vastgoed.
P5: (huur)woonw. en -lokaties	Zie onderhoud Vastgoed.
P6: Sociaal statuut brandweer	Met ingang van 1 januari 2012 maakt de Brandweer Amstelveen onderdeel uit van de regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland (conform raadsbesluit nummer 89 van 1 november 2007). Een aandachtspunt voor de regionalisering is de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden. Er is voor gekozen de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam te hanteren (Rechtspositie Gemeente Amsterdam). Voor de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam is tot 1 januari 2018 een overgangsregeling bepaald in overeenstemming met de bonden.
P8: Bijdrage A9	In het raadsvoorstel "Aanbieding programmabegroting 2017" is via beslispunt 4 besloten de bijdrage A9 vervroegd af te lossen.
P8: Onderhoud Vastgoed	Via het besluit uniformering begrotingsystematiek vastgoed wordt niet gewerkt met kapitaallasten, maar met inpassing van meerjaarlijkse onderhoudsbudgetten (MOP) in de budgetten. De bestaande boekwaarde en kapitaallasten geven namelijk geen juist beeld geven voor de vervangingsvraag. Budgetten voor meerjarig onderhoud worden in de voorziening gestort terwijl de uitgaven aan meerjarig onderhoud direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Verschillen tussen budget en werkelijke uitgaven over de jaren worden op deze wijze geëgaliseerd.
P8: Wachtgeld en wethouders	Op grond van indicatieve berekeningen wordt periodiek het redelijkerwijs in te schatten uitgavenniveau voor wachtgelden en pensioenen van (met name) voormalig wethouders vastgesteld.
P4: Afkoop onderhoud graven	Bekostiging van het onderhoud van graven met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen. Als algemeen beleidsuitgangspunt geldt voor de egalisatievoorziening dat deze maximaal 10% van de te egaliseren jaaromzet bedraagt. Als op rekeningbasis dit maximum wordt overschreden zal bij de eerstvolgende Kadernota concrete voorstellen gedaan worden hoe hier mee om te gaan, waarbij de herkomst van de middelen nadrukkelijk in ogenschouw wordt genomen.
P4: Uitgifte graven	Bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf. Algemeen uitgangspunt: zie P8: Afkoop onderhoud graven.
P4: Bedrijfsafval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken Algemeen uitgangspunt: zie P8: Afkoop onderhoud graven.
P4: Begraafplaats Zorgvlied	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken Algemeen uitgangspunt: zie P8: Afkoop onderhoud graven.
P4: Huishoudelijk afval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken Algemeen uitgangspunt: zie P8: Afkoop onderhoud graven.
P4: Riolering	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken Algemeen uitgangspunt: zie P8: Afkoop onderhoud graven.

Voorziening	Doel voorziening
P5: Facilitaire projecten	Door gewijzigde wetgeving vallen facilitaire projecten niet meer onder de balanspost "Vorraden". Het in de voorziening "Verliesgevende projecten" opgenomen bedrag dat betrekking heeft op facilitaire projecten is ingaande 2016 in deze voorziening opgenomen.
P5: Verliesgevende projecten	Van een aantal projecten is onzeker of de kosten binnen afzienbare tijd volledig verhaald kunnen worden. Bij opmaak van de rekening wordt beoordeeld of de voorziening toereikend is voor de onzekerheid van de onder de balanspost onderhanden werk opgenomen projecten..
P1, 4, 5 en 8: debiteuren	De voorziening debiteuren bevat een bedrag voor mogelijk oninbare vorderingen. De voorziening wordt bij opmaak van de rekening geactualiseerd.

Specificatie voorzieningen

Programma+omschrijving voorziening bedrag x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Toe- voegingen	T.g.v. exploitatie vrijgevallen bedragen	Aan- wendingen	Boekwaarde 31 december
P2: Onderhoud onderwijsgebouwen	1.478	302	595	134	1.051
P5: (huur)woonw. en -lokaties	257	102	0	15	343
P5: Facilitaire projecten	0	642	0	0	642
P6: Sociaal statuut brandweer	25	0	0	10	15
P8: Bijdrage A9	17.803	801	0	18.604	0
P8: Onderhoud Vastgoed	5.620	2.992	2.358	1.295	4.960
P8: Wachtgeld en wethouders	3.284	1.191	0	395	4.080
a. Algemene voorzieningen	28.467	6.030	2.953	20.453	11.091
P4: Afkoop onderhoud graven	2.315	371	0	257	2.429
P4: Uitgifte graven	4.365	587	0	573	4.379
b1. Geormerkte gelden - algemeen	6.680	958	0	830	6.808
P4: Bedrijfsafval	72	-33	0	0	39
P4: Begraafplaats Zorgvlied	1.445	-94	0	0	1.350
P4: Huishoudelijk afval	871	-186	0	0	686
P4: Riolering	1.870	-767	0	0	1.102
b2. kostendekkende exploitaties	4.257	-1.080	0	0	3.177
A. totaal voorziening passiva	39.404	5.907	2.953	21.283	21.076
P5: Verliesgevende projecten	2.813	0	2.813	0	0
c1. Onderhanden werk	2.813	0	2.813	0	0
P1: Dubieuze debiteuren sociale dienst	1.603	239	120	0	1.722
P4: Dubieuze debiteuren Zorgvlied	17	30	0	0	47
P5: Dubieuze debiteuren bouwleges	133	-3	0	0	130
P8: Dubieuze debiteuren	629	328	29	217	710
c2. Debiteuren	2.383	594	150	217	2.609
B. totaal voorziening activa	5.196	594	2.963	217	2.609
Voorzieningen (A+B)	44.600	6.501	5.915	21.500	23.686

7.5.4 Vaste schulden > 1 jaar

Bedragen x 1.000 euro	% Rente	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 1 januari	Opgenomen	Aflossing lopend jaar	Boekwaarde 31 december	Rente lopend jaar
BNG (lening tm 5-12-50)	4,2	20.000	17.500	0	500	17.000	734
BNG (lening tm 5-12-51)	4,4	20.000	18.000	0	500	17.500	791
BNG (lening tm 5-12-52)	4,5	25.000	23.125	0	625	22.500	1039
BNG (lening tm 5-12-53)	4,65	25.000	23.750	0	625	23.125	1103
P.1.3.2.2 Onderhandse leningen		90.000	82.375	0	2.250	80.125	3.668

Amstelveen heeft een lening van in totaal € 90 miljoen aangetrokken met een looptijd van 40 jaar. Het gemiddeld percentage van de lening komt uit op 4,45 procent. Met deze lening heeft de gemeente voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

7.5.5 Netto vlottende schulden < 1 jaar

Bedragen x 1.000 euro	Eind- saldo 2016	Eind- saldo 2015
P.2.1.3.0 overige schulden	4.283	3.926
P.2.1 netto-vlottende schulden	4.283	3.926

overige schulden: crediteuren

De onder crediteuren opgenomen ontvangen facturen zijn per 31 januari 2016 vrijwel alle betaald.

7.5.6 Overlopende passiva

Bedragen x 1.000 euro	Eind- saldo 2016	Eind- saldo 2015
P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd: a - nog te betalen bedragen	9.507	7.171
P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd: b - loonheffing en pensioenbijdragen	2.822	2.713
P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd: c - te betalen btw	533	902
P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd: d - individueel keuzebudget	1.960	2.100
P.2.2.0.0 verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd: e - overig	3.179	2.805
P.2.2.0.1 van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	3.906	1.528
P.2.2.0.2 overige vooruitvangen bedragen: a - leefbaarheidsbudget wijkplatforms	159	182
P.2.2.0.2 overige vooruitvangen bedragen: b - vooruitontvangsten Vastgoed	-4	27
P.2.2.0.2 overige vooruitvangen bedragen: c - facilitaire projecten grondexploitatie	2.403	0
P.2.2.0.2 overige vooruitvangen bedragen: d - overig	705	462
P.2.2 overlopende passiva	25.170	17.889

P.2.2.0.0. a - nog te betalen bedragen

Dit betreft uitgaven voor een activiteit in dit verslagjaar waar nog geen nota voor is ontvangen per balansdatum 31 december, maar waar wel een verplichting voor is aangegaan. Ongeveer de helft van dit bedrag heeft betrekking op facturen voor jeugdhulp.

De verplichtingen van circa € 4,5 miljoen voor jeugdhulp worden veroorzaakt doordat een deel van de kosten nog niet zijn gefactureerd door aanbieders. Deze verplichtingen worden voornamelijk veroorzaakt doordat een aanzienlijk deel van de jeugdhulp wordt gefinancierd via traject financiering door middel van diagnose behandel combinaties die over de boekjaren heen lopen. De nog te verwachten kosten zijn geraamd op basis van een extrapolatie van facturen en via opgaven van de

werkelijke productie via het Onderhanden Werk (OHW) opgehaald bij de jeugdhulpaanbieders. Aanbieders moeten per maand aan de gemeente doorgeven hoeveel zorg er is geleverd aan cliënten in het betreffende boekjaar, het OHW. Via het OHW kunnen gemeenten de uitputting van hun budget in de gaten houden. De aanlevering gebeurt via het Regioportaal, een elektronisch portaal dat is ontwikkeld voor de samenwerkende gemeenten in de regio's Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland.

P.2.2.0.0. d – individueel keuzebudget

Eind december moet een verplichting worden opgenomen vanwege het individueel keuzebudget (IKB) waarbij werknemers zelf mogen bepalen op welk moment zij hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen uitgekeerd krijgen. Eind 2015 is een bedrag gereserveerd van € 2,1 miljoen in afwachting van de invoering van het IKB. De verplichting ultimo 2016 op basis van het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016 bedraagt € 1.960.000.

P.2.2.0.0 e - overig

In 2012 is de gehele grondaankoop Carmenlaan afgewikkeld en is de grond juridisch eigendom van de gemeente. Financieel wordt het echter in meerdere tranches afgerekend. Op de balans staat een verplichting voor € 2,6 miljoen euro.

P.2.2.0.1 a - specificatie van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

bedragen x 1.000 euro	Saldo toevoegingen 1 januari	ontvangen bedragen	Saldo 31 december	
uitvoering project Schiphol-Amsterdam-Almere	300	300	0	
Inburgering uitvoeringskosten	29	29	0	
BBZ 2016	0	89	89	
WSW taakstelling 2014 2,63 fte	30		30	
Algemene uitkering 2016	0	2.075	2.075	
OZB capaciteit 2014	0	245	245	
beveiliging Joodse instellingen	25	-6	19	
<i>voortuitontvangen gelden Rijk</i>	<i>385</i>	<i>2.402</i>	<i>329</i>	<i>2.458</i>
ISV 3	278		278	
Regiobudget zorg & welzijn	186	163	23	
Regiobudget zorg & welzijn (2016)	0	175	175	
Extra middelen ouderen mishandeling 2015	40	40	0	
Subsidie sanering woningen	0	210	210	
ondersteuning structuur energieakkoord VNG	167	22	145	
Burgernet	0	63	63	
RMC	473	80	553	
<i>voortuitontvangen gelden overheden</i>	<i>1.143</i>	<i>529</i>	<i>224</i>	<i>1.448</i>
P.2.2.0.1 van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	1.528	2.931	553	3.906

P.2.2.0.2 a - leefbaarheidsbudget wijkplatforms

Sinds 2011 vindt de verantwoording van het leefbaarheidsbudget Wijkplatforms plaats via de exploitatie van de gemeente.

P.2.2.0.2 c –facilitaire projecten grondexploitatie, voortuitvangen

Het gaat hier om facilitaire grondexploitatieprojecten waarbij de gemeente bedragen heeft ontvangen die hoger zijn dan de tot heden gemaakte kosten.

7.6 niet uit de balans blijkende verplichtingen

7.6.1 verstrekken van garanties ca

In de financiële verordening gemeente Amstelveen staat in artikel 10 (financieringsfunctie), lid 3 dat het verstrekken van leningen en garanties uitsluitend wordt gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

7.6.2 waarborg woningbouw ca

Er is voor een bedrag van € 187.000 (2015: € 197.000) aan leningen gewaarborgd:

Geldnemer/Doel lening Bedragen x 1.000 euro	Verstreekte lening	Restant 1 januari	Restant 31 december	Aandeel Amstelveen	Waarborg Amstelveen	Rente %
Atletiekbaan	350	322	308	154	50	5,000%
Atletiek Vereniging Startbaan	350	322	308	154		
Inrichtingskosten wijkgebouw Middenhoven	120	36	33	33	100	6,875%
Kruisvereniging Amstelland/Meerlanden	120	36	33	33		
Totaalbedrag	470	358	341	187		

7.6.3 waarborg inzake woningen

De gewaarborgde leningen betreffen voor € 6,0 miljoen (2015: € 8,6 miljoen) gemeentegaranties in het kader van de Beschikking deelneming van het Rijk in garanties van de gemeente voor bestaande woningen en de Beschikking geldelijke steun eigen woningen 1984. Op grond van deze regelingen is de gemeente ingeval van faillissement voor 100% aansprakelijk. De helft van eventuele aanspraken is dan vervolgens verhaalbaar op het Rijk.

Van twee geldverstrekkers (2015: vijf) is geen tijdige opgave verstrekt van de schuldrestant per 31 december. Het betreft een geschat totaalbedrag van € 0,2 miljoen (2015: € 2,2 miljoen), en maakt onderdeel uit van de in de vorige alinea vermelde € 6,0 miljoen. Dit deel van de gewaarborgde leningen zal de komende jaren afnemen door privatisering van deze garantiestellingen. De gemeente blijft hierbij uitsluitend aansprakelijk voor de garanties tot en met 1994.

7.6.4 waarborgfonds

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt door middel van garantstelling er voor dat woningbouwcorporaties tegen lagere rentetarieven leningen kunnen aantrekken. Daarbij is het uitgangspunt dat de sector zelf als eerste garant staat voor eventuele tekorten. Rijk en gemeenten staan vervolgens als achtervang garant mocht de sector zelf onvoldoende verhaal bieden.

De constructie is als volgt vorm gegeven:

- Een borgstellingsreserve van het WSW (eind 2010: 0,5 miljoen euro)
- Onderlinge borgstelling door alle WSW-deelnemers (de corporaties) (eind 2010: 3,2 miljard euro)

Indien de middelen onder 1 en 2 ontoereikend zijn:

- 50 procent van de restantvordering komt voor rekening van het Rijk
- De overige 50 procent komt voor rekening van gemeenten. De helft hiervan komt voor rekening van de schadegemeenten, de andere helft wordt ten laste van alle gemeenten met WSW-leencontracten gebracht.

Met ingang van het jaarverslag 1998 wordt het verstrekte volume aan deze leningen uitsluitend gemeld in het jaarverslag als risico. In totaliteit betreft het leningen met een omvang van € 423 miljoen (2015: € 431 miljoen). Het bedrag is als volgt verdeeld naar woningcorporaties:

Bedragen x € 1 miljoen	eind 2016	eind 2015
Eigen Haard (voorheen st. Lodewijk)	10	11
Eigen Haard (voorheen woongroep Holland)	212	217
Eigen Haard	90	90
Subtotaal Eigen Haard	312	318
Duwo	61	62
Woonzorg Nederland	50	51
Totaal	423	431

7.6.5 Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Amstelveen staat bij opmaak van de rekening in totaal voor € 236 miljoen (2014: € 258 miljoen) garant.

7.6.6 KNLTB

De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het raadsvoorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een bestemmingsreserve getroffen van € 1 miljoen.

7.6.7 SAO

In het A-advies aan het college van B&W van 3 november 2009 inzake SAO ("Liquidatie SAO C.V. en SAB B.V."), behandeld in de commissie van december, staat op pagina 3 van bijlage 1 dat tot 2019 de gemeente nog kan worden aangesproken op verplichtingen voortkomend uit de koop- en aanneemovereenkomsten van enkele deelprojecten. Gelet op de ervaringen tot behandeling van genoemd A-advies is de kans uitermate klein dat er nog claims worden ingediend. Daar komt nog bij dat de SAO doorgaans claims kan doorgeleiden naar de betrokken aannemers op grond van de gesloten aanneemovereenkomsten.

7.6.8 Financiële verplichtingen voor toekomstige jaren die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten)

In de raadsvergadering van 8 februari 2017 is het raadsvoorstel "Normenkader voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2016 van de gemeente Amstelveen" voorgelegd ter besluitvorming. Onderdeel van dit raadsbesluit vormt het beslispunt om in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren op te nemen die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten). Via dit raadsvoorstel is de reikwijdte van artikel 53a BBV nader ingevuld, waarin gesproken wordt over "belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden".

Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt ongeveer € 40 miljoen. De contracten die onder de reikwijdte vallen van € 400.000 zijn de volgende:

Projectnaam	Procedure aanbesteding	Werk (W) / Dienst (D) / Levering (L)
Hulp bij Huishouden	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst voor incidentele werken	Nationaal openbaar	W
Preventieve zorg en ondersteuning multidisciplinaire ingenieursdiensten	Meervoudig onderhands(2B)	D
Raamovereenkomst Projectmedewerkers	Europese aanbesteding	D
Raamcontract schilderwerk	Nationaal openbaar	W
Afzet grond AW tm industrie vrijkomend via de groundbank uit div werken	Europese aanbesteding	D
Afzet grond boven de interventiewaarde vrijkomend uit bodemsanering	Europese aanbesteding	D
Onderhoudsovereenkomst elektrotechnisch onderhoud vastgoed	Europese aanbesteding	D
Cultuurtechnische activiteiten	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst leverantie betonnen verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
GFT verwerken	Europese aanbesteding	D
Leverantie verkeers- en straatnaamborden	Europese aanbesteding	L
Beeldbestek onkruidbestrijding op verhardingen	Europese aanbesteding	D
Uitbreiding en nieuwbouw schoolgebouw a/d Wibautlaan 46	Nationaal openbaar	W
Collectief regiovervoer	Europese aanbesteding	D
Leerlingenvervoer	Europese aanbesteding	D
Inhuur groenpersoneel buitendienst	Europese aanbesteding	D
Sorteren, verwerken en vermarkten van PMD	Europese aanbesteding	D
Woningaanpassingen WMO	Europese aanbesteding	L
Raamovereenkomst inhuur secretariael/administratieve krachten tm schaal 8	Europese aanbesteding	D

Er zijn geen huurcontracten die een verplichting hebben van meer dan € 400.000.

C BIJLAGEN

8 ALGEMENE BIJLAGEN

8.1 vertaaltabel programma/bestuurlijke producten

Taken commissie:

De commissie Ruimte, Wonen en Natuur (RWN) bereidt de besluitvorming in de raad voor waar het gaat om de inrichting en het beheer van het gemeentelijk grondgebied. Denk bijvoorbeeld aan:

- bestemmingsplannen
- groen
- verkeer en vervoer
- fysieke infrastructuur
- natuur en landschap
- milieubeleid

De commissie Burgers & Samenleving (B&S) bereidt de besluitvorming in de raad voor op de beleidsterreinen die betrekking hebben op de Amstelveense inwoners en de samenleving.

Denk bijvoorbeeld aan zaken:

- onderwijs
- welzijn
- cultuur
- sociale zaken
- burgerzaken

De commissie Algemeen, Bestuur en Middelen bereidt de besluitvorming in de raad voor op de volgende terreinen:

- verwerving en inzet van (bedrijfs)middelen
- dienstverlening
- bestuurlijke organisatie en coördinatie
- regionaal bestuur
- juridische zaken en regelgeving
- economisch beleid
- internationale samenwerking
- openbare orde
- veiligheid
- brandweer
- rampenbestrijding.

Programma 1 Sociaal Domein

610 Inkomen levensonderhoud
611 Werk en reïntegratie
612 Wet sociale werkvoorziening
614 Gemeentelijke minimavoorzieningen
621 Opvang en inburgering
630 Welzijn – participatie
631 Jeugd en jongeren
632 Welzijn – ondersteuningsgericht
653 Wet Maatschappelijke Ondersteuning
660 Nieuwe taken WMO
680 Nieuwe taken Jeugd
714 (Volks)gezondheid en preventie

Wethouder

M. Veeningen
M. Veeningen
M. Veeningen
M. Veeningen
M. Veeningen
M. Veeningen
J. Brandes
J. Brandes
H. Raat
H. Raat
J. Brandes
H. Raat

Commissie

B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S
B&S

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

	Wethouder	Commissie
410 Onderwijshuisvesting	M. Veeningen	B&S
480 Lokale onderwijsvoorzieningen	M. Veeningen / J. Brandes	B&S
510 Bibliotheekwerk en infovoorziening	M. Veeningen	B&S
511 Culturele vorming	M. Veeningen	B&S
530 Sport	P. Bot	B&S
540 Podiumkunsten en beeldende kunst	M. Veeningen	B&S
560 Natuurrecreatie / -educatie	P. Bot	RWN
580 Speelplaatsen	P. Bot	RWN
650 Kinderopvang en peuterspeelzalen	M. Veeningen	B&S

Programma 3 Economie en duurzaamheid

	Wethouder	Commissie
310 Economische zaken	M. Veeningen / M.M. van 't Veld	ABM

Programma 4 Openbare ruimte

	Wethouder	Commissie
209 Schoonhouden openbare ruimte	P. Bot / H. Raat	RWN
210 Wegen	J. Brandes	RWN
561 Groengebied Amstelland	P. Bot	RWN
565 Openbaar groen	P. Bot	RWN
714 (Volks)gezondheid en preventie*	P. Bot	RWN
721 Afvalinzameling en -verwerking	P. Bot / H. Raat	RWN
722 Riolering	P. Bot	RWN
723 Milieu	P. Bot/ H. Raat	RWN
724 Begraafplaats Zorgvlied	P. Bot	RWN

*Dit betreft alleen het onderdeel Dierplaagbestrijding, het overige van (Volks)gezondheid en preventie valt onder programma 1.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

	Wethouder	Commissie
211 Verkeer	J. Brandes	RWN
212 A9	H. Raat	RWN
214 Parkeren	J. Brandes / H. Raat	RWN
810 Ruimtelijke Ordening	P. Bot	RWN
821 Ruimtelijke (her)ontwikkeling	P. Bot	RWN
822 Woonruimteverdeling	H. Raat	RWN
823 Bouwvergunningen	H. Raat	RWN
824 Overig bouwen en wonen	H. Raat / P. Bot	RWN
825 Vastgoed	H. Raat	RWN
826 Woonwagens en woonwagenlocaties	H. Raat	RWN
831 Bouwgrondexploitaties	H. Raat	RWN

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid	Wethouder	Commissie
001 Bestuursorganen	M.M. van 't Veld	ABM
002 Ondersteuning bestuursorganen	M.M. van 't Veld / H. Raat	ABM
003 Verkiezingen	M.M. van 't Veld	ABM
004 Burgerzaken	M.M. van 't Veld	ABM
005 Internationale samenwerking	M.M. van 't Veld	ABM
120 Brandweer & rampenbestrijding	M.M. van 't Veld	ABM
140 Openbare orde en veiligheid	M.M. van 't Veld / P. Bot / H. Raat / J. Brandes	ABM
510 Bibliotheekwerk en infovoorziening**	M. Veeningen	ABM
930 Uitvoering wet WOZ	H. Raat	ABM
940 Heffing en invordering belastingen	H. Raat	ABM

**Dit betreft alleen het onderdeel Historisch archief, het overige van Bibliotheekwerk en infovoorziening valt onder programma 2.

Overig

Naast het verdelen van de bestuurlijke producten naar commissies, is het toedelen van de overige onderwerpen (algemeen beeld, paragrafen, bijlagen e.d.) niet zinvol. Deze bevatten namelijk in meer of mindere mate informatie voor alle commissies.

8.2 lijst van afkortingen

AA	Aalsmeer-Amstelveen
ACM	Autoriteit Consument & Markt
AEB	Amsterdam Economic Board
AEB	Afval EnergieBedrijf
AGV	Amstel, Gooi en Vecht
Aib	Amsterdam inbusiness
AM	Amstelland-de Meerlanden
AMHK	Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
ANBO	Algemene Nederlandse Bond van Ouderen
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVVV	Amstelveense Verkeer- en VervoerVisie
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Bor	Besluit omgevingsrecht
BRP	Basisregistratie Personen
BRS	Bestuurlijke Regie Schiphol
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
B.V.	Besloten Vennootschap
B&W	Burgemeester en Wethouders
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.a.	Cum annexis (met bijbehoren)
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CoBra	Copenhagen Brussel Amsterdam (museum)
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen
CO2	Koolstofdioxide
COVAU	Corridor Openbaar Vervoer Amstelveen-Uithoorn
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
CROW	Kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer
C.q.	Casu quo (in welk geval)
E.d.	En dergelijke
Emovo	Elektronische MOnitor VOlksgezondheid
EMU	Economische en Monetaire Unie
Etc.	Et cetera
E.v.	En verder
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
G2	Samenwerkingsverband Uithoorn/Aalsmeer
GA	Groot Amsterdam
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan

Hbh	Hulp bij het huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HTV	Hoogwaardige Tramverbinding
HWC	Hermann Wesselink College
IBOI	Index van Bruto OverheidsInvesteringen
I-deel	Inkomensdeel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IKC	Integraal KindCentrum
I&M	(Ministerie van) Infrastructuur en Milieu
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISK	Internationale Schakelklas
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwingen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
JOP	Jaarlijks OnderhoudsPlan
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Centrum
Ke	Meeteenheid voor geluidszones rond Schiphol / geluidsbelasting door vliegtuigen
KKC	Keizer Karel College
KRW	Kaderrichtlijn Water
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LED	Light-Emitting Diode
LIB	Luchthaven IndelingsBesluit
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig OnderhoudsPlan
MRA	Metropoolregio Amsterdam
m ²	Vierkante meters
NES	Natuur- en Milieueducatie, Speelboerderij Elsenhove, Schooltuinen
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NME	Natuur- en MilieuEducatie
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
N.V.	Naamloze Vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
NZKG	Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied
O.b.v.	Op basis van
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OLGA	Overleg Lichaam Gehandicaptten Amstelland
O+S	Onderzoek en Statistiek
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende-zaak belastingen
P&C	Planning & Control
PCOB	Protestants Christelijke Ouderen Bond
Pgb	Persoonsgebonden budget
P.m.	Pro memorie
PO	Primair onderwijs

PPP	People, Planet en Profit
PPS	Publiek private samenwerking
Pr.	Programma
PvA	Plan van Aanpak
REA	Regionale Educatieve Agenda
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
RSBO	Regionaal Samenwerkingsverband voor Bonden van Ouderen
RTV	Radio en Televisie
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
SAS	Stichting Amstelveens Sportbedrijf
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMASH	Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
St.	Stichting
SW	Sociale Werkvoorziening
T.b.v.	Ten behoeve van
T.g.v.	Ten goede van
T.l.v.	Ten laste van
T.o.v.	Ten opzichte van
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VRI	Verkeersregelinstallatie
Vte	Voltijds equivalenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIW	Werken In het Westen
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgevers service punt
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wtcg	Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg
ZZP's	Zorgzwaartepakketten
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

9 SISA BIJLAGE

9.1 SISA: Single Information & Single Audit

(Bijlage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

In oktober 2004 heeft de stuurgroep Brinkman het rapport "Anders gestuurd, beter gestuurd" uitgebracht. Deze stuurgroep kwam tot de conclusie dat er te veel specifieke uitkeringen van het Rijk zijn en de verantwoording over de specifieke uitkeringen omslachtig was georganiseerd. Het kabinet heeft zich deze aanbeveling te harte genomen. Besloten is dat het Rijk bij de verdeling van taken en verantwoordelijkheden zal sturen op hoofdlijnen. Concreet betekent dit dat het aantal specifieke uitkeringen wordt verminderd en dat ten aanzien van de overige specifieke uitkeringen het principe van single information single audit wordt ingevoerd.

Basis idee bij het principe single information single audit is dat het Rijk bij het vragen van informatie zoveel mogelijk aansluit bij de informatiebehoeften en verantwoordingsmomenten van de medeoverheden zelf. Bij single information hoeft de gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling niet speciaal een aparte verantwoording voor het rijk op te stellen. Door in de programmarekening een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie kan het Rijk de specifieke uitkeringen beoordelen. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de programmarekening door de accountant.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017									
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteits-eisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebovde reserve ultimo (jaar T-1)			
			Aard controle R Indicatornummer: D9/01	Aard controle R Indicatornummer: D9/02	Aard controle R Indicatornummer: D9/03	Aard controle R Indicatornummer: D9/04			
			€ 356.307	€ 230.697	€ 0	€ 0			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag			
	Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9/05	Aard controle R Indicatornummer: D9/06	Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9/07	Aard controle R Indicatornummer: D9/08					
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen	
			Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/01	Aard controle R Indicatornummer: E11B/02	Aard controle R Indicatornummer: E11B/03	Aard controle R Indicatornummer: E11B/04	Aard controle R Indicatornummer: E11B/05	Aard controle R Indicatornummer: E11B/06	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)			
	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/07	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/08	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/09	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/10					
	2008-41550	€ 0	€ 371.162	€ 471.785	€ 0	€ 0			
	Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording Ja/Nee			
	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/11	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/12	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/13	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/14					
	2008-41550	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
	Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden				
	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/11	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/12	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/13	Aard controle n.v.t Indicatornummer: E11B/14					
	2008-41550	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2/01	Aard controle R Indicatornummer: G2/02	Aard controle R Indicatornummer: G2/03	Aard controle R Indicatornummer: G2/04	Aard controle R Indicatornummer: G2/05	Aard controle R Indicatornummer: G2/06	Aard controle R Indicatornummer: G2/07
	€ 13.556.887	€ 193.472	€ 922.172	€ 4.704	€ 38.771	€ 0	€ 0		
	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostenubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostenubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)				
	Aard controle R Indicatornummer: G2/07	Aard controle R Indicatornummer: G2/08	Aard controle R Indicatornummer: G2/09	Aard controle R Indicatornummer: G2/10	Aard controle R Indicatornummer: G2/11	Aard controle n.v.t Indicatornummer: G2/12			
	€ 43.826	€ 12.963	€ 0	€ 26.996	€ 0	Ja			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob	
			Aard controle R Indicatornummer: G3/01	Aard controle R Indicatornummer: G3/02	Aard controle R Indicatornummer: G3/03	Aard controle R Indicatornummer: G3/04	Aard controle R Indicatornummer: G3/05	Aard controle R Indicatornummer: G3/06	
			€ 60.683	€ 7.161	€ 2.342	€ 26.199	€ 5.437	€ 0	
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
	Aard controle R Indicatornummer: G3/07	Aard controle R Indicatornummer: G3/08	Aard controle n.v.t Indicatornummer: G3/09						
	€ 0	€ 0	Ja						